

Titel: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Citation: "Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r05-root.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Udkast til

Lov om den borgerlige Retspleje.

**(Udarbejdet af den ved allerhøjeste Reskript af
11te Maj 1892 nedsatte Proceskommission).**

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. H. Schultz. 1899,

Indholdsoversigt.

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

§§ 1—144.

Kapitel I.

Retternes Virkekreds, §§ 1—11.....	1—4.
Kapitel II.	
Værneting, §§ 12—25.....	4—8.
Kapitel III.	
Forening af flere Krav under samme Retssag, §§ 26—31.....	8—9.
Kapitel IV.	
Tilfælde, hvor Rettens Personer skulle eller kunne vige deres Sæde, K§ 32—39 ...	9—11.
Kapitel V.	
Sagens Parter, §§ 40—44.....	12—13.
Kapitel VI.	
Rettergangsfuldmægtige, §§ 45—53.....	13—15.
Kapitel VII.	
Retsmøder og Retsbøger, §§ 54—68.....	16—20.
Kapitel VIII.	
Forkyndelser og Meddelelser, §§ 69—83.....	20—26.
Kapitel IX.	
Procesmåden i Almindelighed, §§ 84—99.....	26—32.
Kapitel X.	
Rettens Rådslagninger og Afgørelser, W 100—111.....	32—35.
Kapitel XI.	
Procesomkostninger og Rettergangsbøder, §§ 112—130.....	36—40.
Kapitel XII.	
Fri Proces, §§ 131—138.....	40—42.
Kapitel XIII.	
Den tvungne Forligsprøve, §§ 139—144.....	43—44.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

§§ 145—199.

Kapitel XIV.

Vidner, §§ 145—172..... 45—57.

Kapitel XV.

Syn og Skøn, §§ 173—188..... 57—63.

Kapitel XVI.

Dokumenter, §§ 189—192..... 63—65.

Kapitel XVII.

Afhøring af Parter og Parts Ed, §§ 193—199..... 65—69.

Tredie Afsnit. Rettergangsmåden.

§§ 200—323.

Kapitel XVIII.

Behandlingen af Sager, der i første Instans påkendes af Landsretterne, §§ 200—225 70—81.

Kapitel XIX.

Intervention og Tilstævning af Trediemand ved Landsretterne i første Instans,

§§ 226—233..... 82—83.

Kapitel XX.

Skriftlig Behandling af Sager ved Landsretterne i første Instans, §§ 234—242... 83—85.

Kapitel XXI.

Anke til Højesteret, §§ 243—264..... 86—93.

Kapitel XXII.

Kære til Højesteret, §§ 265—270..... 94—95.

Kapitel XXIII.

Ny Foretagelse ved Højesteret, §§ 271—272..... 95—96.

Kapitel XXIV.

Behandlingen af Sager ved Underret og Retsmidler mod Underrettens Afgørelse,

§§ 273—289..... 96—102.

Kapitel XXV.

Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve, §§ 290—294..... 102—104.

Kapitel XXVI.

Ægteskabsager samt Sager, hvorunder Arvinger søge sig en bortebleven Persons

Formue tilkendt, §§ 295—302..... 104—106.

Kapitel XXVII.

Fremgangsmåden, når Nogen skal umyndiggøres, eller Enke skal sættes under fast

Lavværgemål, §§ 303 — 313..... 106—109.

Kapitel XXVIII.

Fremgangsmåden ved at erhverve Mortifikations- eller Ejendomsdom, §§ 314—323 110—112.

Fjerde Afsnit.

Eksekution og Tvangsauktion.

§§ 324—442.

Kapitel XXIX.

Almindelige Betingelser for Eksekution, M 324—338..... 113—118.

Kapitel XXX.

Fuldbyrdelse af Domme, der ikke lyde på Udredelse af Penge, §§ 339—346..... 118—121.

Kapitel XXXI.

Fuldbyrdelse af Domme, der lyde på Udredelse af Penge, §§ 347—361..... 122—128.

Kapitel XXXII.

Eksekutionsforretningens Foretagelse og Proceduren under samme, §§ 362—383 ... 128—135.

Kapitel XXXIII.

Almindelige Bestemmelser for Tvangsauktion §§ 384—389..... 135—137.

Kapitel XXXIV.

Tvangsauktion over Løsøre, §§ 390—405..... 138—143.

Kapitel XXXV.

Tvangsauktion over fast Ejendom, §§ 406—431 143—159,

Kapitel XXXVI.

Proceduren af Tvistigheder, der opstå under Tvangsauktionen, §§ 432—438..... 159—160.

Kapitel XXXVII.

Retsmidlerne mod de til Tommes tvungne Fuldbyrkelse henhørende Fogedforretninger

M. M., §§ 439—442..... 160—162.

Femte Afsnit.

Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§§ 443—458.

Kapitel XXXVIII.

Udpantning, §§ 443—455..... 163—170.

Kapitel XXXIX.

Indsættelses- og Udsættelsesforretninger, §§ 456—458.....__ 170—171.

Sjette Afsnit.

De foreløbige Retsmidler.

§§ 459—500.

Kapitel XL.

Arrest, §§ 459—492..... 172—181.

Kapitel XLI.

Forbud, §§ 493—500..... 182—184.

Syvende Afsnit.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. samt Konkurs.

§§ 501—529.

Kapitel XLII.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v., §§ 501—513..... 185—189.

Kapitel XLIII.

Konkurs, §§ 514- 525 189 — 193.

Kapitel XLIV.

Auksioner i Dødsboer m. m. og i Konkursboer, §§ 526—529..... 193—195.

Ottende Afsnit.

Lovens Træden i Kraft. Overgangsbestemmelser m. m.

Kapitel XLV. §§ 530 — 538..... 196—198.

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

Kapitel I.

Retternes Birkekreds.

§1

Enhver borgerlig Retstrætte, som ikke ved særlig Lovforskrift er henlagt til eller i Følge Overenskomst mellem Parterne (§ 11) indbringes for Underret, behandles i første Instans af Landsret.

§ 2.

Til Underretterne henlægges:

- 1) Søgsmål angående private Formuerettigheder, når Genstanden for samme i Penge eller Penges Værd ikke overstiger 400 Kr.
- 2) Sager angående Skatter, Afgifter og andre lignende Adelfer af offentligretlig Beskaffenhed til Stat, Kommune, Embeder og andre offentlige Indretninger, når Genstanden for samme ikke overstiger 400 Kr.
- 3) Sager angående Servituter og mindre omfattende (partielle) Brugsrettigheder.
- 4) Sager om Veksler og visse andre Gældsbrebe (§ 293, jfr. § 290).
- 5) Ægteskabssager (§ 295).
- 6) Sager angående Mortifikation af Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom (§ 314).
- 7) Sager, hvorved Faderskabet til uægte Børn søges oplyst, for at Underholdsbidrag kan pålægges Faderen.
- 8) De i § 322, sidste Stykke ommeldte Sager.
- 9) Sager angående strafbare Handlinger, der ved Lovgivningen ere henviste til privat Forfølgning, jfr. Lov om Strafferetsplejens § 35, forsåvidt der ikke påstås højere Erstatning end 400 Kr.

§ 3.

Sagens Værdi bestemmes efter Påstanden i Stævningen. Består Søgsmålet af flere Poster eller Fordringer, sammenlægges disse. Ved Krav på noget mod Erlæggelse af en Modpæestation medregnes denne ikke.

Der tages intet Hensyn til Procesomkostninger og de ved Stævningens Dato endnu ikke forfaldne Renter, ej heller til senere Nedsættelse af Påstanden.

§ 4.

Drejer Sagen sig om Rettigheden til periodiske Idelser eller Indtægter, bliver dens Værdi at bestemme efter følgende Regler:

1) Ere årtige Idelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for bestandig, eller for flere end de ved Sagens Anlæg (§ 84) levende Personers Livstid, eller for et bestemt Tidsrum, der ikke er kortere end 25 År efter det nævnte Tidspunkt, bliver Værdien af Rettigheden at sætte lig med det 25dobbelte af et Års Beløb.

2) Ere årlige Adelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for en enkelts eller flere ved Sagens Anlæg levende Personers Livstid eller i øvrigt for ubestemt Tid, sættes Rettighedens Værdi lig med det 5dobbelte af et Års Beløb.

3) Kunne Ydelser eller Indtægter ikkun oppebæres et bestemt Antal Gange, sættes Rettighedens Værdi lig med en enkelt Ydelses Beløb taget dette Antal Gange, dog ingensinde over 25.

Er Beløbet af uartige Adelser eller Indtægter ikke lige stort de forskellige År, tages Gennemsnitsbeløbet som Enhed.

§ 5.

Lyder Påstanden ikke på en bestemt Pengesum, ansættes Værdien af dens Genstand ved Rettens Skøn.

§ 6.

I de i de tvende foregående Paragrafer omhandlede Tilfælde er Rettens Afgørelse, forsåvidt den går ud på at erklære sig kompetent til at påkende Sagen, ikke Genstand for Anke eller Kære; nægter Retten at antage Sagen, er dens Afgørelse Genstand for Kære til højere Ret, men ikke for Anke.

§ 7.

Er Sagens Værdi afgørende for Kompetencespørgsmålet, må den Part, som påstår den højere Værdi, føre Bevis derfor.

I øvrigt påhviler det Sagsøgeren at oplyse, at Sagen hører under Underret.

§ 8.

Imod Søgsmål, der i Henhold til § 2 ere anlagte ved Underret, kunne Modfordringer gøres Gældende, når i øvrigt de almindelige Betingelser for disses Fremsættelse ere til Stede (§ 85). Selvstændig Dom for Modfordringen eller den overskydende Del af samme kan dog, hvis Modparten modsætter sig det, kun gives, forsåvidt Dommen ikke herved kommer til at lyde på noget højere Beløb end 400 Kr. (§ 2, jfr. §§ 3, 4 og 5) eller såfremt Modfordringen kundeanfølges ved Underret, dersom den gjordes gældende under en

selvstændig Sag.

Imod Søgsmål, der svæve for Landsret, kunne Modfordringer fremføres uden Hensyn til, at de, i og for sig betragtede, vilde henhøre under Underret.

Når Sagen i Følge den oprindelige Påstand rettelig er begyndt ved Underret,

forbliver den ved denne, uagtet Påstanden senere udvides eller forhøjes, når dog derved Sagens Værdi ikke imod Modpartens Protest i betydelig Grad forøges ud over den i § 2 bestemte Grænse af 400 Kr.

En Udvidelse af Påstanden kan dog ikke uden Modpartens Samtykke foregå således, at Fordringer af forskellige af de i § 2 nævnte Klasser inddrages under Sagen.

§ 10.

Henhører en Sag under Landsret, ophører denne ikke at være kompetent, fordi enkelte Fordringer eller Spørgsmål udskilles til særskilt Behandling og Påkendelse i Henhold til § 94, selv om disse, for sig betragtede, vilde høre under Underret.

§ 11.

Parterne kunne retsgyldig vedtage at

lade en Sag behandle ved Underret, selv om den i Følge de almindelige Regler ikke henhører under denne, dog med Undtagelse af de i Kap. XXVII og XXVIII nævnte Sager (jfr. endvidere §§ 504 og 516).

Kapitel II. Værneting.

§ 12.

Retssager skulle, hvor denne Lov ikke hjemler Undtagelse, anlægges ved den Ret, i hvis Kreds Sagsøgte har Bopæl (Hjemting).

§ 13.

Dersom Sagsøgte har Bopæl i flere Retskredse, anses han at have Hjemting i enhver af dem.

Indlænding, som ikke har Bopæl nogetsteds i Riget, kan sagsøges ved Retten på det Sted, hvor han opholder sig ved Sagens Berømmelse, eller, dersom hans Opholdssted

ikke vides, ved Retten på det Sted, hvor han vides sidst at have boet eller opholdt sig.

§ 14.

Danske i Udlandet ansatte, med Exterritorialitetsret forsynede Embedsmænd og de til de danske Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personer, anses at have Hjemting i Kjøbenhavn, sorsåvidt de ikke vedligeholde Bopæl på noget andet Sted i Riget. Det Samme gælder om andre danske Undersåtter, som ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl.

§ 15.

Stiftelser, Kommuner, Korporationer såvel som Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formueretlige Formål, have Hjemting i den Retskreds, hvor deres Hoved-Forretningslokale er, eller, når sådant ikke med Sikkerhed kan udfindes, hvor et af Bestyrelsens Medlemmer boer. De Værnetingsbestemmelser, der indeholdes i Firmalov 1. Marts 1889 § 34, Søløv 1. April 1892 § 10, L. om Oplagsbeviser m. v. 30. Marts 1894 § 18 og Patentlov 13. April 1894 § 24, forblive Gældende.

Retssager, der angående Foreningseller Selskabsanliggender rejses af Foreningen

eller Selskabet mod de enkelte Medlemmer eller opstå imellem disse som sådanne, kunne anlægges ved Korporationens, Foreningens eller Selskabets Hjemting. ^

§ 16.

Sager imod Staten skulle anlægges ved den Ret, i hvis Kreds den Embedsmand, som på Statens Vegne bliver at stævne, har sit Embedskontor, eller hvor Midtpunktet for hans Embedsvirksomhed er. Værnetingsbestemmelserne i L. om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. v. 5. April 1888 §§ 3 og 5 forblive gældende.

§ 17.

Sager angående Rettigheder over urørlige Ting — være sig Ejendomsret, Panteret,

Brugsrettigheder, Servitutrettigheder, Grundbyrderrettigheder eller andre — skulle anlægges ved den Ret, under hvilken Ejendommen er beliggende. Søgsmål, hvorved Fordringer, der ere forbundne med Pant i fast Ejendom, eller hvorved enkelte forfaldne Grundbyrdeydelse indtales, kunne anlægges på det Sted, hvor den behæstede eller bebyrdede Ejendom er beliggende. Ligger en fast Ejendom i flere Retskredse, anses den

med Hensyn til Spørgsmålet om, hvor de i denne Paragraf omhandlede Sager skulle eller kunne anlægges, at være beliggende i den Retskreds, hvorunder Ejendommens Bygninger, navnlig Stuehuset, høre. Findes sådanne ikke, eller er Stuehuset beliggende i flere Retskredse, kan Sagen anlægges i enhver af disse.

§ 18.

Det har sit Forblivende ved Bestemmelserne i §§ 84 og 85 i Lov om Skifte af Dødsbo m. v. af 30. November 1874.

§ 19.

Den, der i Medfør af offentligt eller privat Hverv har haft Andres Midler under Forvaltning eller skal aflægge Regnskab for dem, kan sagsøges for sin Forvaltning eller sit Regnskab ved Retten på det Sted, hvorfra Forvaltningen er ført, eller hvor Regnskabet skulde aflægges. Sammesteds kunne også anlægges Sager, som i Anledning af Forvaltningen eller Regnskabet rejses af den, der har ført samme, imod den, for hvem han har ført den eller det.

§ 20.

Søgsmål til Opfyldelse eller Ophævelse af en Retshandel eller i Anledning af dens Misligholdelse eller ikke behørig Opfyldelse kunne anlægges ved Retten på det Sted, hvor Retshandlen ifølge Parternes udtrykkelige eller stiltiende Vedtagelse, i Følge Loven eller iøvrigt i Følge de foreliggende Omstændigheder skulde opfyldes, såfremt

Sagsøgte ved Stævningens Forkyndelse er tilstede i Retskredsen.

Har Nogen under et Ophold i en Retskreds pådraget sig en Forpligtelse, som skulde opfyldes der, inden han forlod Retskredsen, kan han endvidere i den Anledning sagsøges der, uagtet han ved Stævningens Forkyndelse ikke er tilstede i Retskredsen.

§ 21.

Sager, hvorunder der påstås Straf, Erstatning eller Oprejsning i Anledning af retstridige Skadetilføjelser eller andre Retskrænkelser, kunne anlægges på det Sted, hvor Skadetilføjelsen eller Retskrænkelsen er foregået, eller, når den har været udøvet i flere Retskredse, i hvilken som helst af disse.

§ 22.

Når flere Sagvoldere skulle eller dog kunne sagsøges under Eet, og Sagen imod dem ikke ifølge denne Lov kan indbringes for andet Værneting, kan den anlægges ved enhver Ret, som for nogen af Sagvolderne er Hjemting.

§ 23.

Kan Sagen i Medhold af denne Lov anlægges ved flere forskellige Retter, har Sagsøgeren Valget, forsåvidt ikke Andet fremgår af Lovens Forskrifter.

§ 24.

Når Parterne vedtage det, kunne de indbringe deres Sag for hvilken af samtlige ligeartede Retter i første Instans de ville, uden at Rettens Samtykke behøves.

§ 25.

Udlændinge kunne sagsøges her i Riget, forsåvidt nogen Ret i Følge de foranstående Regler kan anses som Værneting i Sagen.

Gives der ingen Ret i Riget, ved hvilken Sagen imod Udlændingen herefter kan anlægges, skal det, forsåvidt ikke særlige traktatmæssige Bestemmelser ere til Hinder derfor, være Indlændinge tilladt i Sager angående Formueretsforhold at sagsøge

Udlændingen i den Retskres, hvor han ved Stævningens eller Forligsklagens Forkyndelse opholder sig eller har Gods. Med Hensyn til svenske Undersåtter har det sit Forblivende ved Lov om svenske Dømmes Fuldbyrkelse m. v. af 19. Februar 1861 § 6.

Kapitel III.

Forening af flere Krav under samme Retssag.

§ 26.

Flere Krav af samme Sagsøger mod samme Sagvolder kunne fra først af forenes under een Retssag, selv om

de hvile på forskellige faktiske og retlige Grunde og ere af ulige Beskaffenhed, når Retten er kompetent med Hensyn til dem alle, og samme Procesart er anvendelig på dem.

§ 27.

Under samme Betingelser kunne flere Parter fra først af sagsøge eller sagsøges i Forening under samme Retssag; dog udfordres endvidere hertil, forsåvidt Kravene ikke have fælles Oprindelse, eller særlig Lovforskrift hjemler deres Forening, at ingen af Parterne gør Indsigelse derimod.

§ 28.

Enhver, der tror sig i det hele eller for en Del berettiget til den Ting eller den Rettighed, som er Genstand for en Retstrætte i første Instans imellem Andre, kan under lagttagelse af Reglerne i Kap. XIX. indtæede som Intervenient i den begyndte Sag. Intervention kan ikke finde Sted, når den Ret, for hvilken Sagen svæver, ikke ved Parternes Samtykke kunde gøres kompetent til at påkende Interventionssøgsmålet, dersom det anlagdes særstilt.

§ 29.

Enhver, der har en retlig Interesse i, at en Part vinder en for Retten svævende

Sag, kan indtæede i Sagen til denne Parts Understøttelse og få Adgang til at ytre sig i Sagen i Overensstemmelse med de nærmere Regler i Kap. XIX.

§ 30.

Sagsøgeren kan andrage på at måtte tilstævne (adcitere) Tredjemand for at få Dom over ham enten alternativt eller tilsammen med Sagvolderen. Sådant Andragende kan dog ikke tages til Følge, når det må tilregnes Sagsøgeren som en Forsømmelse, at den pågældende Tredjemand ikke fra Begyndelsen af er bleven inddraget under Søgsmålet. I øvrigt blive de i Kap. XIX. givne Regler at iagttage.

§ 31.

Ved Anvendelsen af de i dette Kapitel indeholdte Regler forbeholdes der dog Retten den samme ved § 94 tillagte Myndighed.

Kapitel IV.

Tilfælde hvor Rettens Personer skulle eller kunne vige deres Sæde.

§ 32.

Ingen Dommer må handle i en Sag, når han

- 1) selv er Part i Sagen eller er interesseret i dens Udfald;
- 2) er beslægtet eller besvogret med nogen af Parterne i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien så nær som Søskendebørn, eller er en af Parternes Ægtefælle, Værge, Kurator, Adoptiveller Plejefader, Adoptiv- eller Plejesøn;
- 3) er beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslægtet i Sidelinien så nær som Søskende med nogen i Sagen optrædende Sagfører eller anden Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne;
- 4) har aflagt Vidnesbyrd eller været Synseller Skønsmand i Sagen eller handlet i den som Sagfører eller iøvrigt som Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne;
- 5) som Dommer har handlet i Sagen i den underordnede Instans.

Den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirksomheder ere forenede i hans Person, tidligere af den Grund har haft med Sagen at gøre, medfører ikke Inhabilitet, når der ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 33.

I de i foregående Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkeltdommer, pligtig efter Kendelse, afsagt af ham selv, at vige sit Side. Beklæder han Retten i Forening med andre Dommere, er han pligtig at gøre Retten Meddelelse om de Omstændigheder, som i Følge foregående Paragraf formenes at medføre hans Inhabilitet, ligesom ethvert andet Medlem af Retten, der måtte være bekendt med sådanne Omstændigheder, er berettiget og forpligtet til at rejse Spørgsmål derom, hvorefter Afgørelse træffes ved Kendelse af Retten, uden at han selv er udelukket fra at deltage i Påkendelsen af Spørgsmålet.

§ 34.

Parterne kunne ikke blot fordrer, at en Dommer stal vige sit sæde i de i § 32 angivne Tilfælde, men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer beklæder Retten, når andre Omstændigheder foreligge, som ere egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartiskhed. I Tilfælde af den sidstnævnte Beskaffenhed kan også Dommeren selv, når han frygter for, at Parterne ej kunne have fuld Tillid til ham, vige sit Sæde, selv om ingen Indsigelse mod ham fremsættes. Beklædes Retten af flere Dommere, kan enhver af

disse rejse det Spørgsmål, om nogen af Rettens Medlemmer på Grund af Omstændigheder af heromhandlede Art bør fratræde.

De Spørgsmål, som måtte opstå i Henhold til nærværende Paragraf, afgøres på samme Måde, som i § 33 er bestemt med Hensyn til de i § 32 omhandlede Tilfælde.

§ 35.

Spørgsmålet om en Dommers Fratræden bør såvidt muligt rejses for den mundtlige Forhandlings Begyndelse. Det kan afgøres, uden at Parterne have haft Adgang til at ytre sig derom.

§ 36.

Indsigelse fra Parternes Side mod en Dommers Habilitet behandles i processuel Henseende som andre Formalitetsindsigelser.

§ 37.

Kendelser, hvorved en Enkeltdommer erklærer at ville vige sit sæde, eller hvorved det pålægges en Dommer i en Kollegialret at vige sit Sæde, ere ikke Genstand for Anke eller Kære. Imod Kendelser, hvorved Indsigelser mod en Dommers Habilitet forkastes, kan Kæremål rejses. Når det straks forlanges, kan i denne Anledning en kort Udsættelse af Sagen tilstås.

§ 38.

Fra det Øjeblik, da Retskendelse for, at en Dommer skal vige sit Sæde, er afsagt, er denne Dommer kun berettiget til at foretage sådanne Handlinger i Sagen som ej kunne opsættes.

§ 39.

De om Dommere givne Forskrifter, sinde også Anvendelse på Retsstrivere. Afgørelsen af Habilitetsspørgsmålet træffes af Retten.

Kapitel V.

Sagens Parter.

§ 40.

Hvo der er ret Sagsøger eller Sagvolder, afgøres efter Lovgivningens almindelige Regler.

Ligeledes afgøres det efter Lovgivningens almindelige Regler, om det i Følge Retsforholdets Beskaffenhed er nødvendigt, at flere Personer optræde som Procesfæller for at udgøre ret Sagsøger eller Sagvolder.

§ 41.

Hvor et nødvendigt Procesfællesskab mellem flere Personer finder Sted, og i et Retsmøde en eller flere af disse udeblive, medens en eller flere af dem give Møde, repræsenterer den eller de, der møde, de Udeblevne.

§ 42.

Myndigheden til at råde over Retstrætter som Part afgøres efter den borgerlige Rets Regler: dog tages kun Hensyn til Sagens egentlige Genstand, men ikke til Procesomkostninger.

§ 43.

Retten har ikke på Embeds Vegne at afkræve Parterne Bevis for, at de ere myndige til at råde over Processen. Afvisning på Grund af Sagsøgerens eller Sagvolderens Mangel på Myndighed til at råde over Sagen, finder derfor kun Sted efter Påstand.

Dog kan Retten på Embeds Vegne afvise Sagen enten strax, eller når de fornødne Oplysninger ikke fremskaffes, når der ifølge den Mande, hvorpå Parterne i Processkrifterne betegnes, eller iøvrigt ifølge de foreliggende Oplysninger er Grund til at antage, at Nogen af dem mangler Myndighed til at råde over Sagen.

§ 44.

Enhver kan både som Sagsøger og som Sagvolder gå i Rette for sig selv.

Højesteret og Landsret kunne, når en Parts Processkrifter findes uforståelige, tilbagevise disse og tilkendegive Parten, at han må lade sin Sag udføre for sig af en Sagfører; ligeledes kunne de under de mundtlige Forhandlinger afvise en Part, der selv udfører sin Sag, og henvise ham til at lade en Sagfører møde for sig, når det viser sig, at han ikke kan fremstille Sagen med tilbørlig Ro og Klarhed. Retten træffer i de anførte Tilfælde de fornødne Bestemmelser med Hensyn til Sagens Udsættelse. Såfremt ovenomhandlede af Retten givne Pålæg, som ej ere Genstand for Anke eller Kære, ikke efterkommes, ansees Parten som den, der ikke har indgivet de pågældende Processkrifter, eller som den, der udebliver under pågældende mundtlige Forhandling.

Kapitel VI.

Rettergangsfuldmægtige.

§ 45.

Sagførere ere eneberettigede til at møde i Retten som Fuldmægtige for Parterne; dog kan der mødes af værgere for Umyndige og Umyndiggjorte, af Kuratorer for Mindreårige, af faste Lavværgere for Enker, ved Ægtefælle, Beslægtede og Besvogrede i anden Grad af Sidelinien eller nærmere samt ved Personer, der stå i saft Tjenesteforhold til Parten, således at de ere antagne af ham for ikke kortere Tid end en Måned.

Den, der foregiver at stå i et af de ovennævnte Forhold til Parten, må være rede til at føre Bevis herfor, når det af Retten eller Modparten forlanges; dog kan Retten undtagelsesvis tilstå en passende Udsættelse hertil.

§ 46.

Endvidere er det under Skiftebehandlinger tilladt at lade møde for sig også ved Andre end de i foregående Paragraf omhandlede Personer, og det samme Gælder under Fogedforretninger, derunder Auktionsforretninger, for dens Vedkommende, imod hvem Retshandlingen er rettet, og under sidstnævnte Forretninger for de Bydendes Vedkommende.

§ 47.

Den, der uden at være Sagfører møder som Fuldmægtig for Parten, må være personlig myndig og uberygtet.

Retten har på Embeds Vegne at afvise Personer, der ikke ere berettigede til for den at give møde for Andre, og at tilbagevise Processtrifter, der ere underskrevne af Andre end Parten og de foran nævnte mødeberettigede Personer.

§ 48.

Det, der i § 44 er bestemt om Rettens Myndighed til at tilbagevise en Parts Processkrifter eller til at udelukke Parten selv fra den mundtlige Forhandling, stal under lige Betingelser gælde med Hensyn til Rettergangsfuldmægtige, der ikke ere Sagførere.

§ 49.

En Rettergangsfuldmægtigs Handlinger eller Undladelser ere, forsåvidt som de falde indenfor Bemyndigelsens Grænser, ligeså bindende for Parten, som om de vare foretagne af denne selv.

Dog kunne Tilståelser eller andre Erklæringer om det faktiske i Sagen, som fremkomme under de mundtlige Forhandlinger, tilbagekaldes eller berigtiges af Parten selv, når dette sker straks og umiddelbart, efter at Partens Rettergangsfuldmægtig har talt.

§ 50.

Rettergangsfuldmægtigens Bemyndigelse til at handle for en Part ophæves i Forhold til Modparten ikke derved, at Parten er dyd, kommen under Konkurs eller har mistet sin Myndighed til at råde over

Sagen, ej heller derved, at Parten er bleven myndig til selv at råde over Processen, men kun ved en Tilkendegivelse til Modparten om Befuldmægtigens Ophør.

§ 51.

Retten påser på Embeds Vegne, at den, der møder som Rettergangsfuldmægtig for en Part, er befuldmægtiget hertil.

Dog afkæeves der ikke på Embeds Vegne Sagførere Bevis for, at de ere befuldmægtigede for Parten, og, når deres Befuldmægtigelse benægtes af Modparten, kunne de forlange Udsættelse for at tilvejebringe det fornødne Bevis.

Andre Rettergangsfuldmægtige end Sagførere må være i Stand til straks for Retten og Modparten at føre Bevis for Befuldmægtigelsen, da de ellers straks kunne *afvises*.

§ 52.

Når en i øvrigt til at møde for en Part berettiget Person erklærer at ville varetage Partens Sag og forpligte sig til at tilvejebringe dennes Billigelse, og ingen Anden giver Møde for Parten, kan han, når sådant kan ske uden

væsentlig Ulempe, af Retten stedes hertil enten mod eller uden Sikkerhedsstillelse. Den Pågældende har da inden næste Retsmøde eller dog inden en anden af Retten bestemt Frist at tilvejebringe Partens Godkendelse af hans Handlinger; i modsat Fald afvises han og har at tilsvare Modparten de ved Retsmøderne foranledigede Omkostninger såvel som muligt Tab ved Sagens Forhaling.

§ 53.

Om end en Part i øvrigt lader sin Sag udføre ved en Rettergangsfuldmægtig, er han dog ikke udelukket fra selv at ytre sig under den mundtlige Forhandling, umiddelbart efter at hans Rettergangsfuldmægtig har talt.

Kapitel VII.

Retsmøder og Retsbøger.

§ 54.

Over de til Retten indkomne Sager føres en Sagliste. For de enkelte Retsdage affattes derhos Retslister, på hvilke de Sager, som skulle komme for, optages. De nærmere Regler for Affattelsen og Bekendtgørelsen af Retslisterne fastsættes af Justitsministeriet.

Rettens Formand afgør, i hvilken Orden de Sager, der ere ansatte til Forhandling på samme Retsdag, skulle foretages. Sager, som ikke nå at komme til Forhandling, overgå uden videre på Retslisten for næste Retsdag, medmindre Formanden bestemmer anderledes.

Retten eller dens Formand er bemyndiget til at lade en Sag udgå af Retslisten og overføre den på Retslisten for en af de påfølgende Retsdage, når der er Grund til at antage, at Sagen enten af Hensyn til Rettens Forretninger, Retspersonalet eller andre Årsager, såsom Forhindringer for Sagførere, Parter, Vidner, Synsmænd eller desl., ikke vil kunne forhandles på den oprindelig fastsatte Tid. Oplysninger i denne Henseende kunne både mundtligt og skriftligt meddeles Rettens Formand, såvel under Retsmøder som udenfor disse.

Når en Sag i Følge denne Paragraf overføres på Retslisten for en følgende Retsdag, lader Rettens Formand, for at forebygge forgæves Møder, alle Vedkommende så hurtigt som muligt underrette derom.

§ 55.

Når Hensyn til Retspersonalet eller Rettens øvrige Forretninger kræver det, kan Formanden afbryde begyndte Retsmøder eller afsige eller udsætte berammede Retsmøder, hvorom da Underretning snarest muligt bliver at give alle Vedkommende.

Når et Retsmøde ophører til fastsat Klokkeslet eller i Følge Rettens Bestem-

melse, fortsættes afbrudte Forhandlinger i det næste Retsmøde, medmindre Rettens Formand bestemmer anderledes. Afsiges eller udsættes et berammet Retsmøde, overgå Sagerne til det næste Retsmøde, der holdes, medmindre særlig Bestemmelse træffes om en anden Tid til deres Foretagelse.

§ 56.

Alle Retsmøder ere offentlige; dog kan Retten på Begæring af en Part eller i Embeds Medfør beslutte, at Forhandlingen skal foregå for lukkede Døre, når Hensyn til Sædeligheden eller den offentlige Orden kræver det. I sådanne Tilfælde kan der dog af Rettens Formand tilstedes enkelte Personer Adgang. Domme afsiges stedse i offentligt Møde.

§ 57.

Rettens Beslutning om, at Dørene skulle lukkes, sker ved Kendelse, efter at Parterne have haft Lejlighed til at udtale sig. Kendelsen, der ikke er Genstand for Kære, afsiges offentligt; om Dørene skulle lukkes under den forudgående Forhandling, afgør Rettens Formand.

Beslutning om, at Dørene skulle lukkes, kan træffes såvel ved Forhandlingens Begyndelse som i Løbet af denne; den kan straks eller senere indskrænkes til en Del af Forhandlingen.

§ 58.

Adgang til offentligt Retsmøde kan nægtes Personer under 18 År samt Enhver, der fremstiller sig i en sådan Tilstand, at hans Nærværelse vilde stride mod Rettens Værdighed eller god Orden. Rettens Formand kan under enhver Omstændighed, for at hindre, at Rummet overfyldes, begrænse Antallet af de Personer, som indlades.

§ 59.

Landsretter og Underretter kunne bestemme, at Domsforhandlingen helt eller delvis skal foregå udenfor Rettens Sæde, når sådant af Hensyn til Bevisførelsen skønnes hensigtsmæssigt.

§ 60.

Rettens Formand våger over, at Forhandlingen foregår med den tilbørlige Orden og Værdighed. Han er til den Ende berettiget til at afbryde og tilrettevise Parter, Vidner eller Andre, når de tillade sig upassende

Udtalelser eller utilbørlige personlige Angreb. Vedbliver en Part hermed trods Tilrettevisning, kan Ordet fratages ham. Personer, der ved støjende eller anden utilbørlig Adfærd forstyrre Forhandlingerne eller tilsidesætte den Agtelse, som skyldes Retten, kunne udvises af Retssalen. Bliver Ordet frataget en Part eller bortfjernes han, kan Forhandlingen fortsættes, hvis Retten ikke finder en Udsættelse nødvendig. For Fornærmelser mod Retten eller nogen af de for samme Mødende, Uorden, hvorved Forhandlingerne forstyrres, eller Ulydighed mod Formandens Befalinger kan Retten (herunder også Fogedret og Skifteret) ved en Kendelse, der afsiges straks, pålægge Straf af Bøder indtil 40 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 8 Dage.

De Straffe, som pålægges i Henhold til denne Paragraf, medføre ingen Indskrænkning i Adgangen til at drage den skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Regler, hvor disse iøvrigt ere anvendelige.

Politiet er forpligtet til uvægerlig og øjeblikkelig at yde Retten Bistand til Udførelse af denne Paragrafs Forskrifter.

§ 61.

De Forretninger, som i Følge denne Lov påhvile Rettens Formand, udføres, når Retten beklædes af en Enkeltdommer, af denne.

§ 62.

Angående alle Retshandlinger optages Beretning i Retsbogen.

I Retsbogen indføres først Angivelse af:

- 1) Tiden og Stedet for Retsmødet,
- 2) Navnene på de Personer, der fungere som Dommere og Retsskriver,
- 3) Sagens Nummer med Parternes Navne,
- 4) Navnene på de Personer, der ere til Stede som Parter eller på disses Vegne eller til deres Vistand.

§ 63.

Retsbogen skal indeholde en kort Fremstilling af Forhandlingernes Gang i Almindelighed.

Påstande, Indsigelser, Begæring, Erklæringer og Forklaringer af Parter, Vidner og Syns- og Skøns mænd blive at optage i Retsbogen i de Tilfælde og i det Omfang, hvori sådant i Loven er foreskrevet eller tilladt.

§ 64.

Rettens Domme, Kendelser og øvrige Beslutninger optages fuldstændig i Retsbogen.

I Retsbogen gøres fremdeles Bemærkning om Overleverelsen eller Fremlæggelsen af alle skriftlige Fremstillinger, Dokumenter, Forkyndelser, Meddelelser og andre Aktstykker, som derhos blive at forsyne med Fremlæggelsespåtegning.

§ 65.

Retsbogen underskrives af Rettens Formand. Den afgiver Bevis for, hvad der er foregået under Retshandlingen. Modbevis er ikke udelukket.

§ 66.

Stævningen og Parternes øvrige Processkrifter forblive i Rettens Arkiv. Af Dokumenter og andre Aktstykker, der benyttes som Bevis, skulle, når de forlanges tilbageleverede, Genpart, der bekræftes af Retsskriveren, afgives til Retten; dog undtages herfra Dokumenter, der ere Udskrift af Embedsprotokoller. Om og i hvilket Omfang Genpart skal tages af Handelsbøger, Regnskabsbøger eller andre Dokumenter af betydeligt Omfang, beror på Formanden.

§ 67.

Retsskriveren samler de enhver Sag vedkommende Dokumenter og bevarer dem samt de af tilbageleverede Originaler tagne Genparter.

Iøvrigt bestemmes det nærmere ved Anordning for enhver enkelt Ret, hvilke Bøger der skulle føres ved den, samt hvorledes de skulle indrettes.

§ 68.

Parterne såvelsom enhver Anden, som deri har retlig Interesse, kan hos Retsskriveren forlange Udstrift af Retsbøgerne samt af de øvrige ved Retten beroende, til Sagen hørende Dokumenter.

Kapitel VIII.

Forkyndelser og Meddelelser.

§ 69.

Forkyndelser og andre processuelle Meddelelser skulle, forsåvidt ikke Loven eller Overenskomst mellem Parterne medfører Undtagelse, foregå ved en Stævningsmand eller i de i § 72 Nr. 3 angivne Tilfælde ved Politiet.

§ 70.

Enhver bestikket Stævningsmand kan med fuld Retsvirkning iværksætte Forkyndelser under lagttagelse af de i Loven givne Forskrifter. Gyldigheden af det Foretagne svækkes ikke derved, at Stævningsmanden har handlet udenfor den Retskreds, i hvilken han er ansat.

En Stævningsmand må ikke foretage eller deltage i en Forretning, når nogen af Parterne er hans Ægtefælle eller beslægtet eller besvogret med ham i lige opeller nedstigende Linie eller i første Sidelinie, eller han selv er Part i Sagen eller er interesseret i dens Udfald.

Ved Anordning gives der en Instruks samt de fornødne Disciplinærbestemmelser for Stævningsmænd.

§ 71.

Det, der skal forkyndes på den i § 69 foreskrevne Måde, gives i dobbelt Ud-

færdigelse til den, der skal iværksætte Forkyndelsen. Parten kan begære Foretagelsen af Forkyndelser enten umiddelbart hos en Stævningsmand eller, forsåvidt Forkyndelsen skal ske på et andet Sted end det, hvor Parten opholder sig, gennem vedkom kommende Underret, som imod Forudbetaling af alle fornødne Udgifter er pligtig at besørge Begæringen til en Stævningsmand.

Begæringen om Forkyndelse skal efterkommes snarest muligt, i Byerne senest inden 24 Timer, på Landet senest inden 48 Timer efter Modtagelsen. Vedkommende Part kan forlange, at Stævningsmanden skal undertegne en ham forelagt skriftlig Tilståelse for, at han til den angivne Tid har modtaget Begæringen.

Når Forretningen udføres af en Stævningsmand, skal en anden Stævningsmand eller, i særdeles påtrængende Tilfælde, en anden god Mand tilkaldes som Vidne.

§ 72.

Ved Iværksættelse af Forkyndelsen Gælde følgende Regler:

1) Forkyndelsen bør så vidt muligt føges iværksat for den Pågældende personlig, ordentligvis på hans Bopæl eller midlertidige Opholdssted. Forkyndelse for den Pågældende personlig er gyldig, uanset hvor den sker. Dog kan den i intet Fald ske i Kirken eller på andet Sted, medens Gudstjeneste eller kirkelige Handlinger foregå der.

2) Kan Forkyndelsen ikke ske for den Pågældende personlig, kan den gyldig iværksættes på hans Bolig i Riget for hans Ægtefælle, Børn over 18 År, Tjenestefolk eller andre til Husstanden hørende voksne Personer,

som er til Stede der; ere sådanne ikke at træffe, da for Vedkommendes Husvært, Principal, Husbonde, Læremester eller Arbejdsherre, forsåvidt denne træffes til Stede der. Forkyndelsen kan endvidere foregå på den Pågældendes Kontor, Værksted eller andet fast Forretningslokale for en til Kontoret hørende, på Værkstedet arbej-

dende eller i Forretningen ansat voksen Person, som findes til Stede, og for Skipperes og Søfolks Vedkommende på det Skib, hvortil de høre, for en til Skibet hørende voksen Person, der findes til Stede. Har den Pågældende ikke Bopæl, Kontor, Værksted eller andet Forretningslokale i Riget, og ikke hører til et herværende Skib, kan Forkyndelsen ske på hans midlertidige Opholdssted i Riget, for dem, hos hvem han er til Huse.

3) Har Stævningsmanden ikke kunnet iværksætte Forkyndelsen på nogen af de ovenfor angivne Måder, skal han i Forbindelse med det tilkaldte Vidne påtegne Udfærdigelsen Attest herom og straks overlevere den til Politiet, der snarest muligt skal søge at iværksætte Forkyndelsen.

4) Forkyndelser, som ske på Vedkommendes Bolig eller sædvanlige Opholdssted, skulle foregå imellem Kl. 7 Morgen og Kl. 8 Aften. På Søn- og Helligdage må de ordentligvis ikke foregå i Tiden fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 4 Eftermiddag.

Udføres Forretningen af en Stævningsmand, har denne, for at iværksætte den, ikke blot at handle efter det, som af Parten opgives ham, men også selv af bedste Evne at søge alle fornødne Underretninger.

§ 73.

Bemyndigelsen til den enkelte Forretning behøver ikke at godtgøres for den eller dem, for hvem Forkyndelsen sker.

De Personer, for hvem Forkyndelse i Henhold til Reglerne i § 72 Nr. 2 foretages, kunne i Reglen ikke vægre sig ved at modtage den. Nægter Nogen ubeføjet at modtage Forkyndelsen, eller forsømmer han, hvor Forkyndelsen er sket, at levere Vedkommende den ved Forkyndelsen overleverede Genpart, uagtet dette kunde ske uden Udgift eller Besvær, kan han ved Kendelse under Sagen tilpligtes at erstatte de ved hans vægring eller Undladelse forvoldte Omkostninger.

§ 74.

Det ene Eksemplar af den Udfærdigelse, som forkyndes, overgives til den eller dem, for hvem Forkyndelsen sker, medens det andet Eksemplar tilbagegives til den, der har begæret Forkyndelsen.

Førstnævnte Eksemplar skal, hvis Forkyndelsen ikke er sket for den Vedkommende personlig, forinden Afleveringen forsynes med en Påtegning, der indeholder fornøden Angivelse af den Dag og Time, på hvilken, det Sted, hvor, og de Personer, for hvem Forkyndelsen er sket. Sidstnævnte Eksemplar skal i alle Tilfælde forsynes med Påtegning af ovennævnte Indhold, og, hvis Forkyndelsen ikke er sket for Vedkommende selv, tillige med Påtegning om, hvorledes der i den Anledning er forholdt, samt hvad der er opgivet om hans Opholdssted.

Er det ikke lykkedes Politiet at iværksætte Forkyndelsen, fordi den Pågældende ikke har kunnet antræffes i Retskredsen og ej heller har Bolig eller midlertidigt Opholdssted der, tilbagegives Udfærdigelsen med Påtegning om det Stedfundne samt om, hvad der er Politiet bekendt angående hans Bolig eller Opholdssted.

Påtegningen afgiver Bevis for det, som ifølge den er foregået; dog er Modbevis ikke udelukket.

Går Politiets Opgivelse ud på, at Pågældende har Bopæl eller Opholdssted andet Steds i Riget, bliver Forkyndelsen ifølge Partens Foranstaltning at iværksætte der i Overensstemmelse med de foranstående Regler.

§ 75.

Har Vedkommende bekendt Bolig eller Opholdssted i Udlandet, og kan Forkyndelse ikke ske her i Riget overensstemmende med § 72, sker Forkyndelse eller Meddelelse på den ved Stedets Love hjemlede Måde. Parten kan fordre, at Retten skal udstede de i så Henseende fornødne Begæringer til pågældende fremmede Myndigheder.

§ 76.

Ser Politiet sig ikke i Stand til at opgive Pågældendes Bopæl eller Opholdssted inden Riget, og kan det heller ikke opgives, om og hvor Pågældende har Bopæl eller Opholdssted i Udlandet, iværksættes Forkyndelsen ved 3 Gange gentagen Indrykkelse i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendtgørelser. Det er i sådant Fald tilstrækkeligt, at Udfærdigelsens Indhold indrykkes i Udtog med Bemærkning, at den selv henligger til Modtagelse på vedkommende Rets Skriverkontor. I Bekendtgørelsen skal det udtrykkelig bemærkes, hvorpå det støttes, at denne Forkyndelsesmåde benyttes.

Ovenstående Regel gælder også, når den pågældende fremmede Myndighed har vægret sig ved at efterkomme den til samme i Følge § 75 rettede Begæring; dog skal i så Fald Udfærdigelsen tillige tilstilles Vedkommende med Posten i betalt Brev, der skal anbefales. Postembedsmanden har at forsyne det ene Eksemplar af Udfærdigelsen med Påtegning om, at ligelydende Eksemplar er afsendt til nærmere betegnet Adresse i betalt og anbefalet Brev. Påtegningen afgiver Bevis herfor, indtil Modbevis færes.

§ 77.

Parterne kunne vedtage, at et opgivet Sted skal agtes for Bopæl, og dette bliver da, forsåvidt der sammesteds forefindes nogen af de i § 72 Nr. 2 nævnte Personer, eller Nogen, som erklærer sig for befuldmægtiget til at modtage Forkyndelsen ved Anvendelsen af de foregående Regler at behandle som den virkelige Bopæl.

§ 78.

En Forkyndelse, der er sket overensstemmende med de i §§ 72—77 givne Regler, anses lovlig, uagtet den ikke ved de trufne Foranstaltninger måtte komme til Pågældendes Kundskab.

§ 79.

Meddelelse, som Under Retsmøde i Sagen gives Vedkommende personlig til Retsbogen, kan altid træde i Stedet for Forkyndelse.

§ 80.

Benytte begge Parter Sagførere til at udføre Processen, kunne Meddelelser til Sagførerne under Sagens Gang ske umiddelbart fra den ene Sagfører til den anden uden Stævningsmænds Mellekomst, blot imod simpelt Modtagelsesbevis.

Meddelelsen kan gyldigt afleveres på Sagførerens Kontor til enhver Tid, dette er åbent, og Modtagelsesbeviset kan udstedes af Sagførerens der tilstedeværende Fuldmægtige eller andre Kontorbetjente.

§ 81.

De fra Retten udgående Meddelelser ske på den Måde, som Rettens Formand i hvert enkelt Tilfælde sinder hensigtsmæssigst, og uden at hans Beslutninger herom ere Genstand for Kære. Det er tilladt at tilstille Meddelelsen med Posten.

§ 82.

Når der af Retten i et behørig afholdt Møde træffes Beslutning om Tidspunktet for et nyt Møde eller for en Retshandlings Iværksættelse, anses de Personer, der ere til Stede og påhøre Beslutningen, for at have fået tilstrækkelig Underretning derom. Personer, som have været lovlig tilsagte til Mødet, men som enten ere udeblevne eller have forladt Mødet, forinden Beslutningen der toges, have intet Krav på særlig Forkyndelse eller Meddelelse om det nye Møde eller om Tidspunktet for de besluttede Retshandlingers Iværksættelse. Dog bør Retten ikke undlade ved Budsendelse eller med Posten at give dem Meddelelse om Beslutningen, forsåvidt denne antages at være af Interesse for dem.

§ 83.

Indkaldelser og Meddelelser til Militære, hvilke med de af Forholdets Natur

flydende Lempelser blive at forkynde efter de i dette Kapitel givne Regler, skulle tillige anmeldes for Afdelingschefen, som foranlediger Pågældendes Møde for Retten, hvor sådant gøres fornødent.

Kapitel IX.

Procesmåden i Almindelighed.

§ 84.

En Sag anses for anlagt, når Forligsklage eller Stævning er indleveret til Berømmelse eller Sagen er anmeldt for Retten efter c 200, 2det Stykke.

Ved Forkyndelsen af Stævningen eller Fremlæggelsen af den i § 200, 2 St. omhandlede Angivelse anses Sagen for tingfæstet; en Modfordring er at anse som tingfæstet ved Fremlæggelsen eller Meddelelsen af det Svarskrift, hvori den fremsættes.

I det i § 273, 3. St. nævnte Tilfælde er Sagen anlagt, når den er anmeldt for Retten, og tingfæstet, når den foretages i Retten.

Indtil Sagsøgeren mundtlig har nedlagt sin Påstand under Domsforhandlingen, står det ham frit for at hæve Sagen, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre at, der gives Sagsøgte Dom for allerede tingfæstede Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig hæve Sagen, jfr. dog § 240.

§ 85.

Sagsøgte er berettiget til at fremsætte Modfordringer, forsåvidt som disse enten have Fælles Oprindelse med Hovedfordringen eller dog ere udjævnelige (komputable) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen som en Bestanddel af Sagsøgtes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i

Forbindelse med hans Indsigelser på samme Måde som disse. Dog kan Retten udøve den Samme ved § 94 tillagte Myndighed også med Hensyn til Modfordringer.

§ 86.

Retssager forhandles mundtlig. Skrift anvendes kun i det Omfang, i hvilket Loven særlig bestemmer det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag. Oplæsning tilstedes kun, forsåvidt Rettens Formand tillader det.

Når Oplæsning skal sinde Sted, foregår den enten ved Parten selv eller ved Retsskriveren efter Formandens Bestemmelse.

§ 87.

Retssproget er dansk. Afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog mægtige, foregår ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underret Tilkaldelse af Tolk undlades, når Parterne ikke gøre Fordring herpå. og Retten tiltror sig fornødent Kendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog skulle ledsages af en Oversættelse, der, når Retten eller Modparten forlanger det, skal autoriseres af en offentlig ansat Translatør.

Afhørelse af Døve, Stumme og Døvstumme foregår enten ved Hjælp af Personer, der ere kyndige i Tegnsproget eller Talemetoden, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmål og Svar.

Til at bistå som Tolk eller Tegnsprogkyndig må Ingen tilkaldes, der ifølge §§ 32 og 34 vilde være udelukket fra at handle som Dommer i Sagen. I øvrigt blive de om Vidner gældende Regler at anvende på de nævnte Personer med de Lempelser, der Følge af Forholdets Natur, og forsåvidt ikke noget andet særligt er foreskrevet.

§ 88.

Retten Formand leder Forhandlingen. Han bestemmer Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, forsåvidt Loven

ikke indeholder Forskrifter derom. Ingen må tage Ordet uden i Følge hans Tilladelse; han kan fratage den Part Ordet, som ikke vil rette sig efter hans Ledelse. Han drager Omsorg for såvidt muligt at fjerne alt, hvad der til Unytte trækker Forhandlingen i Langdrag, og slutter Forhandlingens enkelte Dele, når han anser det foreliggende Emne for tilstrækkeligt behandlet.

§ 89.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kendsgærninger, på hvilke han støtter sine Påstande, såvel som bestemt og utvetydigt at erklære sig over de af Modparten anførte Kendsgærninger og de af denne til ham stillede Opfordringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benægtet Kendsgærning skal anses indrømmet eller bestridt, og hvilken Virkning Undladelse af behørig at besvare en Opfordring medfører, afgør Retten efter et Skøn over Forhandlingerne i det hele.

§ 90.

Retten bør ved hensigtsmæssige Spørgsmål til Parterne søge at fjerne Uklarhed, Tvetydighed eller Ufuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer.

Såvel Retten Formand som hvert enkelt af dens andre Medlemmer kan stille Spørgsmål.

Når der ikke svares på de stillede Spørgsmål, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten

fortolke Tausheden eller Ubestemtheden på den for Modparten gunstigste Måde og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Påkendelsen, eller efter Omstændighederne, hvis det er Sagsøgeren, afvise Sagen.

§ 91.

Retten kan opfordre en Part til at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende

Anskneligheden befordrende Midler eller tilvejebringe Syn eller Skøn, når Sagen ikke uden dette kan bedømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Efterkommer en Part ikke denne Opfordring, kan Retten efter Omstændighederne bringe Reglen i § 90 sidste St. til Anvendelse.

§ 92.

Dersom Retten, efter at Optagelse til Dom er sket, finder Grund til at stille Spørgsmål af den i § 90 omhandlede Beskaffenhed til Parterne eller til at rette yderligere Spørgsmål til afhørte Parter Vidner, Syns- eller Skønsmænd eller til, at der indhentes Syn eller Skøn, kan den under Angivelse af Øjemedet indkalde Parterne og efter Omstændighederne Vidnerne, Synseller Skønsmændene til et Møde, i hvilket Spørgsmålene begæres besvarede eller Parterne opfordres til snarest muligt at foretage det fornødne til at fremskaffe Synet eller Skønnet.

Udgifterne ved de i denne Paragraf omhandlede Foranstaltninger udredes forskudsvis af det Offentlige, indtil det ved den endelige Dom kan afgøres, hvilken af Parterne der skal bære dem.

§ 93.

Antager Retten, at der er Omstændigheder til Stede, som kunne medføre Afvisning på Embeds Vegne, kan den standse Forhandlingen og opfordre Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmålet.

Når Afvisningsdom ikke afsiges, fortsættes Forhandlingen.

§ 94.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retssager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten også med Hensyn til Retssager imellem forskellige Parter, når Søgsmålenes Forening fra først af ikke vilde stride imod § 27.

Ere flere Krav forenede under een Rets-

sag, kan Retten bestemme, at en Adskillelse skal finde Sted og et eller flere af Kravene forhandles og

på dømmes særskilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingen foreløbigt skal indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Søgsmålsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en Følge heraf gøres til Genstand for særskilt Procedure.

§ 95.

Er et Retsforhold, hvis Fastsættelse vil få Indflydelse på Sagens Udfald, Genstand for en ved samme eller en anden Ret svævende Retstrætte, eller er det indbragt til Afgørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Påstand eller på Embeds Vegne bestemme, at Sagens Forhandling i det hele eller til dels skal udsættes, indtil hin Retstrætte er på dømt eller den administrative Afgørelse er truffen.

§ 96.

Opstår der under en Sag Mistanke om, at en strafbar Handling, hvis Forfølgning under en Straffesag vil have Indflydelse på Sagens Udfald, er begået af en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgørelse.

§ 97.

Ved Udøvelse af den i §§ 94—96 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Simpelhed i Forhandlingerne opnås.

§ 98.

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede Bestemmelser kunne træffes på ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne omgøres, når Retten anser dette hensigtsmæssigt.

Retten anordner det fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, når den benytter sin i §§ 91 og 93—96 omhandlede Myndighed ^

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede procesledende Bestemmelser ere ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 99.

Når en Part ønsker Bevis optaget for en udenlandsk Domstol, kan han af den Ret, for hvilken Sagen henstår, eller, når Søgsmål endnu ikke er tingfæstet, af den Ret, ved hvilken Søgsmålet eventuelt vil være at anlægge, begære udfærdiget en Anmodning til vedkommende Ret i det fremmede Land om Foretagelse af den pågældende Retshandling. For at Begæringen kan tages til følge, må Parten meddele de Oplysninger, som kræves til Anmodningens Udfærdigelse. Ønskes således Vidner førte, skulle de anføres ved Navn med Opgivelse af deres Bopæl og de særlige Forhold, hvorom deres Forklaring ønskes, samt de Dokumenter, som ønskes dem forelagte, eller som de opfordres til at fremlægge, nærmere opgives; såvidt muligt skal der stilles bestemte Spørgsmål til Vidnerne. Ønskes Skøn afgivet, skulle Skønsmændenes Egenskaber samt de Forudsætninger, der skulle lægges til Grund for Skønnet, tilstrækkeligt angives. Begæringen fremsættes efter de for Begæring om Bevisoptagelse ved danske Retter givne Regler, jfr. navnlig §§ 171, 213—216, 236, 257, 258 og 281.

Retten afgør ved Kendelse, om og i hvilken Udstrækning Begæringen skal efterkommes. Går Kendelsen ud på, at Begæringen helt eller delvis skal efterkommes, skal den indeholde de fornødne Oplysninger til Anmodningens Udfærdigelse, samt fastsætte den Sikkerhed, som Parten skal stille for de Omkostninger, som skønnes at ville medgå til Bevisoptagelsen, og den Tid, inden hvilken Sikkerheden skal være stillet. Når Sikkerheden er stillet, udfærdiger Rettens Formand en Anmodning til vedkommende Domstol om, at Bevisoptagelse må finde Sted. Anmodningen skal, på Grundlag af det i Kendelsen oplyste, indeholde en kort Fremstilling af det Forhold, der ligger til Grund for Sagen, samt en nøjagtig Angivelse af, hvad der begæres foretaget, hvorhos den skal oplyse, hvorvidt nogen af

Parterne skal varsles til Forretningen, og i bekræftende Fald Varslets Længde. Anmodningen tilstilles Justitsministeriet til videre Foranstaltning.

Skal Parts Ed aflægges ved fremmed Domstol, fremsættes Begæring om dens Aflæggelse for den Ret, der har afsagt Edsdommen.

Anmodninger fra fremmede Retter om Bevisoptagelse eller andre retslige Handlinger blive alene at efterkomme, når de fremsendes gennem Justitsministeriet, jvfr. iøvrigt §§ 135 og 172.

Kapitel X.

Retten Rådslagninger og Afgørelser.

§ 100.

Domme, Kendelser og andre Beslutninger af en Ret, der ikke beklædes af en enkelt Dommer, og som ikke høre til de Beslutninger, Rettens Formand kan træffe, vedtages ved Afstemning efter forudgående Rådslagning. Afstemningen foregår efter Tjenestealderen, således at det yngste Medlem stemmer først. Formanden stemmer altid sidst, han forestår Afstemningen og samler Stemmerne. Afstemningen sker mundtlig; de afgivne Stemmer indføres udtogsvis i en Stemmegivningsbog. Enhver Dommer har Ret til at påse, at hans Stemme gengives rigtigt.

Dommernes Rådslagninger og Afstemninger må ikke overværes af Tilhørere, med Undtagelse af Retsskriveren.

I Afstemningen må kun de Dommere deltage, som have overværet den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen i Sagen.

§ 101.

I Dommens Vedtagelse deltage for Landsretternes Vedkommende mindst tre Medlemmer og for Højesterets Vedkommende mindst syv Medlemmer af Retten. Samme

Regler gælde også for Vedtagelse af Kendelser, medmindre andet er bestemt.

§ 102.

For enhver Afgørelse skal der være Stemme flerhed. Kræver Afgørelsen Afstemning over flere Punkter, ere de Dommere, som have befundet sig i Mindretal, pligtige at deltage i de senere Afstemninger.

Oftestår der Meningsforskel om, hvorledes Spørgsmålene skulle stilles, eller om Afstemningens Resultat, bliver der afstemt særskilt herom.

Den vedtagne Afgørelse føres i Pennen af Rettens Formand eller af den af de i Afgørelsen deltagende Dommere, hvem dette Hverv af Formanden overdrages.

§ 103.

Ved Dommen skal Sagen påkendes endelig uden anden Henvisning til påfølgende Proceshandling end den, der hjemles ved § 197.

Bevis ved Syn eller Skøn kan ikke henskydes til Optagelse efter Dommens Afsigelse.

§ 104.

Afgørelsen træffes på Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevisførelsen, jfr. dog §§ 239, 263 og 286. Hvorledes Sagens faktiske Sammenhæng skal antages at være, afgør Retten i Henhold til det samlede Indhold af Forhandlingerne og den stedfundne Bevisførelse.

Særlig har Retten, når der mellem Parterne er Strid, om en Skade er forårsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, og den i Følge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 92) anser sig for at være istand hertil, at afgøre disse Spørgsmål efter et Skøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder.

§ 105.

Retten kan ikke tilkende en Part mere, end han har påstået. Om Procesomkostninger og Rettergangsboeder træffes de Be-

stemmelser, hvortil der efter Sagens Beskaffenhed findes Anledning, selv om ingen udtrykkelig Påstand herpå er nedlagt.

Der må ved Afgørelsen ikke tages Hensyn til Søgsmålsgrunde eller Indsigelser, som ikke ere gjorte gældende af Parterne, om det end af Sagens Forhandling kan sees, at de kunde have været benyttede.

§ 106.

Ere flere Krav forenede under Sagen (§§ 26 og 27), kan Retten, så snart noget af disse er mødent til Påkendelse, afsige Dom derom.

§ 107.

Retten kan afsige Dom angående enkelte af de fremsatte Søgsmålsgrunde eller Indsigelser såvel som angående Modfordringer, ikke blot hvor særskilt Forhandling af dem er anordnet (§ 94, sidste Stykke), men også hvor de, uden at dette er Tilfældet, ere modne til Påkendelse.

Domme af den Art, som de i foregående Stykke omhandlede, ere dog kun at anse som Bestanddele af den endelige Dom, i hvilken de blive at lægge til Grund og såvidt fornødent at optage; en sådan Dom kan ikke særskilt fuldbyrdes, medmindre Retten særlig bestemmer, at den mod eller uden Sikkerhedsstilling straks kan fuldbyrdes.

§ 108.

Domme og Kendelser skulle ledsages af Grunde. Andre Beslutninger af Retten eller Rettens Formand behøve ikke at begrundes.

Den i Rettens Afgørelse givne Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer under Sagens Behandling afgiver fuldt Bevis for disse, forsåvidt ikke Modbevis imod den føres.

§ 109.

Domme og Kendelser afsiges snarest muligt efter Forhandlingernes Slutning. Afsigelsen foregår ved, at Konklusionen oplæses i et Retsmøde. Dersom det ikke ved Optagelsen tilkendegives, når Dommen eller

Kendelsen vil blive afsagt, skulle Parterne og

efter Omstændighederne Vidner og Synsøller Skønsmænd tilsiges til at høre den afsagt. Er den Pågældende ikke således sat i Kendskab om Afsigelsestiden, regnes for hans Vedkommende de ellers fra Afsigelsen løbende processuelle Frister først fra Dommens eller Kendelsens Forkyndelse for ham.

§ 110.

Retten kan til enhver Tid i Embeds Medfør eller ifølge Begæring berigtige Skrivsejl, som ere indløbne i Henseende til Ord, Navne eller Tal, blotte Regnefejl samt sådanne Fejl og Forglemmelser, som alene vedrøre

Udfærdigelsens Form. Fremdeles kan den også, når Begæring derom fra en Part fremkommer inden Ankefristens Udløb, og efter at der er givet Parterne Lejlighed til at ytre sig derom, berigtige den i Afgørelsen indeholdte Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer, forsåvidt denne erkendes at lide af Fejl, bestående i Forbigåelser, Uklarheder eller Modsigelser, men derimod ikke i øvrigt foretage Forandringer enten i Begrundelsen eller Resultatet. Beslutning angående slige Berigtigelser træffes, og Meddelelse om dem sker efter de samme Regler, som gælde for den oprindelige Afgørelse.

Den i Henhold til Rettens Beslutning berigtigede Afgørelse træder i alle Henseender i Stedet for den oprindelige. Beslutningen angående Berigtigelse er ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 111.

Beslutninger af Retten eller dens Formand, der ikke behøve at begrundes, såvel som Kendelser af blot procesledende Beskaffenhed kunne omgøres, når nye Oplysninger foreligge.

Kapitel XI.

Procesomkostninger og Rettergangs bøder.

§ 112.

Enhver Part har at betale de Omkostninger, som foranlediges ved processuelle Skridt, der af ham begæres eller sættes i Bevægelse, dog med Forbehold af Ret til at fane dem erstattede af Modparten i Følge nedenstående Regler.

Omkostningerne ved processuelle Skridt, som Retten anordner, kunne foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interesse Retten anser det foretagne at være, eller af begge Parter i det Forhold, som Retten bestemmer.

§ 113.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten de ham ved Retssagen påførte Udgifter, forsåvidt ikke Parterne selv have truffet en anden Overenskomst, eller Retten i særlige Omstændigheder finder skellig Grund til at gøre Afgivelse fra denne Regel.

Udgifter, der ikke have været hensigtsmæssige for Sagens forsvarlige Udførelse, erstattes ikke. Hvilke Udgifter der i det givne Tilfælde have været hensigtsmæssige, afgør Retten efter sit Skøn. Beløbet ansættes under Eet til en rund Sum, således at de virkelige Udgifter såvidt muligt erstattes fuldt ud.

Den Omstændighed, at enkelte Søgsmålsgrunde eller Indsigelser forkastes eller enkelte Beviser anses ikke at oplyse Noget i Sagen, medfører ikke i og for sig, at de herpå anvendte Udgifter skulle som ikke fornødne

udelukkes fra Erstatning.

Når en Sag hæves, kan Retten efter Omstændighederne pålægge den ene Part helt eller delvis at erstatte Modparten dennes Sagsomkostninger eller bestemme, at hver af Parterne skal bære sine Omkostninger (Ophæve Omkostningerne).

Har Sagsøgte lovlig tilbudt Sagsøgeren, hvad der kan tilkomme denne, bør Sagsøgeren erstatte Sagføjte Udgifterne ved den derefter følgende Del af Processen.

§ 114.

Når Sagen i det Hele afvises, betragtes den med Hensyn til Procesomkostninger som tabt af Sagsøgeren.

§ 115.

Procesfæller hæfte solidarisk for Procesomkostninger. Dog kan Retten, når Omstændighederne tale derfor, pålægge en enkelt eller enkelte af dem at udrede visse Dele af Omkostningerne.

§ 116.

Forsåvidt en Sags Udfald er gjort afhængigt af den ene Parts Ed, bliver den også i Henseende til Procesomkostningerne at betragte som vunden eller tabt af ham, eftersom Eden aflægges eller ikke.

§ 117.

Når hver især af Parterne for en Del taber og for en Del vinder Sagen, blive Processens Omkostninger delvis at pålægge en af Parterne eller at ophæve.

Dog kan Retten pålægge en Part at erstatte Modparten Processens Omkostninger, når dennes Påstand kun i en mindre betydelig Grad har været afvigende fra, hvad der bliver kendt for Ret, og ingen særskilte Omkostninger ere foranledigede ved Afgivelsen.

§ 118.

Den Part, som ved Anke eller Kære ikke opnår nogen Forandring af den påklagede Afgørelse, anses for så vidt som tabende og har derfor ordentligvis at erstatte Modparten Ankesagens eller Kæremålets

Omkostninger.

§ 119.

Opnås der ved Anke eller Kære en Forandring i den faldne Dom eller Kendelse, bliver der med Hensyn til Ankesagens eller Kæremålets Omkostninger såvel som med Hensyn til Omkostningerne ved Sagens tidligere Behandling, forsåvidt herom skal træffes Afgørelse, at forholde efter de i §§ 113 til 117 givne Regler og Omkostningerne enten at pålægge Modparten eller at Ophæve eller dele.

§ 120.

Den Part, som ved tilregnelig Fejl eller Forsømmelse har foranlediget spildte møder, uforholdne Udfættelser, unyttig Bevisførelse eller andre overflødige og hensigtsløse processuelle Skridt, er, selv om han i øvrigt vinder Sagen, pligtig at erstatte Modparten de denne derved forårsagede Udgifter.

§ 121.

Angående Omkostningerne ved enkelte Procehandlinger eller Procesafsnit kan der straks træffes Afgørelse af Retten ved Kendelse, når sådan Afgørelse, såsom i de i foregående Paragraf omhandlede Tilfælde, er uafhængig af Hovedsagens Udfald. Er særstilt Afgørelse ikke tilforn truffet, gøres der i den endelige Dom fornøden Bemærkning i Henseende til sådanne enkelte Procehandlinger og Procesafsnit.

§ 122.

Sagførere og andre Rettergangsfuldmægtige, kunne ifølge Modpartens Påstand under Sagen dømmes til at bære de Omkostninger, som de ved pligtstridig Opføsel have forårsaget. Den, der nedlægger sådan Påstand, skal drage Omsorg for, at der gives Sagføreren eller Rettergangsfuldmægtigen fornøden Lejlighed til at udtale sig om den.

§ 123.

Bestemmelsen i foregående Paragraf er også anvendelig på Dommere i underordnede Instanser, når Sagen indbringes for højere Ret, dog således at den Dommer, over hvem Påstanden agtes ned-

lagt, skal Underrettes herom, samtidig med at Ankeftævning forkyndes for Modparten. Downneren er da

berettiget til at give Møde for den højere Ret og fremføre sit Forsvar. I Tilfælde af Kære er det tilstrækkeligt, at Påstanden over Dommeren optages i Kæreskriftet eller i den Tilførsel til Retsbogen, der træder i Stedet for dette.

§ 124.

En Udlænding er, når han optræder som Sagsøger og der af Sagsøgte fremsættes Forlangende derom på Sagens fyrste Tægtedag, pligtig til inden en af Retten bestemt Frist at stille en efter dens Skøn passende Sikkerhed for de Procesomkostninger, som det kan blive pålagt ham at tilsvare Sagsøgte, medmindre Danske i vedkommende fremmede Stat ere fritagne for sådan Sikkerhedsstillelse. Stilles den forlangte Sikkerhed ikke, bliver Sagen at afvise.

§ 125.

skønnes det, at en Part uden nogen rimelig Grund har anlagt Retssag eller rejst Anke eller Kære eller sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag eller indbringe Sagen for højere Ret, bliver han herfor ved Dommen at anse med Bøder fra 20 til 400 Kr.

§ 126.

Samme Straf idømmes for at have brugt opdigtede Udsættelsesgrunde eller andre Udflugter til at forhale Sagen eller at stille Modparten ved hans Ret, såvel som for ikke at have givet behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling, dog at Bøden for det sidstnævnte Forhold kan gå ned til 4 Kr. eller, ved Underretten, til 2 Kr.

§ 127.

De i §§ 125 og 126 givne Straffebestemmelser medføre ingen Indskrænkning i Adgangen til at drage den Skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Bestemmelser, hvor disse i øvrigt ere anvendelige.

§ 128.

Straf i Henhold til §§ 125 og 126 kan ved Dommen pålægges ikke blot Parten, men også hans Rettergangsfuldmægtig eller efter Omstændighederne begge.

§ 129.

De i dette Kapitel omhandlede Straffe idømmes på Embeds Vegne, når Retten af det i Sagen Foregåede kan skønne, at Betingelserne for Straffens Anvendelse ere til Stede, ligesom en idømt Straf, når Sagen er indbragt for overordnet Ret, og Betingelserne for Straffens Anvendelse ikke findes at være til Stede, på Embeds Vegne ophæves.

§ 130.

Ved Tvistigheder, som afgøres af Fogedeller Skifteretter finde Bestemmelserne i nærværende Kapitel ikke Anvendelse i første Instans.

Kapitel XII.

Fri Proces.

§ 131.

Forsåbidt fri Proces ikke er hjemlet ved særlig Lovbestemmelse, kan den meddeles når

1) den Pågældendes Forfatning er sådan, at han ikke uden at savne det Nødvendige til sin og Families Underhold eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter, hvorom der i Almindelighed skal tilvejebringes Attester, i København fra vedkommende Rodemester og udenfor Kjøbenhavn enten fra vedkommende Byråd (Sogneråd) eller fra Præst eller Underøvrighed, og

2) det efter de Oplysninger, som kunne have om Sagens Beskaffenhed, er at formode, at Pågældende har rimelig Grund til at føre Proces.

Med Hensyn til Udlændinge kræves desuden, at vedkommende fremmede Stat ikke stiller Danske ringere end Indlændinge i her omhandlede Henseende.

§ 132.

Ved Meddelelse af fri Proces opnåes: 1) Fritagelse for Betaling af Retsafgift. 2) Fritagelse for Udgifter til Stævningsmænd, til Brevporto og Avisbekendtgørelser samt til Rejseudgifter, Diæter og anden Betaling til Vidner, Synseller Skønsnævnd o. desl., hvilke Udgifter i så Fald afholdes af det Offentlige. 3) Understøttelse

ved Beskikkelse af Sagfører til uden Vederlag af Parten at udføre Sagen, forsåvidt sådan Sagførerhjælp ikke skønnes at være nødvendig eller af den Pågældende frafalder. 4) Meddelelse uden Betaling af de Udskrifter og Beskrivelser, som måtte behøves. Meddelelse af fri Proces har ingen Indflydelse på Forpligtelsen til at erstatte Modparten Processens Omkostninger, ligeså lidt som på dennes Forpligtelse til at udrede Processens Omkostninger, som om fri Proces ikke var meddelt.

§ 133.

Andragende om at erholde fri Proces fremsættes skriftligt, forsåvidt Underretssog Landsretssager angår, for Iustitiarius i vedkommende Landsret og, forsåvidt Højesteretssager angår, for Højesterets Iustitiarius. Bevilges Andragendet, har vedkommende Iustitiarius efter Omstændighederne at beskikke — eller, forsåvidt Underretssager angår, at pålægge vedkommende Underretsdommer at bestikke — en Sagfører til at udføre Sagen og træffe de videre fornødne Bestemmelser.

§ 134.

Den givne Tilståelse af fri Proces ophører, når Parten dør. Den kan tages tilbage, når de Forudsætninger, under hvilke den er meddelt, vise sig ikke at have været til Stede eller at være bortfaldne.

§ 135.

Meddelelse af fri Proces udstrækker sine Virkninger til hele Sagen i den Instans, derunder til den for at opnå ny Foretagelse af Sagen for samme Ret foreskrevne Procedure, samt til Eksekution.

Når Retshandlinger skulle foretages efter Begæring af udenlandsk Myndighed, beskikkes der af Rettens Formand, såvidt fornødent gøres, Sagførere til at varetage Parternes Tarv, og Sagen behandles foreløbig, som om fri Proces var meddelt, men Regning indgives til vedkommende udenlandske Myndighed over Retsafgifter, Sagførersalærer og andre af Sagen flydende Omkostninger.

§ 136.

Afgørelser, hvorved fri Proces tilståes, kunne ikke påklages for højere Ret; imod Afgørelser, ved hvilken den nægtes eller tages tilbage, kan Kære til Højesteret sinde

Sted.

§ 137.

Justitsministeriet skal i samme Omfang som hidtil være berettiget til udenfor de i § 131 opstillede Betingelser at anordne, at fri Proces skal tillægges offentlige Myndigheder, Stiftelser, Embedsmænd og andre, og det påhviler derfor vedkommende Iustitiarius (§ 133) at iagttage det Fornødne til Udførelsen heraf.

Fri Proces tilkommer i de i § 301 og § 303 jfr. § 312 ommeldte Sager henholdsvis Overanklageren og Øvrigheden.

§ 138.

Bestemmelserne i Lov om Sagførersalær m. m. af 24. Maj 1879 forblive gældende i borgerlige Sager.

Kapitel XIII.

Den tvungne Forligsprøve.

§ 139.

Genstand for tvungen Forligsmægling ere alle borgerlige Domssager i første Instans. Dog er Forligsprøve ej forneden:

- 1) når Modfordringer gøres gældende, om endog selvstændig Dom for dem påstås:
- 2) i Sager om Vexler og visse andre Gældsbreve (Kap. XXV).
- 3) når offentlig Indstævning finder Sted.

§ 140.

I Underretssager foregår Forligsmæglingen offentlig ved Retten, hvor Domssagen behandles, medmindre Sagen henhører til dem, i hvilke den ved Lov 10. Maj 1854 §§ 65 ff. jfr. Pl. 6. Sept. 1828 og Lov 4. Marts 1857 § 8 anordnede Forligsmægling for mægleren i Tyendesager skal sinde Sted.

§ 141.

I Landsretssager foregår Forligsmæglingen offentlig ved Underretten i den Kreds, hvor Sagen, såfremt den

havde været Underretssag, i Medfør af Bestemmelserne i Kap. II skulde eller kunde have været anlagt. Sagen berammes af Underretten til Foretagelse ved Påtegning på Forligsklagen, og denne forkyndes efter de for Forkyndelse af Stævning gældende Regler og med det i § 275 bestemte Varsel.

Når Indklagede trods lovlig Indkaldelse ikke møder eller lader møde, kan der efter Klagerens Begæring gives Udeblivelsesdom, jfr. §§ 204 og 222 til 224, såfremt Klagen er affattet overensstemmende med de i § 273, 2det St. 1ste Punktum givne Regler. Udebliver Klageren, afvises Sagen; Retten kan efter den mødte Indklagedes Begæring tilkende denne Erstatning for forgæves møde.

§ 142.

Parterne skulle give Møde til Forligsmæglingen og skulle indfinde sig personlig, medmindre de have lovligt Forfald eller bo udenfor Underretskredsen, i hvilke Tilfælde de ere berettigede til at lade møde for sig ved en uberygtet og myndig Fuldmægtig. Undlader Indklagede modvilligt at give Møde til Forligsmægling, bliver han ved Dommen i Sagen at ikende Bøde efter § 126 og kan, selv om han vinder Sagen, ikke få sig tilkendt Processens Omkostninger i 1ste Instans. Det samme Gælder, når nogen af Parterne, der har nwdt ved Fuldmægtig, ikke efter Modpartens Opfordring godtgør at have været berettiget hertil.

Bestemmelserne i Lov 10de Maj 1854 §§ 65—70 og 75—76 vedblive at gælde.

§ 143.

Selv om der ikke fremsættes Formalitetsindsigelser, hentede fra Mangler ved Forligsmæglingen, har Retten i de i § 141 nævnte Sager, forinden Domsforhandlingen berammes, af egen Drift at undersøge, om Sagen har været for Underretten til Forligsmægling. Findes dette ikke at være Tilfældet, bliver Sagen at afvise eller efter Rettens nærmere Bestemmelse at udsætte, for at behørig Forligsmægling kan sinde Sted.

Forligsklagens Indhold er ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller Forandring af Søgsmålsgrunde eller Påstande.

§ 144.

Spørgsmål om Gyldigheden af indgåede Forlig henhøre under Afgørelse ved Retterne i første Instans, jvf. også § 330. Dog må Indsigelser mod Retsforlig gøres gældende ved Kære, når de støttes på Fejl ved Rettens Handlinger.

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

Kapitel XIV.

Vidner.

§ 145.

Enhver er pligtig til efter lovlig Opfordring at aflægge Vidnesbyrd for Retten om, hvad der med Hensyn til Sagen er ham bekendt, forsåvidt Loven ikke særlig hjemler Undtagelse herfra.

§ 146.

Mod dens Ønske, som har Krav på Hemmeligholdelse, må Vidnesbyrd ikke afkræves: 1) Folkekirkens og anerkendte Trossamfunds Præster om det, som i Skriftemål eller iøvrigt i deres Egenskab af Sjælesørgere måtte være dem betroet, 2) Sagførere angående det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Rand har været sygt, 3) de ved den kgl. Fødselsstiftelse i København ansatte Embedsmænd, Betjente og Jordemødre angående de Kvinders Svangerskab og Barnefødsel, som forløses på Stis-

telsen, medmindre det ved Vidnesbyrdet tilsigtes at oplyse, om Drab eller anden strafbar Handling er begået mod Barnet.

Ej heller må Vidnesbyrd afkræves Embeds- og Bestillingsmænd eller andre, som handle i offentligt Hverv angående, hvad der i Følge dette er dem betroet eller kommet til deres Kundskab om et offentligt Anliggende og omfattes af deres Tavshedspligt, medmindre vedkommende overordnede Myndighed eller for Rigsdagsmænds Vedkommende det pågældende Tings Formand såvel som Regeringen samtykker i, at de afhøres.

Retten har på Embeds Vegne såvidt muligt at forebygge, at Vidnesbyrd modtages i de Tilfælde, hvor sådant efter nærværende Paragraf ikke må afkræves. Er det efter Omstændighederne klart, at en Vidneførsel vilde komme i Strid med ovenstående Regler, bør ingen Indkaldelse udstedes.

§ 147.

Vidnesbyrd kan nægtes, når Besvarelsen af et Spørgsmål må forudsættes at ville udsætte Vidnet selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd. Dog kan et Vidne ikke undslå sig for at besvare Spørgsmål, om der er overgået det en Straffedom.

Vidnesbyrd kan fremdeles nægtes om Meddelelser, som Vidnets Ægtefælle under Ægteskabet har gjort Vidnet.

Den, hvem Ansaret for et trykt Skrifts Indhold i Medfør af Lov 3. Januar 1851 § 3 kan komme til at påhvile, kan nægte Vidnesbyrd angående Betingelserne for en Forgangers Ansvar, når han enten selv vil overtage Ansaret, eller Opfordringen til ham ikke er sket inden 3 Måneder, efter at Bekendtgørelse om Skriftets Udgivelse første Gang var indrykket i et offentligt Blad.

At nogen i de nævnte Tilfælde har fundet sig i at afgive en Forklaring, som han var berettiget til at nægte, udelukker ham ikke fra senere at undslå sig for at beedige den.

I ethvert Tilfælde, hvor det er klart, at Betingelserne for Fritagelsen ere til Stede, skal Retten før Afhørelsen gøre Pågældende opmærksom på hans Ret til at undslå sig.

§ 148.

Ingen er — forsåvidt han ikke særlig har forbundet sig dertil — Pligtig at møde som Vidne for en Underret udenfor den Underretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, når han vilde komme til at rejse mere end 9 Mile på Jærnbane eller Dampskib, eller 3 Mile på anden Måde eller en tilsvarende Vejlængde delvis på Jærnbane eller Dampskib og på anden Måde, for at nå hen til Retten.

For Landsret eller for Højesteret er i Reglen ingen, som ikke særlig har forbundet sig dertil, pligtig at møde som Vidne udenfor den Landsretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, når han vilde få længere at rejse hen til Retten end 18 Mile på Jærnbane eller Dampskib eller 6 Mile på anden Måde eller en tilsvarende Vejlængde delvis på Jærnbane eller Dampskib og på anden Måde.

Ved Beslutning af Retten eller dens Formand, der bliver at påberåbe i Indkaldelsen, kan det dog pålægges et fjernere boende Vidne at give Møde for Landsret eller for Højesteret, når det for Sagens Oplysning anses nødvendigt.

§ 149.

Hvor ikke Reglerne i § 148 eller Vidnets Helbredstilstand er til Hinder derfor, pålægges det Vidner at møde under Domsforhandlingen og der at aflægge Forklaring, medmindre begge Parter frafalde det, eller det vilde medføre Ulempe eller Bekostning, som ikke vilde stå i rimeligt Forhold til Sagens Genstand eller den Betydning, Vidnesbyrdet kan antages at have for Sagens Oplysning. Skal Vidneførsel finde Sted i en Sag, der er indanket for Højesteret, beror det på Rettens Bestemmelse, om Vidnet skal afsløres under Domsforhandlingen.

Når et Vidne ikke kan eller skal møde under Domsforhandlingen, bliver det at afhøre ved Underretten på det Sted, hvor det bor eller opholder sig; dog kan en Landsret eller Højesteret under lagttagelse af Reglerne i § 148 lade Vidnet afhøre ved et eller to af sine Medlemmer, såfremt ikke begge Parter modsætte sig dette. I Sager, der behandles skriftligt for Landsret eller Højesteret, forholdes efter §§ 237, 263 og 286.

Er et Vidnes Helbredstilstand til Hinder for, at det møder på det sædvanlige Tingsted, kan Retten til dets Afhørelse sættes på sådant Sted, som Omstændighederne udkræve.

§ 150.

Militære af Hæren og Flandern ere pligtige til at aflægge Vidnesbyrd for de borgerlige Domstole overensstemmende med Reglerne i denne Lov.

§ 151.

Indkaldelse til at møde som Vidne udgår efter Partens Begæring fra den Ret, for hvilken Vidnesbyrdet skal aflægges og overgives Parten til Forkyndelse. Skal et Vidne indkaldes for en Underret i Følge en anden Rets Beslutning, må en. Udskrift af denne forelægges Underretten.

Foruden Vidnets Navn og hvad der i øvrigt hører til dets nærmere Betegnelse, Sagen og Indkaldelsens Øjemed, hvem der har begæret Indkaldelsen, den Ret, for hvilken der skal vidnes, samt Stedet og Tiden for Mødet skal der i Indkaldelsen nævnes det Varsel, som skal gives den Indkaldte, og gøres opmærksom på, at Udeblivelse medfører Strafansvar.

Varslet er en Uge, men kan dog under særlige Omstændigheder afkortes efter Beslutning af Rettens Formand.

Skulle Vidner føres i Udlandet, kan pågældende Part forlange, at Retten skal udstede de i så Henseende fornødne Begæringer til de udenlandske Myndigheder.

Til Vidneførsel udenfor den dømmende Ret eller et eller to Medlemmer af samme, skal Modparten tillige indkaldes med samme

Varsel, som om han var Vidne. Samtidig eller dog mindst 3 Dage før Vidneførslen skal der gives Modparten Meddelelse om Vidnernes Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad der ved deres Forklaring agtes bevist, forsåvidt han ikke allerede under Sagen har erholdt fornøden Kundskab herom. I påtrængende Tilfælde kan Indstævning af Modparten undlades. Når sådan Indstævning ikke har fundet Sted, kan Dommeren beskikke en i Retskredsen bosat Sagfører til at varetage Modpartens Tarv mod et passende Salær, der udredes af den Part, der har begæret Indkaldelsen, under Forbehold af Godtgørelse ved Dommen i Hovedsagen. Under denne afgøres det derhos, om der har været Føje til at undlade at indstævne Modparten og, i benægtende Fald, om Tingsvidnet kan benyttes som Bevis i Sagen.

§ 152.

Enhver, som er til Stede i et Retsmøde eller i umiddelbar Nærhed af Retslokalet, kan det af Retten efter en Parts Begæring pålægges at fremstille sig straks til Afgivelse af Vidnesbyrd. Tilstedeværende Vidner kan det pålægges at møde til ny Tid.

§ 153.

Udebliver et lovmæssigt indkaldt Vidne uden lovligt Forfald eller uden at have betimelig anmeldt sit Forfald, hvor dette var muligt, eller forlader det uden Tilladelse Tingstedet før Mødets Slutning, skal Retten efter Partens Begæring ved Kendelse idømme Vidnet en Bøde fra 10 til 200 Kr., tilpligte det at erstatte de Udgifter, som måtte være forårsagede ved Udeblivelsen, samt indkalde det påny med et af Retten fastsat Varsel efter Kendelsens Forkyndelse ved Partens Foranskaltning.

Til Vidneførsel under Domsforhandling kan Retten efter Partens Begæring lade et udeblevet Vidne afhente med Magt og, hvis Sagen udfættes, beslutte, at Vidnet ved Politiets Foranstaltning skal tages i Forvaring, indtil dets Fremstilling for Retten til Afgivelse af Vidnesbyrd kan finde Sted:

dog har Vidnet Adgang til Løsladelse mod sådan Sikkerhed, som Retten finder tilstrækkelig, og i intet Tilfælde må et Vidne i samme Sag holdes i Forvaring udover 6 Måneder, uafbrudt eller sammenlagt. Sådan Tvangsansvendelse kan også i andre Tilfælde sinde Sted, når Vidnet gentagende udebliver.

Kendelse, hvorved Bøde eller Erstatning er idømt et fraværende Vidne, kan omgøres, når Begæring derom fremsættes i det første Retsmøde, i hvilket Vidnet derefter giver Møde eller fremstilles, eller, hvis det ikke senere møder eller fremstilles, inden 8 Dage efter at Kendelsen er det forkyndt eller kommet til dets Kundskab.

§ 154.

Et Vidne, som anser sig for berettiget til i det Hele eller for en Del at nægte at vidne i den Sag, hvori eller for den Ret, hvortil han er indkaldt, må dog med den af § 153 flydende Indstrækning møde efter Indkaldelsen og fremsætte sin Indsigelse til Påkendelse af Retten. Når det af Retten *sindes fornødent*, må Vidnet oplyse *Omstændigheder, af hvilke det kan ses, at Indsigelsen er grundet.*

§ 155.

Vidner ere, om fornødent, pligtige til, forinden de møde i Retten, at styrte eller opfriske deres Kundskab om Vidneførlens Genstand ved at efterse deres Regnskabsbøger, Breve eller andre Optegnelser eller bese Genstande, hvortil de uden særlig Omkostning eller Besvær have Adgang, o. desl., og denne Pligt kan af Retten særlig pålægges dem ved Indkaldelsen eller senere.

§ 156.

Forinden et Vidne afhøres om Sagen, stiller Dommeren de Spørgsmål til det, som findes fornødne for at forvisse sig om dets Identitet samt for at afgøre, om der er noget til Hinder for Vidnesbyrdets Modtagelse. Dommeren skal derefter alvorlig lægge Vidnet på Hjerte at følge Sandheden, idet han minder det om det Straf-

ansvar, som det pådrager sig ved at afgive falsk Forklaring for Retten, og om at det må være forberedt på at bekræfte sin Forklaring med Ed eller på anden højtidelig Måde.

Skulle flere Vidner afhøres, kan Dommeren lade denne Forberedelse til Afhørelse foregå under Et for flere eller samtlige indkaldte Vidner.

§ 157.

Ethvert Vidne afhøres for sig og bør i Reglen ikke, forinden dets Afhøring under Domsforhandlingen er afsluttet, påhøre Forklaringer af andre Vidner, af Syns- eller Skønsmænd eller af Sigtede. Vidner, hvis Udsagn stå i Strid med hinanden, kunne efter Parternes Begæring eller Rettens Beslutning stilles imod hinanden.

§ 158.

Enhver Part afhører de af ham fremstillede Vidner. Når han har sluttet sin Afhørelse af et Vidne, kan Modparten rette Spørgsmål til det, og Parten kan derefter rette de Spørgsmål til Vidnet, hvortil Modafhøringen har givet Anledning. Rettens Formand kan tillade Fremfættelse af yderligere Spørgsmål.

Når Vidnets Helbredstilstand kræver Afhørelse på et særligt Sted, såvel som overhovedet i Underretssager, skal Rettens Formand afhøre Vidnet, hvis dette eller nogen af Parterne på Forespørgsel begærer det. Der skal i så Fald gives Parterne Lejlighed til gennem Retten at stille Spørgsmål til Vidnet. Samme Regel gælder ved Landsret og Højesteret for den Parts Vedkommende, der ikke felv er Sagfører eller Møder ved Sagfører.

Retten kan, efter Begæring eller af egen Drift, lade et Vidne, der er aftrådt, fremstå påny til yderligere Afhørelse; foranstående Regler sinde herved tilsvarende Anvendelse.

§ 159.

Under et Vidnets Afhøring bør det iagttages:

at Vidnet så vidt muligt foranlediges til at udtale sig i sammenhængende Orden om de Punkter, angående hvilke dets Forklaring æskes, at det bringes på det rene, hvor vidt Vidnets Forklaring støtter sig til egen lagttagelse, og at Spørgsmål, hvorved der foreholdes Vidnet Omstændigheder, sum først skulle godtgøres ved dets Svar, så vidt muligt undgås. Om nedskrevne Optegnelser må benyttes ved Besvarelsen af de til Vidnet rettede Spørgsmål, afgøres af Retten, efter at det er opgivet, af hvem, når og i hvilket Øjemed de ere affattede.

§ 160.

Rettens Formand våger over, at utilbørlige, navnlig forvirrende Spørgsmål ikke stilles ved Afhørelsen, og at denne foregår i en passende Form. Sker Afhørelsen trods Formandens Advarsel på utilbørlig Måde eller på en Mand, som ikke er egnet til at bringe Sandheden for Dagen, eller som går udenfor Sagen, kan han unddrage den pågældende Part Afhøjelsen og selv overtage den. skønner han, at Afhørelsens Fortsættelse ikke kan bidrage til Sagens Oplysning, kan han slutte den. Retten kan stille Spørgsmål til Vidnet så vel til nærmere Opklaring af Punkter, hvorom Parterne have spurgt Vidnet, som til selvstændig Oplysning af Sagen.

§ 161.

De afhørte Vidner ere pligtige at blive til Stede, indtil Retsmødet sluttes, eller Formanden tillader dem at forlade Tingstedet. Hvor vidt de kunne eller skulle blive til Stede i Retssalen, beror på Formandens Bestemmelse. Vidner samt Syns- eller Skønsmænd kunne andrage på, at de selv eller et andet Vidne eller en Part yderligere afhøres om angivne Punkter i det Øjemed at fuldstændiggøre eller berigtige forudgående Udsagn.

§ 162.

Den Part, der har ladet et Vidne indkalde, kan, når Vidnet har givet Møde, ikke uden Modpartens Samtykke frafalde dets Afhørelse med den Virkning, at Modparten eller Retten afskæres fra at stille Spørgsmål til Vidnet.

§ 163.

Vidners Forklaringer optegnes i Retsbogen, således at de vigtigste Udtalelser gengives så vidt muligt med Vidnets egne Ord, medens uvæsentlige Bemærkninger kunne udelades. Har Vidnet tidligere været afhørt, er Henviſning tilstrækkelig, så at kun Afvigelser eller Fuldſtændiggørelser optegnes. Når Vidner føres under Domsforhandling ved Højesteret, beror det på Retten selv, om og hvor meget der skal optegnes. Det samme Gælder ved Landsretter som anden Instans, når der ikke er særlig Grund til at antage, at Tilladelse til Anke vil blive søgt eller tilstødet.

Det Retsbogen tilførte bliver efter endt Afhøring at oplæse for Vidnet, og Bemærkning, om Vidnet godkender Forklaringen, optages i Retsbogen.

§ 164.

Når ikke begge Parter frafalde det, skulle Vidneforklaringer bekræftes med Ed eller, — hvis et Vidne ikke hører til et Tros-Samfund, for hvilket der haves en lovbestemt Edsformular, eller erklærer, at det i Følge sin religiøse Tro ikke tør aflægge Ed, eller at det overhovedet ikke har nogen religiøse Tro, — med en Forsikring „på Ære og Samvittighed“, der træder i Eds Sted.

Bekræftelsen sker efter Afhøringen og bør, når Omstændighederne tale derfor, udsættes, indtil alle Vidner, hvis Forklaringer angå et og samme Forhold, ere afhørte. Forsåvidt Omstændighederne give Anledning hertil, bør Dommeren først påny minde Vidnerne om Bekræftelsens Betydning og om det Ansvar, som de pådrage sig ved at bekræfte en falsk Forklaring.

Forinden han modtager et Vidnes Bekræftelse, bør han give Vidnet forneden Lejlighed til at berigtige sin Forklaring; hvor han dertil finder Anledning, kan han foreholde Vidnet, hvad der af andre Vidner er forklaret eller på anden Måde er fremkommet i Modstrid med Vidnets Forklaring. Vidnets Bekræftelse går ud på, at det forsikrer, at det har talt Sandhed og intet fortiet.

§ 165.

Edfæstelse finder ikke Sted af:

- 1) Børn under 15 År,
- 2) Personer, hvis Åndsevner Skønnes at bære så mangelfuldt udviklede eller så svækkede eller forstyrrede, at Edfæstelse vilde være betydningsløs,
- 3) Personer, som ere under Tiltale for eller fundne skyldige i Mened,
- 4) Personer, der ere dømt som skyldige eller medskyldige i den Handling, som er Sagens Genstand.

Retten kan nægte at edfæste Personer, hvis Vidnesbyrd enten på Grund af deres forbryderske Vandel eller på Grund af deres Stilling til Sagen eller til Parterne eller deres Åndstilstand på den Tid, Erfaringen skal være gjort, eller af lignende Grunde af Retten skønnes at være i særlig Grad upålideligt.

Foranstående Bestemmelser finde tilsvarende Anvendelse med Hensyn til den i § 164 nævnte, i Eds Sted trædende, Forsikring.

§ 166.

Vægrer et Vidne sig uden lovlig Grund ved at svare eller aflægge Vidneeden eller afgive den i Stedet derfor trædende Forsikring, kan Retten efter en Parts Begæring ved Kendelse pålægge det en Bøde fra 10—400 Kr. Retten kan derhos ved Kendelse bestemme, at det skal tages i Forvaring ved Politiets Foranstaltning, medmindre Vidnets Førelse frafaldes, indtil det indvilliger i at svare eller at aflægge Ed eller Forsikring; dog kan et Vidne i intet Tilfælde i Henhold til nærværende Paragraf

eller denne og § 153 i samme Sag holdes i Forvaring udover 6 Måneder, uafbrudt eller sammenlagt.

Vidnet kan derhos dømmes til at erstatte de ved dets vægring forårsagede Omkostninger. Kære mod Kendelsen skal, når denne er afgiven under Domsforhandling, erklæres på Stedet og ellers inden tre Dage. Kære, som overensstemmende hermed erklæres mod Beslutning af en Underret, hvorved Fængsling er besluttet, har opsættende Virkning.

§ 167.

Retten kan på Grund af et Vidnes Udeblivelse eller Indsigelse imod at afgive Forklaring eller imod at møde udsætte Sagen, når vedkommende Part begærer dette.

Udslettelsen kan gives van bestemt Tid eller indtil videre. I sidste Tilfælde kan, når Hindringen er hævet, enhver af Parterne fremsætte Begæring for Retten, om, at der berammes en Tid til Sagens Foretagelse og udstedes Indkaldelse til alle Vedkommende.

§ 168.

Tvistigheder, som opstå under Vidneførslen i Anledning af Indsigelser eller Begæring af Parter eller Vidner, påkendes af Retten, efter at Vedkommende have ytret sig. I Retsbogen må optages en nøjagtig Angivelse af Indsigelsens eller Begæringens Indhold samt af Modpartens Påstand i denne Anledning. Den nærmere Begrundelse og Udvikling foregår mundtligt.

I Reglen afsiges Kendelse strax, men dersom det findes nødvendigt, kan Sagen udsætttes, for at Retten kan rådslå. Sådant Udsættelse bør dog altid være så kort som muligt og ikke uden største Nødvendighed vare længere end til næste Dag.

Foregår Vidneførslen for en anden Ret end den, ved hvilken Sagen iøvrigt behandles, afgøres opståede Tvistigheder af hin. Foregår Vidneførslen for et Udvalg af den dømmende Ret (jfr. § 149), afgøres deslige Tvistigheder af Udvalget.

§ 169.

De i det Foregående omhandlede Tvangsmidler imod Vidner bringes til Anvendelse af den Ret, for hvilken Vidnet er indkaldt til at møde, eller af det i § 149 nævnte Udvalg.

§ 170.

Vidner have Krav på en Godtgørelse af 1 Kr., hvis deres Møde medfører et Tidsspilde for dem af under 4 Timer, men ellers af 2 Kr. med Tillæg af 1 Kr. for hver 6 Timer, de ud over 12 Timer ere fraværende fra Hjemmet til Opfyldelse af deres Vidnepligt, samt derhos, for så vidt det er nødvendigt for dem at tilbagelægge mere end 1 Mil for at nå til Retten, på Erstatning for Rejseudgifter frem og tilbage med 50 Ø. for hver løbende Mil. Indkaldes Vidnet til at møde udenfor de i de to første Stykker af § 148 fastsatte Afstande, kan der af Retten tilstås det passende højere Godtgørelse og Vederlag for Rejseudgifter. De Ydelser, på hvilke Vidnet har Krav eller, hvis disse ikke kunne anslås bestemt, tilbørligt Forskud på samme, må tilbydes betalte samtidigt med Indkaldelsens Forkyndelse.

§ 171.

Vidneførsel foregår i Reglen fyrst, når Bestemmelse herom er taget efter §§ 214, 1ste Punktum, 257 og 281. Når pågældende Part står i Fare for at miste sit Bevis eller i øvrigt har særlig Interesse i, at Beviset optages tidligere, kan han dog begære, at Vidneførslen foregår forinden. Han har da at indgive skriftlig Begæring herom til den Ret, for hvilken Sagen svæver, hvis den allerede er tingfæstet, og ellers til Underretten på det Sted, hvor Vidnet bor. Begæringen skal indeholde Angivelse af den Sag, i Anledning af hvilken, og af den Person, mod hvem Vidneførslen skal foregå, Opgivelse af det, hvorfor Bevis søges tilvejebragt, og af Vidnernes Navne m. v., samt Angivelse af de Omstændigheder, som skulle berettige til Vidneførslen. Retten kan pålægge Parten yderligere at oplyse Rigtigheden af sine Anbringender. Den

træffer derefter i eller udenfor et Retsmøde Bestemmelse, om Vidneførslen kan tilstedes. Nægtes dette, kan Parten inden en Uge iværksætte Kære herover til højere Ret.

§ 172.

I Overensstemmelse med foregående Paragraf og de i nærværende Kapitel i øvrigt indeholdte Regler sker også Førelsen af Beviser til Brug ved Retssager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet. Når Begæringen herom er fremkommet fra udenlandske Myndigheder, behøver Varsel til Parterne ikke at gives, medmindre dette udtrykkelig er forlangt, og de i Henhold til § 135 beskikkede Sagførere træde i Parternes Sted. Er der i Anmodningen forlangt iagttaget en særskilt Form eller Fremgangsmåde, skal dette så vidt muligt ske, medmindre sådant må anses at være utilstedeligt efter dansk Ret.

Ved Optagelse af Arvelegitimationstingsvidner og desl. blive ligeledes de i nærværende Kapitel givne Regler at følge, for så vidt disse i Følge Forholdets Bestaffenhed lade sig anvende.

Når Vidner skulle føres om Rigtigheden af et Testament, blive de i Fdg. 21. Maj 1845 § 24 indeholdte Regler om, hvem der skal stævnes, at følge.

Kapitel XV.

Syn og Skøn.

§ 173.

Fremsattes Begæring om Optagelse af Syn eller Skøn, udmelder Retten, hvor den tager Begæringen til Følge, en eller flere Syns- eller Skønsmænd. Retten bestemmer Antallet, forsåvidt ingen særlig Forskrift herom er given. Personer, som bo udenfor vedkommende Rets Embedsområde, kunne kun udmeldes af denne, når det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen, eller når det findes nødvendigt eller hensigtsmæssigt, enten fordi der indenfor Retskredsen ikke findes sagkyndige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den

Ting, der er Genstand for Forretningen, er udenfor Retskredsen.

§ 174.

Kun ubcrygtede Personer kunne udmeldes til Syns- eller Skønsmænd, hvorhos Personer, der ville være udelukkede fra at handle som Dommere i Sagen ifølge § 32 Nr. 1 og 2, under ingen Omstændigheder må tilkaldes som Syns- eller Skønsmænd, og de øvrige i § 32 nævnte Personer kun forsåvidt det ikke er muligt at finde andre lige så gode.

§ 175.

Enhver, der er pligtig at vidne, er også pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skønsmænd.

Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd fritages for Udmeldelse, når de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have den fornødne Tid, eller at Forretningens Foretagelse iøvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter. Personer, for hvem Syns- eller Skønforretningens Udførelse vilde medføre stort Besvær eller Ulempe, bør, forsåvidt Omstændighederne tillade det, forskånes for Udmeldelse.

§ 176.

Forsåvidt Personer ere beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Foretagelsen af visse Syn eller Skøn, bør andre kun udmeldes hertil, når Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Øjmedet kunde forpildes, eller når andre særegne Grunde gøre det tilrande ligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udkræves særegen Indsigt eller Færdighed, bør i Reglen kun udmeldes Mænd, der ifølge offentlig Stilling eller Livserhverv eller dog ifølge offentlig aflagte Prøver må anses for duelige hertil.

§ 177.

Enhver af Parterne kan gøre Henstilling til Retten om Valget af Syns- eller Skøns mændene, men Retten er ikke bunden herved.

Retten bør, forinden Udmeldelsesdekretet afsiges, meddele den eller de mødte Parter,

hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Adgang til at fremkomme med deres Indsigelser imod disse. Indsigelser, der ikke gøres gældende straks ved Udmeldelsen, kunne ikkun tages i Betragtning, når Parten oplyser, at han uden Brøde fra sin Side har været ude af Stand til at fremsætte dem tidligere. Den Part, der agter at fremsætte sådanne Indsigelser, har inden 8 Dage efter Udmeldelsen at indkalde Modparten til et Møde for den Ret, der har foretaget Udmeldelsen, og i dette at fremsætte sine Indsigelser. Rettens Kendelse kan, når den tager Indsigelserne tilfølg, ikke påklages; nægter den at tage Indsigelserne tilfølg, kan der sinde Kære Sted over dens Afgørelse.

§ 178.

I Udmeldelsesdekretet må det angives tydeligt, hvad der er Forretningens Genstand og Øjemed. Tillige nævnes den Tid, da Afhjemlingen skal foregå, — medmindre Fastsættelsen af Tiden herfor efter Omstændighederne findes at måtte bero til senere Berømmelse — og det Pålægges de Udmeldte til den Tid at møde for at afgive og beedige deres Erklæring.

Når Syns- eller Skønsmændene bo eller opholde sig langt fra det Sted, hvor Hovedsagen behandles, kan Retten, hvis Syns- eller Skønsmændenes Fremstilling under Domsforhandlingen skønnes at kunne undværes, i Udmeldelsesdekretet bestemme, at de skulle møde og afhjemle deres Forretning samt besvare fremsatte Spørgsmål for en af Retten bestemt Underret.

Skulle Mændene således møde for en Underret ifølge en anden Rets Beslutning, må en Udskrift af denne forelægges Underretten, der forsyner den med en Påtegning om, når Afhjemlingen skal sinde Sted.

§ 179.

Parten har uden Ophold at gøre de fornødne Skridt til, at Udmeldelsesdekretet kan blive forkyndt for de Udmeldte i Overensstemmelse med de for Vidner givne Regler. Skulle Mændene møde for en Under-

ret i Følge en anden Rets Beslutning, skal tillige den i foregående Paragraf ommeldte Berømmelse af Afhjemlingen forkyndes for Mændene og Modparten. Tillige hade Parterne at give de Udmeldte Lejlighed til at bese eller gøre sig bekendte med Forretningens Genstand, forsåvidt denne er i deres Værge eller under deres Rådighed. Når en Part vægrer sig ved at efterkomme Synsmandenes og Modpartens Opfordring i så Henseende, bliver han at behandle efter Grundsætningen i denne Lovs § 90, sidste Stykke. Er Forretningens Genstand i Tredjemands Værge, og nægter han de Udmeldte Adgang til at iagttage den, kan vedkommende Part derom henvende sig til den Ret, hvor Afhjemlingen skal ske. Skønner Retten, at Tredjemands vægring ifølge Grundsætningerne i § 191 er ubeføjet, pålægges det ham at tilstede Synsmændene Adgang inden en vis Frist. De i § 192 givne Regler blive iøvrigt i sådant Tilfælde at anvende. Syns- og Skønsmændene skulle give Parterne Underretning om, når og hvor Forretningen foregår, ligesom de også, når Forretningen afgives skriftlig (§ 180), have at meddele Parterne Genpart af den eller dog at give dem Adgang til at gøre sig bekendt med den senest 3 Dage forinden Afhjemlingen. Klage over Syns- og Skønsmands Fremgangsmåde ved deres Forretning fremsættes for den Ret, for hvilken Afhjemlingen skal ske. Denne kan pålægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre Forretningen.

§ 180.

Syns- og Skønsmænd afgive, efter Rettens nærmere Bestemmelse, deres Forklaring ved en skriftlig, til Retten stilet, af Mandene underskreven Erklæring, eller mundtlig ved Afhøring inden Retten. Have Mændene afgivet skriftlig Erklæring, kan yderligere Forklaring afæskes dem inden Retten; findes Erklæringen mangelfuld, kan derhos Retten pålægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre den i en yderligere skriftlig Erklæring.

Er Erklæring afgiven af et dertil bestikket Kollegium, bør Møde i Retten, hvor sådant skal sinde Sted, som Regel ikke fordres af flere end et af dets Medlemmer eller, hvor der er Meningsforskel, af et Medlem for hver af de Meninger, hvori Kollegiet har delt sig; dette udpeger selv de Medlemmer, som skulle give Møde. Hvor Erklæring afgives af to eller flere Synseller Skønsmænd, bør, hvis mændene ikke ere enige, hver Enkelts Mening fremgå af Erklæringen.

Afhørelse af Syns- og Skønsmænd sker efter Reglerne om Afhøjelse af Vidner; dog kunne mændene som Regel overvære hverandres såvelsom Vidners Afhørelse, og det kan af Retten tilstedes dem at rådføre sig med hverandre, forinden de svare.

§ 181.

Syns- og Skønsmænd have at bekræfte deres Syn eller Skøn med Ed eller, under de i § 164 angivne Betingelser, med en på Ære og Samvittighed afgiven Forsikring, medmindre begge Parter give Afkald derpå. Er Syn eller Skøn afgivet i Henhold til en almindelig Bestikkelse hertil, bortfalder Bekræftelsen. Denne går ud på, at Mændene have udført deres Hverv og afgivet deres Erklæring eller Forklaring efter Samvittighed og bedste Overbevisning.

§ 182.

Når en Syns- eller Skønsmand uden gyldigt Forfald udebliver fra Retsmødet eller uden lovlig Grund vægrer sig ved at udføre Hværvet eller undlader at foretage Noget, som påhviler ham i Anledning af dette, eller vægrer sig ved at svare på de Spørgsmål, som stilles til ham i Retten, eller ved at bekræfte sin Erklæring eller Forklaring med Ed eller Forsikring, hvor sådant er foreskrevet, finde Reglerne i §§ 153 og 166 Anvendelse med de fornødne Lempelser.

Dog kan Retten, når dette er muligt og efter Omstændighederne kan bidrage til Sagens Fremme, ester pågældende Parts Begæring udnævne andre Syns- eller Skønsmænd enten straks, eller når de anordnede

Tvangsmidler forgæves ere anvendte. Parten kan, når han fremsætter en sådan Begæring, ikke begære yderligere Tvangs Anvendelse mod den eller de genstridige Syns- eller Skønsmænd.

§ 183.

Have Syns- eller Skønsmænd Forfald, eller har det været dem umuligt at gøre Forretningen færdig, komme de i § 153, sidste St. givne Regler til Anvendelse med de Lempelser, som Følge af Forholdets Natur.

§ 184.

Med Hensyn til Indsigelser fra Synseller Skønsmændenes Side såvel som Kære over de Kendelser, hvorved Noget pålægges dem, forholdes efter de om Vidner givne Regler.

§ 185.

De om Vidner givne Regler skulle med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes på Syns- og Skønsmænd, forsåvidt ovenstående Forskrifter ikke ere til Hinder derfor. Skal Syn eller Skøn foretages, forinden Sagen er tingfæstet (jfr. § 171), har Parten at indgive Begæring til Underretten på det Sted, hvor Genstanden for Syns- eller Skønsforretningen befinder sig.

§ 186.

At Syn eller Skøn har fundet Sted, udelukker ikke fornyet Syn eller Skøn over samme Genstand ved de samme eller andre Mænd.

§ 187.

Udmeldte Syns- og Skønsmænd erholde, forsåvidt Udførelsen af det dem pålagte Hverv eller deres Møder for Retten i Anledning deraf gøre det nødvendigt for dem at reise mere end $\frac{1}{2}$ Mil fra deres Hjem, dels Godtgørelse for Udgifterne derved, beregnet efter 2den Klasses Takst for Reise på Jærnbane, efter 1ste Klasses Takst for Rejse på Dampskib og iøvrigt med 2 Kroner for hver løbende Mil, dels i Tærepenge 2 Kroner, når Fraværelsen fra

Hjemmet ikke varer 4 Timer, og ellers 6 Kroner med Tillæg af 3 Kroner for hver 6 Timer, dc udover 12 Timer ere fraværende fra Hjemmet.

Disse Ydelser eller, hvis de ikke kunne anslås bestemt, passende Forskud på dem skulle tilbydes forud.

Der tilkommer dem derhos Godtgørelse for andre Udlæg og sportelmæssig Betaling for deres Forretning. Har denne udkrævet særlig Møje eller Tidsanvendelse, kan Retten forhøje Betalingen efter sit Skøn.

Udenfor de nævnte Betalinger må Synseller Skønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf Intet modtage af Parterne for deres Forretning.

§ 188.

Det har sit Forblivende ved de gældende Regler om Søforklaringer. Under de i § 164 angivne Betingelser træder den der omhandlede Forsikring i Eds Sted. Når en Søforklaring skal afgives i en By, i hvilken en Landsret har Sæde, kan Forklaringen efter Rekvirentens Valg afgives for Landsret eller Underret.

Kapitel XVI

Dokumenter.

§ 189.

Dokumenter, som ere i Partens Besiddelse, eller som han uden Rettens Medvirkning kan forskaffe sig, må fremlægges overensstemmende med de i 3dje Afsnit indeholdte Regler, jfr. navnlig §§ 211, 215, 258 og 280.

§ 190.

Vil en Part beråbe sig på Dokumenter, der ere i Modpartens væрге eller under hans Rådighed, kan han opfordre denne til at fremlægge dem. Sker dette ikke, kan Parten, efter at have angivet de Kendsgærninger, der ved Dokumentet skulle bevises, begære, at det ved Rettens Kendelse skal pålægges Modparten at fremlægge

Dokumentet i et af Retten fastsat Retsmøde. Ubeføjet Undladelse heraf kan Retten i så Fald tillægge Virkning i Overensstemmelse med Grundsætningen i § 90, sidste St. Det samme gælder også, når Vedkommende for at hindre Dokumentets Fremlæggelse har ødelagt det eller uden Nødvendighed givet det fra sig.

Påstår vedkommende Part, at der i Dokumentet tillige indeholdes Oplysninger, som ere denne Sag uvedkommende, og som han ikke ønsker bekendtgjorte, bestemmer Retten, på hvilken Måde Dokumentet skal fremlægges.

Nægter vedkommende Part at være i Besiddelse af det angivne Dokument, påhviler det den, som fordrer dets Fremlæggelse, at bevise hans Besiddelse deraf.

§ 191.

Tredjemand er pligtig til på Opfordring at fremkomme med Dokumenter, når vedkommende Part enten er Medejer af dem eller i øvrigt har en af Processen uafhængig Ret til at benytte dem som Bevis for sine Rettigheder.

Men selv hvor dette ikke er Tilfældet, skal Tredjemand være pligtig at bidrage til Sagens Oplysning ved at give Retten og Parterne Adgang til Benyttelse eller Besigtigelse af Dokumenter, der ere hans Rådighed undergivne, men dog kun, forsåvidt Dokumenternes Fremførelse ikke vilde kunne stade ham selv eller pådrage ham Udgifter eller betydelig Ulejlighed.

§ 192.

Den Part, der vil benytte et under Tredjemands Rådighed værende Dokument som Bevis, kan fremsætte Begæring om, at det må pålægges Tredjemand på Partens egen Bekostning at fremlægge Dokumentet. Sådant Begæring må indeholde en nøjagtig Opgivelse af de Fakta, der ved Dokumentet skulle bevises, samt nærmere Forklaring angående de Grunde, hvorfor Parten antager, at den opgivne Tredjemand er i Besiddelse af Dokumentet og pligtig at fremlægge det.

Retten kan derefter ved Kendelse pålægge Tredjemand at fremlægge Dokumentet i et nærmere bestemt Retsmøde eller forinden oversende det til Retten, som da besørger det fremlagt. Vedkommende Part har at drage Omsorg for denne Kendelses ufortøvede Forkyndelse for Tredjemand; Forsømmelse hermed ansees som Frafaldelse af Begæringen om Dokumentets Fremførelse.

Fremkommer Dokumentet ikke i Retsmødet, må i dette de Indsigelser fremsættes, vedkommende Tredjemand tror at kunne gøre. Disse forhandles og påkendes efter de om Vidner givne Regler i §§ 166, sidste St. og 168.

Imod den Tredjemand, der ubeføjet undebliver eller undlader at efterkomme Rettens Pålæg, anvendes de for Vidner foreskrevne Tvangsmidler, jfr. § 153.

Kapitel XVII.

Afhøring af Parter og Parts Ed.

§ 193.

Retten kan efter Modpartens Påstand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmål sigtende til Sagens Oplysning. De i §§ 146—152 indeholdte Regler om Vidner finde med de fornødne Lempelser Anvendelse, når sådan Forklaring fordres afgivet.

Enhver Part kan frivillig fremstille sig og begære personlig at afgive sin Forklaring. Dette tilstedes ham i Almindelighed, medmindre Retten anser det for at være uden Nytte i Henseende til Sagens Oplysning. Den Part, der fremstiller sig for at afgive Forklaring, er pligtig at besvare de yderligere Spørgsmål, sum Modparten eller Retten måtte gøre ham. Herved ere Reglerne i § 149 anvendelige, dog at de i § 148 nævnte Afstandsbestemmelser ikke fritage Parten for at aflægge Forklaringen for den dømmende Ret. Om Indstævning af Modparten gælde de i K 151,

sidste Stykke givne Regler.

Når en Part afgiver Forklaring i Henhold til nærværende Paragraf finde de i §§ 155, 156, 158—163 og 168, indeholdte Regler Anvendelse med de fornødne Lempelser.

§ 194.

Når en Part, der er tilsagt til Personligt møde, uden oplyst lovligt Forfald udebliver, eller når der ikke svares på de ifølge foregående Paragraf stillede Spørgsmål, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Udeblivelsen, Tavsheden eller Ubestemtheden på den for Modparten gunstigste Måde og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Påkendelsen.

Er en efter § 193 afgiven Forklaring usandfærdig, finde Strfl.s §§ 146—148 Anvendelse.

§ 195.

Retten kan efter sit Skøn enten tillade den Part, hvem Bevisbyrden påhviler, at bekræfte fremsatte faktiske Anbringender med Ed, eller pålægge Modparten edelig at benægte imod ham anførte Kendsgærninger.

Eden kan kun angå Kendsgærninger, om hvilke Parten har personlig Kundskab.

Parts Ed kan ikke aflægges af Personer, der i Følge § 165 Nr. 1—3 ikke vilde kunne edfæstes som Vidner.

I Stedet for Parts Ed træder under de i § 164 angivne Betingelser en Forsikring „på Ære og Samvittighed“.

§ 196.

Den, som påberåber sig et Dokument, der angiver sig som udstedt af Modparten, kan forlange, at det i Tilfælde af, at tilstrækkeligt Bevis for, at Dokumentet er ægte eller uægte, ikke findes at være tilvejebragt, pålægges Modparten edeligt at benægte dets Ægthed. En tilsvarende Ret tilkommer den Part, som påberåber sig Indholdet af sin autoriserede og ordentligt førte Handelsbog, medmindre Handelsbog står mod Handelsbog.

Er en Person sigtet af en Kvinde for at være Fader til et af hende født uægte Barn, kan det i Sager om Underholdsbidrag til Barnet eller Bidrag til Barselfærdsndgifter forlanges, at det enten pålægges den Sigtede edeligt at fralægge sig Faderskabet, eller tillades Kvinden, forsåvidt hun er Sagsøger, edeligt at bekræfte sin Sigtelse, alt dog kun såfremt der ikke findes tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for eller mod Sigtelsen.

§ 197.

Parts Ed tilstedes eller pålægges ved en foreløbig Dom (Edsdom), der affattes alternativt, men ikke er eksigibel.

Når Edsdommen er afsagt, bestemmer Retten Sted og Tid for Edens Aflæggelse. Eden aflægges i Reglen for den Ret, der har afsagt Dommen. Dog kan det, hvor Forholdene lægge betydelige Hindringer i Vejen herfor, efter Begæring af den, hvem Ed er pålagt, tillades ham at aflægge Eden for Underretten på det Sted, hvor han bor eller opholder sig. Net kan sættes på den Pågældendes Bopæl, når han på Grund af Sygdom ikke kan forlade samme. Skal Eden aflægges for den Ret, der har afsagt Dommen, berammes et Retsmøde ikke senere end 14 Dage fra Dommens Afsigelse til Edens Aflæggelse. Skal Eden aflægges ved Underretten på det Sted, hvor den Pågældende bor eller opholder sig, bestemmer den Ret, der har afsagt Dommen, en Frist til Edens Aflæggelse, ikke længere end 4 Uger fra Dommens Afsigelse, og udsætter herefter Sagen. Den, hvem Ed er pålagt, har da at henvende sig til Underretten for at få et Møde berammet til Edens Aflæggelse inden den fastsatte Frist, hvorhos han med et Varsel af mindst en Uge har at kalde Modparten til dette Møde. Under særegne Omstændigheder, såsom når en af Parterne bor uden for Riget, knnne såvel de nævnte Frister for Edens Aflæggelse som Varslet til Modparten forlænges ved Beslutning af den Ret, der har afsagt Dommen.

§ 198.

I det til Edens Aflæggelse bestemte Retsmøde skal Eden aflægges, såfremt ikke Sagen udsættes på Grund af anmeldt lovligt Forfald for en af Parterne, uovervindelige Hindringer for Retten og desl. Kan den, hvem Ed er pålagt, på Grund af Omstændigheder, der oplyses efter Edsdommens Afsigelse, ikke aflægge Eden, kan dette oplyses for den Ret, for hvilken Eden skulde have været aflagt, eller for den Ret, der har afsagt Dommen.

Dersom den, hvem Ed er pålagt, udebliver uden lovligt Forfald, anses han at have nægtet Edens Aflæggelse. Edssagen kan genoptages, når hans Udeblivelse skyldes lovligt Forfald, og han inden 5 Dage begærer det. Bestemmelserne i § 222 finde derved Anvendelse med de fornødne Lempelser. Modpartens Udeblivelse er ingen Hindring for Edens Modtagelse.

Forinden Eden aflægges, kan Retten gøre Parten passende Forestillinger og ved Spørgsmål forvise sig om, at han tilfulde forstår Edstemaet. Finder Retten i Henhold hertil eller på Grund af den Måde, hvorpå Parten udtaler sig om Sagen, eller af andre Grunde Betænkelighed ved at modtage Eden, kan den udsætte Sagen til et følgende Retsmøde eller endog ved en Kendelse nægte at stede ham til Edsaflæggelse. Gores der Indsigelse mod Edsaflæggelsen, og sådan Indsigelse forkastes ved Dommerens Kendelse, bliver det i denne at bestemme, om Kære skal have opsættende Virkning.

De Erklæringer eller Udtalelser af Parten, som have fremkaldt Rettens Betænkelighed ved Edsaflæggelsen, såvelsom de fremsatte Indsigelser mod denne tilføres Retsbogen.

§ 199.

Når Eden er aflagt, eller når den efter Bestemmelserne i § 198 ikke længer kan aflægges, sluttes Edssagen, og såfremt Edsaflæggelsen har været henlagt til Underretten på det Sted, hvor den Edspligtige bor eller opholder sig, tilstiller vedkommende Part snarest muligt den Ret, der har afsagt

Edsdommen, en Udskrift af Edssagen. Sidstnævnte Ret afgør da, efter, såvidt dertil findes Anledning, at have gidet Parterne Lejlighed til at ytre sig, hvilket af de i Edsdommen nævnte Alternativer der skal stå ved Magt, eller om der, hvor den i Edsdommen som Alternativ bestemte Edsaflæggelse ikke kan finde Sted, skal gives en ny Dom. Denne Afgørelse er den endelige Tom i Sagen, og fra den regnes Fuldbyr *delsesfristen samt Ankefristen*.

Tredie Afsnit. Rettergangsmåden.

Kapitel XVIII.

Behandlingen af Sager, der i første Instans påkendes af Landsretterne.

§ 200.

Processen indledes med Stagning. I denne skulle begge Parter være betegnede med Navn og Stilling og deres Bopæl eller Opholdssted være angivet, hvorhos den skal indeholde Sagsøgerens Påstand og en kort Fremstilling af de Kendsgærninger, hvorpå Påstanden støttes, samt en Opfordring til Sagsøgte om at møde og fremkomme med sit Svar på Sagens første Tægtedag (jfr. endvidere § 211). Parterne kunne dog, når de efter Overenskomst begge møde for Retten, og Sagen er anmeldt for denne senest Dagen for Retsmødet, uden Stævning begære Sagen foretaget. Sagsøgeren har i så Fald at fremlægge en skriftlig Angivelse af sin Påstand og af de Kendsgærninger, hvorpå den støttes.

§ 201.

Stævningen indleveres, efter at i fornødent Fald Varslet er fastsat, jfr. § 202, med Angivelse af den tidligste Tid for

Sagens første Tægtedag, på Rettens Kontor til Påtegning om Dag og Tid, da Sagen falder i Rette, hvorefter den tilbagegives Sagsøgeren til videre Foranskaltning.

§ 202.

Har Sagsøgte Bopæl i den Underretskreds, hvor Landsrettens Sæde befinder sig, skal Sagsøgeren lade Stævningen forkynde for ham med 14 Dages Varsel. Boer Sagsøgte udenfor nævnte Kreds, er Varslet 3 Uger, medmindre han har Bopæl på Færøerne, Island, Grønland, de vestindiske Der eller i Udlandet, i hvilket Tilfælde, såvelsom når det ikke vides, hvor Sagsøgtes Bopæl er, Varslet bestemmes af Rettens Justitiarius.

Må det antages, at Sagsøgte ikke har nogen Bopæl, træder hans Opholdssted i Stedet for Bopæl i Henseende til Stævnevarslet.

Under særlige Omstændigheder kan det lovbestemte Varsel as Rettens Justitiarius forkortes efter Sagsøgerens Begæring.

Forinden Rettens Justitiarius fastsætter et Varsel, hvilket sker ved Påtegning på Stævningen, kan han afkræve Sagsøgeren nærmere mundtlige eller skriftlige Oplysninger.

§ 203.

På Sagens første Tægtedag skal Sagsøgeren møde og fremlægge Stævning eller den i § 200, 2det St. omhandlede Angivelse. Undlader han dette, bliver Sagen at afvise, og der tilkendes den Sagsøgte, der har givet forgæves Møde, Procesomkostninger. Samme Virkning har Sagsøgerens Udeblivelse eller Undladelse af at foretage de til Sagens Fortsættelse hørende Skridt ved senere Retsmøder, såfremt Domsforhandling ikke er berammet, eller ved selve Domsforhandlingen.

Sagsøgerens Udeblivelse forhindrer ikke, at der gives Sagsøgte Dom for de før Udeblivelsen tingfæstede Modkrav.

§ 204.

Udebliver den lovligt stævnedes Sagfogte, afsiges efter Sagsøgerens Begæring

Tom i Henhold til hans mundtlige Fremstilling af Sagen, der dog kan indskrænke sig til en Henvisning til Stævningen og de vedlagte Dokumenter. Herved bliver imidlertid at iagttage, at ingen Påstande eller Søgsmålsgrunde, der ligge udenfor Stævningens Indhold, kunne tages i Betragtning, og at Sagen, når det fremkomne viser, at Stævningens Angivelse af de faktiske Omstændigheder i væsentlige Henseender er urigtig eller ufuldstændig, afvises. Sagsøgeren kan dog i Stedet for sådan Udeblivelsesdom begære Sagen udsat og skal da lade forkyndt Udskrift af det i Retsmødet forefaldne for Modparten med et af Retten fastsat Varsel. Ovenstående Bestemmelser komme også til Anvendelse, når Sagsøgte udebliver ved et senere Retsmøde uden at have afgivet noget Svar i Sagen eller udebliver ved Domsforhandlingen (jvf. dog § 221). At Sagsøgte, efter at have svaret i Sagen, udebliver i andre Retsmøder end det, hvori Domsforhandlingen finder Sted, berettiger ikke Sagsøgeren til at begære Udeblivelsesdom og afskærer ikke Sagsøgte fra senere at møde i Sagen.

§ 205.

Møder Sagsøgte uden at rejse. Indsigelse, gives efter Sagsøgerens Begæring Dom i Overensstemmelse med Påstanden.

§ 206.

Vil Sagsøgte bestride Sagsøgerens Påstand, må han på Sagens første Tægtedag, jvf. dog § 208, fremlægge et Svarskrift indeholdende hans Påstand og en kort Fremstilling af hans Benægtelser og Indsigelser og i det hele af de Kendsgærninger, hvorpå hans Forsvar grunder sig. Vil han gøre Modfordringer gældende, må de Kendsgærninger anføres, hvorpå de støttes. Sagsøgte må i Svarskriftet fremsætte alle sine Formalitetsindsigelser, men kan foreløbig indskrænke sig hertil med udtrykke-

ligt Forbehold af Realitetsindsigelser, hvis også sådanne haves.

Den Indsigelse, at Stævningen er urigtig forkyndt, eller at Varslet har været for kort, kan ikke bevirke Sagens Afvisning, men kun berettiger til Udsættelse.

§ 207.

Sagsøgeren kan kræve Udsættelse for at gøre sig bekendt med Sagsøgtens Svarskrift og til eventuel yderligere Skriftveksling. Retten fastsætter da en Frist, inden hvis Udløb Sagsøgeren skal meddele Sagsøgte sine yderligere Bemærkninger, og en Frist for Sagsøgte til Afgivelse af Gensvar og berammer tillige et nyt Retsmøde, i hvilket bemeldte Skrifter fremlægges.

En fortsat Skriftveksling tilstedes kun undtagelsesvis, hvor Sagens Beskaffenhed skønnes at gøre den nødvendig. Retten bestemmer da nye Frister dertil samt berammer et nyt Retsmøde.

Har Sagsøgte i sit Svarskrift behandlet såvel Sagens Formalitet som dens Realitet, kan Sagsøgeren foreløbig indskrænke sig til at udtale sig om Formaliteten. Når der har fundet en særskilt Skriftveksling Sted om Formaliteten, kan enhver af Parterne fordre denne påkendt, inden der strides til Realitetens Behandling.

Af ethvert Processkrift, som ikke inden Fremlæggelsen er meddelt Modparten, skal en Genpart overgives denne samtidig med Fremlæggelsen. Senest 3 Dage før Domsforhandlingen skal, medmindre Afvigelse herfra tilstedes af Retten, enhver af Parterne på Rettens Kontor aflevere mindst eet Eksemplar af hvert af de af ham fremlagte Processtrifter til Afbenyttelse for Retten.

§ 208.

Når Omstændighederne tale derfor, kan Retten efter Begæring tilstå den Part Udsættelse, der ikke i rette Tid har fremlagt eller meddelt sine skriftlige Bemærkninger, eller tillade ham at lade det fornødne tilføre Retsbogen.

§ 209.

Anser en Part Modpartens Udtalelser om Sagens Sammenhæng for at lide af Uklarhed eller andre Mangler, som ikke efter hans Opfordring ere afhjulpne under Skriftvekslingen, blider i det i § 207 omhandlede Møde eller efter Omstændighederne i et nyt af Retten berammet Møde Skriftvekslingens Resultat på de omspurgte Punkter at faststå i en Tilførsel til Retsbogen, efter at der har været givet Parterne Lejlighed til mundtligt at udtale sig, eller om fornødent ved Rettens Kendelse.

Udebliver den Part, der har rejst Spørgsmålet, fra Forhandlingen, bortfalder denne. Udebliver den anden Part, eller nægter han at svare, anses Skriftvekslingen på de omspurgte Punkter at skulle forstås, som af Modparten angives, forsåvidt dette ikke strider mod det øvrige Indhold af Skriftvekslingen.

§ 210.

Når en Part, efter at Skriftvekslingen er sluttet, uden Modpartens Samtykke ønsker at forandre eller udvide sine Påstande eller at fremføre nye Anbringender, kan han i den Anledning begære et Retsmøde berammet, såfremt dette kan finde Sted inden Domsforhandlingen. Mindst 3 Dage inden Mødet skal han skriftlig meddele Modparten, hvad han agter at fremkomme med, og hvorfor det først nu fremkommer, samt underrette ham om Retsmødet. I dette afgør Retten, om det efter Omstændighederne, og navnlig fordi det findes undskyldeligt, at Parten ikke tidligere har fremsat sine nye Påstande eller Anbringender, kan tilstedes ham at fremføre dem som Tillæg til Skriftvekslingen. I bekræftende Fald fremlægges det omspurgte straks eller tilføres Retsbogen, og der tilstås efter Begæring den fornødne Udsættelse i Anledning af det således fremførte.

Udebliver den Part, der har begært Mødet, bortfalder Andragendet; udebliver Modparten, anses de for Andragendet påberådede Grunde for beviste.

§ 211.

Påberåber en Part sig i Skriftvekslingen Dokumenter, der ere i hans Besiddelse, bør disse i Original eller Genpart følge med vedkommende Processkrift til Udlån til Modparten. Hvis en fuldstændig Genpart vilde medføre betydeligere Vanskelighed eller Bekostning, er det tilstrækkeligt, at Genparten omfatter den Del af Dokumentet, som vedrører Sagen. Når de originale Dokumenter ikke udlånes til Modparten, skulle de henlægges på Rettens Kontor til Modpartens Eftersyn i en Tid af mindst 8 Dage umiddelbart efter Processkriftets Meddelelse eller Fremlæggelse.

§ 212.

Begge Parter kunne til Retsbogen opgive en i den Underretskreds, hvor Landsretten har sit Sæde, boende Person, til hvem alle processuelle Meddelelser skulle rettes. I Mangel af sådan Opgivelse skulle Meddelelserne ske til den for eller med Parten optrædende Sagfører, såfremt han har Bopæl eller Kontor i bemeldte Kreds, og ellers, fåvel som når Parten ikke benytter Sagfører, under samme Betingelse til Parten selv. Udenfor de nævnte Tilfælde kunne Meddelelserne afgives på Rettens Kontor, forudsat at vedkommende Part i et Retsmøde er gjort opmærksom herpå.

§ 213.

Når Skriftvekslingen er sluttet, kan Sagsøgeren i et Retsmøde begære Domsforhandling berammet, hvorefter Retten angiver det tidligste Tidspunkt, da den kan finde Sted. Ønsker en af Parterne et senere Tidspunkt valgt, bør Retten tilstede dette, når Modparten ikke modsætter sig det, og en betydeligere uforholdende Forhaling ikke derved skønnes at indtræde. Modsætter derimod Modparten sig det, må Domsforhandlingens Udsættelse kun tilstås, forsåvidt det skønnes at være nødvendigt for, at vedkommende Part tilbørlig kan varetage sit Tarv, navnlig fremskaffe de fornødne Beviser. Til Oplys-

ning herom, og for at Retten kan sættes i Stand til at træffe de i § 214 omtalte Afgørelser, finder såvidt fornødent en mundtlig Forhandling Sted, hvorunder Parterne efter kortelig at have fremstillet, hvorom Sagen drejer sig, angive, hvorvidt de agte at føre Bevis og i bekræftende Fald for hvad og på hvilken Måde,

§ 214.

I det Møde, hvori Domsforhandlingen berammes, træffer Retten efter Begæring de fornødne Bestemmelser i Henhold til §§ 148, 149 og 173 ff. om Førelse af Vidner, Synsmand og Skønsmænd, om personlig Afhøring af Parterne i Henhold til § 193, om det skal pålægges Modparten eller Tredjemand at fremkomme med Dokumenter m. m. Deslige Bestemmelser kunne også såvel før som senere træffes af Retten i eller udenfor et Retsmøde, og hvis den, når Begæring om at erholde en sådan Bestemmelse fremkommer, finder det hensigtsmæssigt, kan den kræve Modpartens mundtlige eller skriftlige Udtalelser om Spørgsmålet. Når den Omstændighed, som ønskes bevist, skønnes at være uden Betydning for Sagen, eller når Modparten under Skriftvekslingen har erkendt den eller til Retsbogen erklærer ikke at ville benægte den, tilstedes Bevisførelse ikke.

Parterne kunne ikke fordre nogen foreløbig eller særskilt forudgående Bestemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling.

§ 215.

Når Vidner o. desl. skulle føres for den dømmende Ret eller for et eller to Medlemmer af samme, (§ 149), skal der mindst 3 Dage forud gives Modparten Meddelelse om deres Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad der ved dem agtes bevist, forsåvidt han ikke allerede under Sagen har erholdt forneden Kundskab derom.

Den, der under Domsforhandlingen vil

påberåbe sig Dokumenter, der ikke allerede ere Modparten bekendte, skal mindst 8 Dage forud afgive dem til denne i Original eller fuldstændig eller delvis Genpart (§ 211), og, hvis ikke Originalen udlånes, henlægge denne til Eftersyn på Rettens Kontor.

§ 216.

Når en Part, efter at Domsforhandlingen er berammet, begærer denne udsat, fordi Tiden til Bevisets Tilvejebringelse viser sig utilstrækkelig, eller fordi nye Beviser, Påstande eller Anbringender ere fremkomne eller af andre særlige Grunde, kan Retten tilstå sådan Udsættelse, efter at så vidt muligt Modparten er hørt.

Udsættelse af Domsforhandlingen kan fremdeles ske på Grund af Hindringer for Retten eller Forfald for Sagførere, Parter, Vidner, Syns- eller Skønsmænd, hvis personlige Møde er nødvendigt. Den, for hvem Forfald er indtrådt, skal snarest muligt anmelde det til Retten.

Beslutter Retten Udsættelse, har den desangående så vidt muligt at meddele Parterne og de indkaldte Vidner eller Synsog Skønsmænd Underretning forinden det oprindeligt berammede Retsmøde.

Når Tiden for Domsforhandlingen er kommen, eller denne er begyndt, må den ikke uden tvingende Nødvendighed udenfor de i § 218 angivne Betingelser udsættes, og når Retten finder det ubetænkeligt, kan da en blot delvis Udsættelse af Sagen finde Sted. I øvrigt træffer Retten de nødvendige Bestemmelser om Sagens Fortsættelse og kan, om fornødent, bestemme, at en allerede stedfunden Bevisførelse skal gentages.

§ 217.

Ved Domsforhandlingen skulle Formalitetsindsigelser behandles før Realiteten og påkendes særskilt, medmindre Retten bestemmer, at de alle eller nogle af dem skulle forhandles i Forbindelse med Realiteten.

Når Formaliteten er indladt, ere alle de Indsigelser vedrørende Formaliteten indtil dette Tidspunkt, som kunne frafalde, udelukkede fra at komme i Betragtning.

Angår Domsforhandlingen alene Formaliteten, skal Retten i Tilfælde af, at Sagen ikke i det hele afvises, ved Formalitetskendelsens Afsigelse efter Omstændighederne fastsætte de for Skriftvekslingen i Realiteten nødvendige Frister eller beramme et Retsmøde til ny Domsforhandling. Udebliver Sagsøgte da uden at have svaret i Realiteten eller ved Domsforhandlingen, finde de i § 204 indeholdte Regler tilsvarende Anvendelse.

§ 218.

Domsforhandlingen foregår på Grundlag af Skriftvekslingen og det Retsbogen tilførte. Når en Part under Forhandlingen helt eller delvis frafalder Påstande, Benægtelser o. desl. eller gør Indrømmelser, er Modparten berettiget til at så fornøden Tilførsel herom optaget i Retsbogen. Vil en Part fremsætte Påstande eller Anbringender, på hvilke Modparten ikke er bleven forberedt gennem det skriftlige Grundlag, bliver det efter Begæring ved Rettens Kendelse at nægte, såfremt deres Fremsættelse vilde medføre Forhandlingens Udsættelse, medmindre det skønnes at være undskyldeligt, at de ikke tidligere ere meddelte. Tilstedes deres

Fremsættelse, optages de i Retsbogen, og Forhandlingen bliver efter den deri interesserede Parts Begæring at udsætte ganske eller til Dels, forsåvidt det er nødvendigt til Varetagelse af hans Tarv.

Tilsvarende Regler gælde om fremførelse af Beviser, om hvis Fremkomst Modparten ikke har erholdt så betimelig Meddelelse, at han har kunnet forberede sig tilstrækkelig.

§ 219.

Ved Domsforhandlingen gives i Reglen Ordet først til Sagsøgeren, men Rettens Formand kan gøre Afvigelse herfra. Han

bestemmer ligeledes, om Parternes Afhøjelse

skal finde Sted for eller efter Afhøjelsen af Vidner, Syns- eller Skønsmænd. Ved Realitetsforhandlingens Begyndelse skulle Parterne oplæse og fremlægge deres skriftlig affattede Påstande.

§ 220.

Under Domsforhandlingen fremstiller den Part, der først får Ordet, kortelig Sagens Hovedtræk; derefter lader han ved Retsskriveren oplæse de Dokumenter, som han vil påberåbe sig, derunder Udskrifter af Tingsvidner m. m., og fører sine Vidner o. desl. Modparten lader derpå på lignende Måde sine Dokumenter læse, og hvis også han har tilstævnet Vidner o. desl., fører han dem efter de fornødne indledende Bemærkninger. Derefter udvikler førstnævnte Part nærmere sin Opfattelse af hele Sagen, derunder Bevisførelsens Resultater og de vedkommende Retsspørgsmål, hvorefter Modparten kan få Ordet for en tilsvarende Udvikling.

De påberåbte Dokumenter, hvoraf efter Omstændighederne trykte eller skrevne Genparter omdesles til Dommerne, overgives efter Oplæsningen til Retten. Denne slutter Forhandlingerne, jfr. § 94, og optager Sagen, når den i det hele eller for et enkelt Punkt skønnes at være tilstrækkelig behandlet.

Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de påfølgende Møder, der såvidt muligt skulle holdes de umiddelbart efterfølgende Dage.

Retten kan på ethvert Trin af Forhandlingen opfordre Parterne til at fremstille tidligere førte Vidner til yderligere Afhøring eller Konfrontation med nye Vidner.

§ 221.

Udebliver Sagsøgte ved Domsforhandlingen, og Sagsøgeren vil fremføre noget, som ikke indeholdes i det Sagsøgte meddelte, må han begære Forhandlingen helt eller delvis udsat og meddele Sagsøgte Udsættelsen og det nye Anbringende med et af Retten bestemt Varsel.

§ 222.

Enhver, der er dømt som udebleven ved en Landsret som 1ste Instans, kan begære Sagen genoptaget og fortsat fra det Punkt, hvor Forhandlingen på Grund af Udeblivelsen standsede for hans Vedkommende, når han godtgør, at Udeblivelsen var ham utilregnelig. Den, der ønsker at benytte sig heraf, må indgive en skriftlig begrundet Begæring til Retten, ledsaget af de fornødne Bevisligheder. Finder Retten ikke Grund til straks at afvise Begæringen, berammes et Retsmøde, og Rettens Formand fastsetter det Varsel, med hvilket Modparten skal indkaldes. Udebliver denne, anses de for Begæringen påberåbte Grunde for beviste; møder Modparten og rejser Indsigelse, forhandles Spørgsmålet om Genoptagelse mundtlig.

Retten afgør ved Kendelse, om Sagen skal genoptages, og berammer i bekræftende Fald et Retsmøde samt fastsætter et Varsel, med hvilket Modparten dertil skal indkaldes. I dette Møde træffes de fornødne Bestemmelser om Sagens Fortsættelse overensstemmende med de almindelige Regler, forsåvidt Genoptagelsen ikke afvises, fordi Modparten ikke er behørig indkaldt.

Samtidig med at Sagen erklæres for genoptaget såvel som på ethvert senere Trin af Sagen kan Retten efter Begæring bestemme, at den afsagte Udeblivelsesdoms Virkninger skulle udsættes.

Fører Genoptagelsen til samme Resultat som den afsagte Dom, bliver denne at stadfæste; i modfat Fald ophæves den, og ny Dom afsiges.

§ 223.

Begæring om den i § 222 omhandlede Genoptagelse må fremsættes, så snart det er muligt, og kan ikke fremføres efter et Års Forløb fra Dommens Afsigelse. Er Sagen indanket til højere Ret, er Adgangen til Genoptagelse udelukket, indtil Anken frafalder eller afvises. Når Indkaldelse til det første i § 222 ommeldte Retsmøde er sket, ere begge Parter udelukkede fra at påænke Udeblivelsesdommen, indtil Genop-

tagelsen bortfalder eller afvises. Adgang til Genoptagelse haves kun en Gang i samme Sag.

§ 224.

Den, der uden at have afgivet noget Svar i Sagen, er dømt som udebleven ved en Landsret som 1ste Instans, kan endvidere begære Sagen genoptaget, når han inden 5 Dage efter Dommens Afsigelse skriftlig begærer et Retsmøde berammet samt enten fremlægger Bevis for at have betalt de idømte Sagsomkostninger eller i Retten deponerer Beløbet. Rettens Formand giver Begæringen Påtegning om, at Sagen er genoptaget, og fastsætter det Varsel, med hvilket Modparten skal indkaldes. I Mødet må Domfældte i Reglen, jfr. § 208, afgive sit Svar i Sagen; undlader han dette, eller er Modparten ikke behørig indkaldt, afvises Genoptagelsen.

Indkaldelse af Modparten til Sagens Genoptagelse har samme opsættende Virkning som Forkyndelse af Ankestævning.

I øvrigt gælde Bestemmelserne i § 222, sidste Stykke, dog således at Udeblivelsesdommens Pålæg af Procesomkostninger ikke kan ophæves, og i § 223, 2det—4de Pkt., samt de almindelige Regler om Landretsproceduren.

§ 225.

Når Tilladelse til at påænke efter udløbet af den almindelige Ankefrist eller til at fremføre nye Påstande eller Anbringender søges hos Højesteret på Grund af utilregnelig Udeblivelse ved Landsret, kan Højesteret i

Stedet for at give bemeldte Tilladelse bestemme, at Sagen skal genoptages ved Landsretten. Andrageren man da inden 14 Dage efter at have erholdt Meddelelse om Højesterets Bestemmelse, hvis Forkyndelse for Modparten har samme opsættende Virkning som Forkyndelse af Ankestævning, indgive Begæring til Landsretten om Berammelse af et Retsmøde til at træffe de fornødne Bestemmelser om Sagens Fortsættelse, jfr. §§ 222 og 223.

;

Kapitel XIX.

Intervention og Tilstævning af Tredjemand ved Landsretterne i første Instans.

§ 226.

Interventionssøgsmål anlægges og fremmes efter de om et selvstændigt Søgsmål gældende Regler, forsåvidt ikke Bestemmelserne i de følgende Paragrafer medføre Afvigelse herfra.

§ 227.

Intervenienten indtræder i Sagen derved, at han senest 8 Dage forinden det af de til Hovedsagens Behandling bestemte Retsmøder, i hvilket han vil optræde, for de oprindelige Parter lader forkynde en skriftlig Angivelse af sin Påstand og de Kendsgærninger, hvorpå den støttes, og i bemeldte Retsmøde fremlægger denne. Vil nogen af Parterne modsætte sig Interventionen eller bestride Intervenientens Påstand, må han fremlægge Svarskrift, jfr. §§ 206 og 208. Om yderligere Skriftveksling i Anledning af Interventionssøgsmålet gælde de i § 207 fastsatte Regler.

§ 228.

Påstår nogen af Parterne Interventionssøgsmålet afvist som ikke hjemlet ved den almindelige Bestemmelse i § 28, bliver Spørgsmålet herom foreløbig at afgøre ved Rettens Kendelse.

§ 229.

Det oprindelige Søgsmål og Interventionssøgsmålet forhandles i øvrigt i Forbindelse med hinanden som een Retssag.

I Overensstemmelse med § 94 kan Retten udskille Interventionen til særskilt Forhandling før eller efter Hovedsagen således, at den enten påkendes i Forbindelse med Hovedsagen eller særskilt.

§ 230.

Intervenienten er berettiget til at benytte Anke og Kære overfor den stedfundne Behandling og den afsagte Dom ligesom enhver af de oprindelige Parter.

§ 231.

Den, der blot vil optræde under Sagen for at understøtte en af Parterne, jfr. § 29, skal til Retten indgive en skriftlig Begæring om at få Adgang til at ytre sig i Sagen. Denne Begæring meddeles Parterne. Modsætter en af disse sig Begæringen, bliver Spørgsmålet at afgøre ved Rettens Kendelse. Indrømmes Begæringen, træffer Retten de nærmere Bestemmelser om Måden, hvorpå den Pågældende skal have Adgang til at ytre sig i Sagen og fremføre Beviser.

§ 232.

Tillader Retten Sagsøgeren at tilstævne (adcitere) Tredjemand for at få Dom over ham enten alternativt med eller tilsammen med Sagvolderen, udsættes Sagen så længe, som nødvendigt er, for at pågældende Tredjemand på sædvanlig Måde kan stævnes til at svare som Sagvolder. De i §§ 226, 229 og 230 om Intervention givne Regler finde også Anvendelse med Hensyn til Tilstævning.

§ 233.

Når Domsforhandling er berammet, kan Indtræden i Sagen eller Tilstævning efter dette Kapitel kun finde Sted med Rettens Samtykke.

Kapitel XX.

Skriftlig Behandling af Sager ved Landsretterne

i første Instans.

§ 234.

I vidtløftige Regnskabssager og andre indviklede Retssager kan Retten på ethvert Trin af Forhandlingerne anordne skriftlig

Behandling af Sagen. Sådant Bestemmelse kan ikke påkæres eller påankes.

§ 235.

Hvor skriftlig Behandling er anordnet, iværksættes der under Rettens Ledelse en Indlægsveksling imellem Parterne, som kan strække sig til Duplik. En fortsat Skriftveksling tilstedes kun undtagelsesvis, hvor Sagens Beskaffenhed skønnes at gøre den nødvendig. Retten bestemmer Frister til Indlæggenes Afgivelse, ligesom den og, hver Gang en Part har fremlagt Indlæg, bestemmer, om Modparten skal have Udsættelse til at svare derpå. Indlægene fremlægges i de dertil bestemte Retsmøder, men de skulle 3 Dage forinden være Modparten meddelte, så at denne i Retsmødet kan udtale, om han vil svare yderligere. Til Afbenyttelse ved Udarbejdelsen af deres Processkrifter kunne Parterne begære Udlån af det Fremlagte; vil en af Parterne ikke tilstede, at Udlån i Original finder Sted, må han lade medfølge Genparter, som da blive at bekræfte på Rettens Kontor, hvor der derhos bør gives Adgang til at efterse Originalerne.

§ 236.

I det Retsmøde, i hvilket det sidste Indlæg fremlægges, eller efter Omstændighederne i et senere berammet Retsmøde, tilstås der efter Begæring og efter foregående mundtlig Forhandling, jfr. § 213, den fornødne Udsættelse til at tilvejebringe Bevis samt træffes de fornødne Bestemmelser om Bevisoptagelsen, jfr. § 214. Skal ingen Bevisførelse finde Sted, kan Sagen begæres optaget til Påkendelse.

§ 237.

Vidners Førelse, Syns- eller Skønsforretningers Optagelse og Parters Afhøring sker efter Rettens Bestemmelse for et Medlem af Landsretten eller for Underretten.

Når Bevisoptagelsen er tilendebragt, kan hver af Parterne i dertil berammede Retsmøder fremlægge et skriftligt Indlæg.

§ 238.

Med de af det foregående følgende Lempelser komme i øvrigt denne Lovs almindelige Regler for Proceduren til Anvendelse, også når skriftlig Behandling sinder Sted.

§ 239.

Dom afsiges på Grundlag af de fremlagte Indlæg og skriftlige Beviser. Påstande, Søgsmålsgrunde, Indsigelser såvel som overhovedet faktiske Anbringender kunne ikkun komme i Betragtning, forsåvidt de enten indeholdes i de skriftlige Indlæg eller ere optagne i Retsbogen.

§ 240.

Udebliver nogen af Parterne i et Retsmøde, bliver Sagen efter den mødende Parts Begæring at optage til Påkendelse på Grundlag af alle de imellem Parterne indtil da vekslede Indlæg m. m. Er det Sagsøgeren, der udebliver, kan Sagsøgte dog også begære Sagen afvist.

Sagsøgeren kan hæve Sagen, så længe den ikke er optagen til Påkendelse; dog kan han ikke derved afskære Modparten fra at få Dom for tingsæstede Modkrav.

§ 241.

Dommens Vedtagelse og Afsigelse foregår efter de almindelige Regler. Dog kan Rettens Formand, når Omstændighederne tale derfor, anordne, at skriftlig Stemmegiven skal finde Sted.

§ 242.

Med Hensyn til Anke og Kære forholdes der efter de almindelige Regler.

Kapitel XXI.

Anke til Højesteret.

§ 243.

Domme, afsagte i første Instans af en Landsret, kunne, med den i § 6 indeholdte Undtagelse, overensstemmende med nedenstående Regler af Parterne påankes til Højesteret. I Forbindelse med Dommen kan Anken omfatte den forudgående Behandling og de under denne faldne Afgørelser, forsåvidt Anke ikke særlig er udelukket.

Anke kan iværksættes til Forandring, Ophævelse eller Hjemvisning, hvorimod Anke alene til Stadfæstelse ikke kan finde Sted. Heller ikke kan Anke iværksættes alene til Forandring af Dommens Bestemmelser om Procesomkostninger og processuelle Straffe. Dog kan Højesterets Iustitarius i Forening med to Medlemmer af Retten tillade, at deslige Bestemmelser særskilt påankes af Parterne, når Afgørelse med Hensyn til disse Punkter er uafhængig af Sagens Udfald, eller af Tredjemand, hvem Omkostninger eller Straf er pålagt eller Salær tilkendt eller frakendt.

§ 244.

Anke kan iværksættes fra begge Parters Side, men de tvende Anker blive da at forene til samtidig Forhandling, jfr. § 94, 1ste Stykke.

Udtrykkeligt eller stiltiende Afkald på Anke kan ikke gyldig gives, forinden den Retsafgørelse, om hvis Påanke der er Tale, er truffen.

§ 245.

Edsdomme og Afgørelser af enkelte Stridsspørgsmål i Henhold til § 107 kunne først påankes, når den endelige Dom er *afsaagt*.

§ 246.

Ankefristen er 8 Uger fra Dommens Afsigelse at regne. Anke kan dog undtag-

elsesvis tilstedes indtil et År efter Dommens Afsigelse, når der foreligger tilstrækkelig Grund til at afvige fra den almindelige Regel om Ankefristen.

Den, der vil påanke efter Udløbet af den almindelige Ankefrist, må indgive et begrundet skriftligt Andragende derom til Højesterets Iustitarius, som træffer Afgørelse i Forening med to Medlemmer af Retten. Modparten kan opfordres til at erklære sig over Andragendet, og den Part, der vil anke, må på Opfordring af fornævnte Udvalg af Retten tilvejebringe de fornødne Oplysninger. Skulde Vidneførsel være nødvendig, bestemmer Udvalget, om den skal finde Sted umiddelbart for det eller for Underret. Tilstedes Anke, tilkendes dette skriftlig vedkommende Part, som derom har at gøre Meddelelse til Modparten inden 4 Uger, efter at Tilladelsen er givet.

§ 247.

Inden Ankefristens Udløb eller inden 4 Uger, efter at den i § 246 ommeldte Tilladelse til Anke er meddelt, skal Appellanten indlevere Ankestævning på Rettens Kontor til Sagens Berømmelse overensstemmende med de i § 201 fastsatte Regler. Begæres Sagen berømmet til et overdrevent fjærnt Tidspunkt, skal Justitssekretæren forelægge Rettens Iustitiarius Spørgsmålet til Afgørelse.

Ankestævningen skal indeholde en fuldstændig og tydelig Angivelse af Ankegrunden og den Påstand, der agtes nedlagt.

Om Varslet gælde de i § 202 fastsatte Regler, dog således at det ikke må være kortere end 4 Uger.

§ 248.

Hæves eller afvises en i rette Tid, jfr. §§ 246 og 247, indanket Sag, skal det, uanset at Ankefristen imidlertid måtte være udløbet, være Parten tilladt at indanke Sagen påny, når ny Stævning indgives på Rettens Kontor til Sagens Berømmelse inden 14 Dage fra det Retsmøde, hvor Sagen blev

hævet eller afvist. Denne Ret kan kun benyttes en gang.

§ 249.

På den berammede Tægtedag skal Appellanten møde og fremlægge Ankestævningen. Undlader han dette, afvises Sagen, og der tilkendes den Indstævnte, der har givet forgæves Møde, Sagsomkostninger. Samme Virkning har Appellantens Udeblivelse eller Undladelse af at foretage de til Sagens Fortsættelse hørende Skridt ved senere Retsmøder, såfremt Domsforhandlingen ikke er berømmet, eller ved selve Domsforhandlingen.

§ 250.

Udebliver Indstævnte, skønt lovlig varslet, og Appellanten begærer Sagen fremmet, udgår den til skriftlig Behandling.

Appellanten kan dog i Stedet herfor begære Sagen udsat og skal da lade forkynde en Udskrift af det i Retsmødet forefaldne for Modparten med et af Retten

fastsat Varsel.

Ovenstående Bestemmelser komme også

til Anvendelse, når Indstævnte udebliver i et senere Retsmøde uden at have afgivet noget Svar i Sagen eller udebliver ved Domsforhandlingen, i hvilket Tilfælde derhos det, som han allerede måtte have fremført for Højesteret, lades ude af Betragtning. At Indstævnte, efter at have svaret i Sagen, udebliver i andre Retsmøder end det, hvori Domsforhandlingen finder Sted, berettiger ikke til at anvende Bestemmelsen i nærværende Paragrafs 1ste Stykke og afskærer ikke Indstævnte fra senere at møde i Sagen.

§ 251.

møder Indstævnte uden at rejse Indsigelse, optages Sagen efter Begæring til

Domsafsigelse.

§ 252.

Vil Indstævnte fremsætte Formalitetsindvendinger mod Ankesagen, eller ønsker

han, uden selv at påanke, Dommen forandret eller Ophævet, skal han i det nævnte første Retsmøde fremlægge en skriftlig Angivelse af bemeldte Indvendinger eller af sine Ankegrunde samt den Påstand, som han agter at nedlægge. Ønsker Indstævnte blot Dommen stadfæstet, er det tilstrækkeligt, at han mundtlig erklærer dette.

Når Indstævnte har afgivet sit Svar, tager Retten efter Appellantens Begæring Bestemmelse om Tiden for Domsforhandlingen — der dog ikke uden begge Parters Samtykke må ansættes tidligere end 4 Uger efter Retsmødet — for så vidt der ikke ifølge Sagens Beskaffenhed efter eller uden Opfordring fra Parternes Side findes Anledning til at bestemme, at den skal forhandles skriftlig.

§ 253.

Påstande eller Anbringender, der ligge udenfor den ved Landsretten stedfundne Procedure, kunne ikke fremsættes uden Modpartens Samtykke; dog kan Retten tilstede deres Fremsættelse, når det findes undskyldeligt, at de ikke tidligere ere fremkomne, og deres Afskærelse vilde medføre et uforholdsmæssigt Tab for Parten.

§ 254.

Den, der ønsker at opnå den i § 253 ommeldte Tilladelse, må i en Påtegning på Stævningen eller den i § 252 omtalte skriftlige Angivelse meddele, hvad han agter at begære Tilladelse til at fremføre, samt de formentlig derfor talende Omstændigheder, og Retten bringer da Spørgsmålet om Tilladelsens Meddelelse til Afgørelse i det første eller, om fornødent, et senere berammet Retsmøde, efter at Parterne have udtalt sig.

Vil en Part, uden at have iagttaget den anførte Fremgangsmåde, søge at opnå bemeldte Tilladelse, må han snarest muligt til Retten indgive et skriftligt, begrundet Andragende, der tillige må indeholde Oplysning om Grunden til, at Andragendet ikke er fremkommet tidligere. Finder Retten tilstrækkelig Undskyldning herfor, ansættes et Retsmøde, såfremt dette kan sinde Sted

inden Domsforhandlingen, og Andrageren har da med et af Retten fastsat Varsel at give Modparten Meddelelse om dette Retsmøde og dets Genstand. Udebliver Andrageren, bortfalder hans Andragende; udebliver Modparten, anses de i Andragendet påberåbte Grunde for beviste.

Meddeler Retten Tilladelsen, tilstås der på Begæring enhver af Parterne den fornødne Tid til at varetage sit Tarv i den Anledning, ligesom en berammet Domsforhandling, om fornødent, udsættes. Såfremt en begært Skriftveksling Skønnes at være nødvendig, fastsætter Retten Frister for Processkrifternes Meddelelse og berammer et nyt Retsmøde, hvorhos de i §§ 209, 210 og 211 givne Regler komme til Anvendelse.

Fremkomme nye Påstande eller Anbringender først under Domsforhandlingen, og finder Retten i Overensstemmelse med de foranstående Grundsætninger, at deres Fremførelse bør tilstedes, bestemmer den det fornødne i Lighed med de i § 218 givne Regler.

§ 255.

Nye Beviser kunne fremføres for Højesteret med Modpartens Samtykke, eller når der samtidig med Forkyndelsen af Stævningen eller Fremlæggelsen af den i § 252 omtalte skriftlige Angivelse er givet Modparten skriftlig Meddelelse om, af hvilken Art de nye Beviser ere, og hvad derved forventes bevist. Foreligger der tilstrækkelig Undskyldning for, at den nævnte Meddelelse ikke er givet som anført, kan Retten tilstede, at den fremkommer på et senere Trin af Sagen, i hvilken Henseende tilsvarende Regler til de i § 254 givne komme til Anvendelse. Modparten kan i øvrigt frafalde den omhandlede Meddelelse.

§ 256.

Når Omstændighederne tale derfor, kan Højesteret tillade, at enkelte Punkter eller Dele af Sagen, som ikke have foreligget for eller ikke ere påkendte af Landsretten, indbringes for Højesteret. Med Hensyn til Opnåelsen af sådan Tilladelse komme til-

svarende Regler til de i § 254 givne til Anvendelse.

§ 257.

I det første Retsmøde har Retten, forsåvidt den ikke anser det for hensigtsmæssigt at udsætte Afgørelsen til

et senere Møde, efter Begæring, og efter at der i Retsmødet har været givet Parterne Lejlighed til at udtale sig, at træffe de fornødne Bestemmelser i Henhold til §§ 148 og 149 om Afhørelse af nye eller gentagen Afhørelse af tidligere førte Vidner, Syns- eller Skønsmænd, om personlig Afhørelse af Parterne efter § 193, om det skal Pålægges Modparten eller Tredjemand at fremkomme med Dokumenter m. m. Deslige Bestemmelser kunne også senere træffes af Retten i eller udenfor et Retsmøde, og hvis det, når Begæring om at erholde en sådan Bestemmelse fremkommer, findes hensigtsmæssigt, kan Retten kræve Modpartens mundtlige eller skriftlige Udtalelser om Spørgsmålet.

Parterne kunne ikke fordrø nogen foreløbig eller særskilt forudgående Bestemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling.

§ 258.

Skulle Vidner og desl. føres for den dømmende Ret eller for et eller to Medlemmer af samme (§ 149), skal der mindst 3 Dage forud gives Modparten Meddelelse om deres Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad der ved dem agtes bevist, forsåvidt han ikke allerede under Sagen har erholdt fornøden Kundskab herom.

De nye Dokumenter, som en Part vil påberåbe sig, skulle mindst 14 Dage før Domsforhandlingen afgives til Modparten enten i Original eller i Genpart, og i sidste Fald skal Originalen samtidig henlægges til Eftersyn for Modparten på Rettens Kontor.

Beviser, med Hensyn til hvilke de foranstående Regler ikke ere iagttagne, skulle efter Påstand lades ude af Betragtning, medmindre Retten tilsteder deres Benyttelse i Overensstemmelse med de i § 218 givne Regler.

§ 259.

Om processuelle Meddelelser gælde de i § 212 givne Regler.

Om Udsættelse af Domsforhandlingen komme de i § 216 foreskrevne Regler til Anvendelse.

Andre Afgørelser end de i §§ 243 og 246 nævnte, som blive at træffe af Højesteret inden Domsforhandlingen, kunne i det Omfang, Retten bestemmer, træffes af et Udvalg, bestående af tre af Rettens Medlemmer. Udvalgets Sammensætning bestemmes af Iustitiarius efter Forhandling med Rettens Medlemmer.

§ 260.

Ved Domsforhandlingen skulle Formalitetsindsigelser mod Ankesagen behandles før selve denne og særskilt påkendes, medmindre Retten bestemmer, at de alle eller nogle af dem skulle forhandles i Forbindelse med Realiteten. Bestemmelsen i § 206, 3dje Stykke, gælde også ved Højesteret.

Domsforhandlingen indledes ved, at Appellanten fremstår og lader Ankestævningen og den påankede Afgørelse oplæse. Iøvrigt gælde de i §§ 219 og 220 fastsatte Regler med de Lempelser, Retten i de enkelte Sager bestemmer.

§ 261.

Påstand om den indankede Afgørelses Forandring eller Ophævelse eller om Sagens Hjemvisning kan nedlægges ikke blot af den, der har udtaget Ankestævningen, men også af Modparten, jfr. §§ 252 ff.

Klager over Behandlingen ved Landsretten, som efter Sagens Stilling ved Højesteret ere uden nogen reel Betydning for vedkommende Part, kunne af højesteret lades ude af Betragtning.

§ 262.

Når Sagens Forhandling er afsluttet, afsiges Dom snarest muligt. Domsforhandling i en ny Sag man ikke finde Sted, forinden Dommen i den optagne Sag er vedtaget.

§ 263.

Når skriftlig Behandling finder Sted på Grund af Sagens Beskaffenhed, jfr. § 252, forhandles Sagen ved skriftlige Indlæg, ikke over to fra hver Side, som veksles mellem Parterne og afgives til Retten i Forbindelse med Sagens Dokumenter inden de Frister, som Iustitiarius bestemmer. Har Bevisførelse fundet Sted, kan enhver af Parterne i dertil berammede Retsmøder fremlægge et skriftligt Indlæg. Udgår en Sag til skriftlig Behandling på Grund af Indstævntes Udeblivelse, har Appellanten inden en fastsat Frist at aflevere et skriftligt Indlæg tilligemed Sagens Dokumenter, derunder fuldstændig Beskrivelse af det for Landsretten Passerede. Oplyses det, inden Sagen er påkendt, at Indstævntes Udeblivelse ikke kan lægges ham til Last som en Forsømmelse, kan Højesteret reassumere Sagen. Mundtlig Domsforhandling finder ikke Sted i disse Sager. Hvis Appellanten har stævnet Vidner til Førelse for Højesteret, og de have givet Møde, kan Højesteret bestemme, at de, inden Sagen udgår til skriftlig Behandling, skulle afhøres, efter at Appellanten har fremstillet Sagens Omstændigheder. I øvrigt sker Vidners førelse, Syns- eller Skønsforretningers Optagelse og Parters Afhøring for Underret, medmindre Højesteret bestemmer, at den skal ske for et af Rettens Medlemmer. Ved skriftlig Behandling finde iøvrigt de almindelige Regler om Højesteretsproceduren Anvendelse med de fornødne Lempelser.

§ 264.

Når Højesterets Dom går ud på Hjemvisning, kan enhver af Parterne henvende sig til Landsretten med en Udskrift af Dommen og begære et Retsmøde berammet, hvortil han da har at indkalde Modparten med et af Rettens Iustitiarius fastsat Varsel. Sagen fremmes derefter i Overensstemmelse med de almindelige Regler.

Kapitel XXII.

Kære til Højesteret

§ 265.

Overfor Kendelser og andre Beslutninger af en Landsret, som ikke — eller dog ikke for Tiden — kunne gøres til Genstand for Anke i Medfør af Bestemmelserne i § 243. kan, forsåvidt det modsatte ikke særlig er bestemt, Enhver, overfor hvem Beslutningen indeholder en Afgørelse, rejse Kæremål til Højesteret overensstemmende med de nedenstående Regler. Overfor Domme kan Kæremål kun rejses i det i § 6 nævnte Tilfælde.

Er en Beslutning bleven påkendt ifølge Kæremål, kan den ikke senere påankes, og sålænge Kære over en Beslutning er svævende, kan denne ikke påankes.

§ 266.

Kære iværksættes ved til den Landsret, hvis Handling eller Afgørelse man vil påkære, at indgive en skriftlig Fremstilling af Kæregunden og den Påstand, som i den Anledning gøres. Af Fremstillingen skal Genpart meddeles Modparten. Vidner, Syns- og Skønsmænd samt Tredjemand, hvem Fremlæggelsen af et Dokument er pålagt, kunne fremsætte deres Kære mundtlig til Retsbogen.

Kæremålet kan støttes på nye faktiske Anbringender og Beviser.

§ 267.

Forsåvidt Landsretten ikke i Medfør af § 111, § 153 eller § 183 forandrer sin Afgørelse, indsender den inden udløbet af en Uge Kæreskriftet eller Udskrift af Retsbogen samt af den påklagede Kendelse og øvrige fornødne Aktstykker til Højesteret, hvorhos Retten kan vedføje sin egen Erklæring. Om den stedfundne Indsendelse gives der straks begge Parter Meddelelse.

§ 268.

I Løbet af en Uge fra denne Meddelelse have begge Parter Adgang til at

indsende skriftlige Udtalelser om Spørgsmålet til Højesteret. Senere indsendte Udtalelser ere ikke udelukkede fra at tages i Betragtning, når de indkomme, inden Afgørelse har fundet Sted. I øvrigt kan Højesteret efter sit Skøn af egen Drift indhente Oplysninger eller Erklæringer fra Landsretten eller Parterne.

§ 269.

På det indkomne skriftlige Grundlag træffer Højesteret snarest muligt Afgørelse ved Kendelse. Når særlige Grunde tale derfor, kan Højesteret dog af egen Drift eller efter en Parts Begæring anordne mundtlig

Forhandling og til den Hensigt opfordre Parterne til at give møde. Udebliver i så Fald den, der kærer, afvises Kæremålet, hvorimod Modpartens Udeblivelse ikke har nogen særlig Virkning.

Kæremål kunne forhandles for og afgøres af et sådant Udvalg, som bestemt i § 259.

§ 270.

Hvor denne Lov ikke bestemmer andet, er Kærefristen 2 Uger efter, at Afgørelsen er truffen. Landsretten kan, når Omstændighederne tale derfor, senere, dog ikke efter 6 Måneders Forløb, tillade, at Kæreskrift indgives inden 2 Uger efter Tilladelsens Meddelelse.

Kære til Højesteret har ikke opsættende Virkning, hvor det ikke særlig er fastsat i denne Lov. Dog kan såvel Landsretten som Højesteret anordne sådan Opsættelse.

Adgang til Kære fortabes, når en til den givne Udsættelse ikke benyttes.

Kapitel XXIII.

Ny Foretagelse ved Højesteret.

§ 271.

Højesteret kan på Andragende undtagelsesvis tillade, at en ved denne Ret afgjort

Sag påny foretages ved samme, når der er tilvejebragt en meget stærk Sandsynlighed for, at Sagen uden Andragerens Fejl har foreligget urigtigt oplyst, og for at der nu haves Oplysninger, som ville medføre et væsentligt forskelligt Resultat, samt når samtlige Omstændigheder i høj Grad tale for Bevilgelsen af Andragendet, derunder også at det må anses for givet, at Andrageren kun ad denne Vej vil kunne undgå eller oprette et for ham indgribende Tab.

Under tilsvarende Betingelser kan Højesteret tillade Påanke af en ellers upåankelig Landsrets- eller Underretsdom.

Samtidig med at Tilladelsen gives såvel som på ethvert senere Trin kan Højesteret eller den Ret, der behandler Sagen, på Begæring bestemme, at den afsagte Doms Virkninger skulle stilles i Bero, ganske eller til Dels, mod eller uden Sikkerhedsstillelse.

På Adgang til den i nærværende Paragraf omhandlede Retshjælp kan der ikke gives Afkald.

§ 272.

Højesteret bestemmer i hvert enkelt Tilfælde, hvorledes de fornævnte Andragender skulle behandles, samt hvorledes den forinden Andragendets Afgørelse fornødne Bevisførelse skal foregå, og fastsætter de Lempelser i de almindelige Procesregler, der måtte findes nødvendige eller hensigtsmæssige ved Sagens fornyede Foretagelse.

Findes Forudsætningerne for ny Foretagelse eller ekstraordinær Anke ikke at foreligge, afviser Retten Sagen.

Kapitel XXIV.

Behandling af Sager ved Underret og Retsmidler mod Underrettens Afgørelser.

§ 273.

Sagen indledes med Stævning. Når Sagens Genstand er under 50 Kr.'s Værdi så vel som i de i § 2 Nr. 7 nævnte Sager,

har Retten på Begæring at yde Parten den fornødne Vejledning til Stævningens Affattelse.

I Stævningen skulle begge Parter være betegnede med Navn og Stilling og deres Bopæl eller Opholdssted være angivet, hvorhos den skal indeholde Sagsøgerens Påstand og en kort Fremstilling af de Kendsgæring, hvorpå den støttes. Stævningen skal derhos angive de Dokumenter, Sagsøgeren vil benytte, samt opfordre Sagsøgte til at møde på Sagens første Tægtedag og svare i Sagen samt til at medtage de Dokumenter, han vil påberåbe sig.

Parterne kunne dog, når de efter Overenskomst begge møde for Retten, og Sagen er anmeldt for denne senest Dagen før Retsmødet, uden Stævning begære Sagen foretaget.

§ 274.

Når Stævning benyttes, indgives den til Retten, der forsyner den med en Påtegning, hvorved Sagen berammes til Foretagelse i et angivet Retsmøde. Stævningen tilbageleveres Sagsøgeren til videre Foranstaltning.

§ 275.

Har Sagsøgte Bopæl i Underretskredsen, skal Stævningen forkyndes for ham med en Uges Varsel. Boer Sagsøgte udenfor Underretskredsen, er Varslet 14 Dage, medmindre han har Bopæl på Færøerne, Island, Grønland, de vestindiske Øer eller i Udlandet, i hvilket Tilfælde såvelsom når det ikke vides, hvor Sagsøgtes Bopæl er, Varslet bestemmes af Dommeren.

Iøvrigt ere de i § 202, Stk. 2, 3 og 4, indeholdte Bestemmelser anvendelige.

§ 276.

Dommeren har, forinden Sagen optages, at mægle Forlig mellem Parterne, jfr. § 140. Kommer Forlig istand, tilføres det Retsbogen.

§ 277.

Parterne udvikle mundtlig deres Sag for Dommeren uden videre Forberedelse ved

Skrift. Sagsøgeren fremlægger den behørigt forkyndte Stævning og fremstiller Sagen fra sin Side, hvorpå Sagsøgte har at erklære sig.

Under Sagens Forhandling bør Dommeren ikke blot søge at fremkalde tydelige og sandfærdige Forklaringer fra Parternes Side om Sagens Sammenhæng, men han har også, forsåvidt Parterne ikke møde ved Sagførere, at bejlede dem med Hensyn til, hvad de bør foretage til Oplysning af Sagen og iøvrigt til Varetagelse af deres Tarv under denne.

De fra begge Sider nedlagte Påstande skulle ved Forhandlingens Slutning protokolleres fuldstændigt, medmindre de i særskilt skriftlig Affattelse fremlægges til Protokollen. Forsåvidt sådant efter Omstændighederne måtte anses fornødent, kan Dommeren foranledige sådan skriftlig Affattelse af Påstanden og dertil tilstå Udsættelse.

Endvidere skulle Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokolleres, dog ikke ordret, men efter deres væsentlige Indhold. Det Tilførte oplæses og vedkendes.

§ 278.

Dommeren bestemmer, om Formalitetsindsigelser skulle forhandles og vankendes særskilt eller i Forbindelse med Realiteten.

Parterne må derfor altid være beredte på at forhandle Realiteten i det første Retsmøde.

§ 279.

Påstande kunne forandres, indtil den i § 277 omhandlede Protokollation eller Fremlæggelse til Protokollen af dem er sket, men efter den Tid, forsåvidt Forandringen går ud på Andet end en Frafalden eller Indskrænkning, kun med Rettens Tilladelse.

Finder Retten, at det ikke kan forlanges af Sagsøgte, at han straks skal svare på en forandret Påstand, udsættes Sagen.

Sagsøgte kan fremsætte Modfordringer efter de almindelige Regler (§§ 8 og 85).

§ 280.

Dokumenter må, hvad enten de påberåbes i Stævningen eller ikke, fremlægges i Retsmødet; dog kan Retten, forsåvidt det findes, at der ikke har været tilstrækkelig Tid eller Anledning for Sagsøgte til at fremskaffe et Dokument, eller at det fra Modpartens Side Fremkomne giver vedkommende Part Anledning til at fremkomme med yderligere Dokumenter, eller at det dog er undskyldeligt, at vedkommende Part ikke har medbragt Dokumentet, udsætte Sagen herefter.

Til at gøre sig bekendt med de fremlagte Dokumenter bør der i Reglen gives Modparten den fornødne Tid i selve Retsmødet.

Finder Retten, at dette Sidste efter Omstændighederne og navnlig Dokumentets Beskaffenhed ikke vil være tilstrækkeligt, kan Sagen udsattes. Den, mod hvem Dokumentet fremlægges, må, dersom det ikke med Producentens Samtykke kan udlånes ham, forsynes med en Genpart af samme, og der må gives ham Adgang til på Retsskriverkontoret at undersøge Dokumentet.

§ 281.

Såfremt ingen af Parterne begærer at føre yderligere Bevis, eller sådant ikke skønnes at kunne føre til Oplysning af Omstændigheder, der ere af Betydning for Sagen, skal Dommeren, efter at Påstandene i Overensstemmelse med § 277, 3dje Stykke, ere nedlagte, give Parterne Lejlighed til en mundtlig Domsforhandling.

Findes det derimod, at Sagens tilbørlige Oplysning udkræver yderligere Bevisførelse, navnlig ved Vidner eller Syn og Skøn, træffer Dommeren i Overensstemmelse med Reglerne i §§ 213—216 de i så Henseende fornødne Foranstaltninger. Når Bevisførelsen er til Ende, og efter at Påstandene ere nedlagte, finder Domsforhandling Sted.

Dom afsiges snarest muligt efter Domsforhandlingen.

§ 282.

Hvor de i de foregående Paragrafer givne Bestemmelser ikke indeholde afvigende Forskrifter, blive de i Kap. XVIII—XX om Sagers Behandling for Landsret givne Regler at følge med de Lempelser, som flyde af Forholdets Natur.

§ 283.

Domme, afsagte af en Underret, kunne med den i § 6 nævnte Undtagelse overensstemmende med nedenstående Regler af Parterne indankes for den Landsret, i hvis Kreds Underretten ligger. I Forbindelse med Dommen kan Anken omfatte den forudgående Behandling og de under denne faldne Afgørelser, forsåvidt Anke ikke særlig er udelukket. De i §§ 243, 2det Stk., 244 og 245 givne Regler sinde tilsvarende Anvendelse på Underretssager.

Landsrettens Dom i en fra Underret indanket Sag kan ikke yderligere påankes. Dog kan det i § 243 omhandlede Udvalg undtagelsesvis tillade, at Sagen indbringes for Højesteret, overensstemmende med Reglerne i Kap. XXI, når den Skønnes at have almindelig Interesse eller videregående betydelige Følger for Vedkommende. Andragende herom må fremsættes inden sådan Frist og på den Måde som bestemt i § 246 og behandles som der foreskrevet.

Kære af Parterne til højesteret overensstemmende med Kap. XXII kan ligeledes kun iværksættes med

Tilladelse af det ovennævnte Udvalg, Andragende herom må indgives inden den i § 270 fastsatte Frist.

§ 284.

Med Hensyn til Tiden for Ankens Iværksættelse gælde de i § 246 givne Regler, dog at Ankefristen kun er 4 Uger. Den i bemeldte Paragraf omhandlede Bestemmelse om Ankens Tilstedelighed afgives, iøvrigt i Overensstemmelse med Paragrafens Regler, af Landsrettens Iustitiarius i Forening med 2 andre af Rettens Medlemmer og er ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 285.

Inden Ankefristens Udløb skal Appellanten indlevere Ankestævning på Landsrettens Kontor overensstemmende med de i § 201 fastsatte Regler. Begæres Sagen berammet til et overdrevent fjærnt Tidspunkt, skal Justitssekretæren forelægge Rettens Iustitiarius Spørgsmålet til Afgørelse.

Ankestævningen skal indeholde en fuldstændig og tydelig Angivelse af Ankegrunden og den eller de Påstande, der agtes nedlagte.

Om Varslet gælde de i § 202 fastsatte Regler.

§ 286.

Når Indstævnte udebliver uden at have givet Tilsvar eller ved Domsforhandlingen, sinde de i §§ 250 og 263, 3dje—5te Stk., indeholdte Regler tilsvarende Anvendelse.

Fremdeles gælder §8 256 og 260, 1ste Pkt., også ved Anke til Landsret, hvorhos §§ 261 og 264 sinde tilsvarende Anvendelse. Hjemvisning kan dog ikke sinde Sted, fordi Underretsdommeren ikke behørigt har vejledet Parten.

§ 287.

Påstande, der ligge udenfor de ved Underretten fremsatte, kunne ikke uden Modpartens Samtykke nedlægges, medmindre Retten tillader det, fordi det findes undskyldeligt, at de ikke tidligere ere fremkomne. Ønskes en sådan Tilladelse opnået, følges tilsvarende Regler til de i § 254 angivne.

§ 288.

Parterne ere berettigede til at fremføre nye Beviser, når det i Stævningen eller et andet Processkrift eller i et forudgående Retsmøde er meddelt Modparten, af hvilken Art det nye Bevis er, og hvad derved forventes bevist. Endvidere er Reglen i § 218, 2det Stk., om nye Beviser under Domsforhandlingen m. m. anvendelig.

Vil nogen af Parterne fremsætte nye Anbringender, må disse anføres i hans Processkrifter overensstemmende med Reg-

lerne i §§ 200 ff. Efter Skriftvekslingens Slutning kunne nye Anbringender uden Modpartens Samtykke kun fremføres med Rettens Tilladelse, i hvilken Henseende Reglerne i §§ 210 og 218 sinde tilsvarende Anvendelse,

For Ankesagens Behandling gælde iøvrigt de for Procesmåden ved Landsret fastsatte Bestemmelser.

§ 289.

Underrettens Afgørelser kunne påkæres til Landsret i de samme Tilfælde, i hvilke Landsrettens Afgørelser kunne påkæres til Højesteret.

Fremgangsmåden er med de af Forholdets Natur flydende Lempelser den samme, som benyttes ved Kære over Landsrettens Afgørelser; dog kan Kæremålet her altid fremsættes mundtligt til Retsbogen.

Landsrettens Afgørelse i Anledning af Kære kan ikke indbringes for Højesteret.

Kapitel XXV. Sager om Bexler og visse andre Gældsbreve.

§ 290.

Sagsøgeren kan anvende den i dette Kapitel omhandlede hurtige Retsforfølgning:

1) I Sager, der anlægges til Indfrielse af Gældsbreve, når Skyldneren enten i selve Gældsbrevet eller ved senere Påtegning på samme har underkastet sig sådan Forfølgning;

2) I Vexelsager, hvorved forstås Sager, som anlægges mod Trassenter, Endossenter eller Acceptanter af trasserede Vexler eller mod Udstedere og Endossenter af egne Vexler til Vexlens Betaling eller for at gøre Vexelregres gældende, Sager, som anlægges mod Trassenter og Endossenter af Vexler på Grund af manglende Accept, til Betaling af Vexelsummen eller det ikke accepterede Beløb (Vexellovens § 29)

eller mod Trassenter og Endossenter samt Acceptanter på Grund af manglende eller ikke betryggende Accept, til Stillelse af Sikkerhed (Vexellovens §§ 25, 26 og 30), Sager, som anlægges mod dem, der have tegnet Borgen (Aval) for en vexelforpligtet Person, til Vexelforpligtelsens Opfyldelse. 3) I Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales.

§ 291.

Under Sagen kan det ikke tillades Sagsøgte at fremsætte andre Indsigelser i Realiteten end, at han ikke ved Underskriftens Meddelelse var mægtig og myndig til således at forbinde sig, eller at Underskriften er falsk, eller at der i Dokumentets Indhold er foregået en Forfalskning, efter at Underskriften er meddelt.

I Vexelsager kan Sagsøgte endvidere fremsætte de Indvendinger, som angå selve Vexlens Indretning og

Indhold eller den til Vexelfordringens Vedligeholdelse fornødne Omgang eller andre i Vexelloven foreskrevne Betingelser for at kunne gøre Vexelretten gældende. Tilsvarende Regler gælde om de i § 290 Nr. 3 nævnte Sager.

I de i § 290 Nr. 1 nævnte Sager kan Sagsøgte derhos, forsåvidt Søgsmålet foruden på selve Gælds brevet støttes på Transport eller andet udenfor Gælds brevet liggende Grundlag, fremsætte enhver Indsigelse herimod, ligesom han i disse Sager overhovedet kan fremkomme med enhver Indsigelse, med Hensyn til hvilke Bevisbyrden ikke påhviler ham, eller til hvis Godtgørelse han ikke behøver andre Bevismidler end Dokumenter, som haves tilstede.

Alle andre Indsigelser i Realiteten ere udelukkede fra at komme i Betragtning, når Parterne ikke ere enige om at ønske dem påkendte; men det forbeholdes Sagsøgte i Anledning af slige Indsigelser, når han i sit Tilsvar har opgivet eller i det mindste forbeholdt dem, at anlægge et selvstændigt Erstatningssøgsmål mod Sagsøgeren.

Dette Erstatningssøgsmål behandles i alle Henseender efter de almindelige Regler.

§ 292.

Imod de i § 290 Nr. 2 og Nr. 3 omhandlede Fordringer kunne Modfordringer kun gøres gældende, når disse ere støttede på, at der ved Forsømmelse med at give den i Vexellovens §§ 20, 30, 42, 45 og 75 omhandlede Underretning er forvoldt Sagsøgte Skade, og imod de i § 290 Nr. 1 omhandlede kun, forsåvidt Modfordringen selv går ind under samme Bestemmelse, eller den indrømmes.

§ 293.

Sager, i hvilke den heromhandlede Retsforfølgning anvendes, behandles uden Hensyn til Genstandens Værdi ved Underret efter de ovenfor i Kap. XXIV givne Regler, hvorved dog bliver at bemærke, at Dommeren er Pligtig at drage særlig Omsorg for, at Sagen fremmes med den størst mulige Hurtighed.

§ 294.

Når Sager af heromhandlede Beskaffenhed indankes for Landsret, er det en Selvfølge, at Proceduren for denne ikke kan omfatte Andet, end det, som i Henhold til ovenstående Regler kunde gøres gældende for Underret.

Kapitel XXVI.

Ægteskabssager samt Sager, hvorunder Arvinger føge sig en bortebleven Persons

Formue tilkendt.

§ 295.

Sager angående et Ægteskabs Ugyldighed eller Opløsning blive at behandle efter de almindelige for Underretsproceduren gældende Regler med de nedenfor givne nærmere Bestemmelser ved Underretten for det Sted, hvor Sagsøgte har Bopæl eller

Opholdssted, eller, dersom Sagsøgte har forladt Landet, eller det ikke vides, hvor Sagsøgte er, hvor denne sidst havde Bopæl eller Opholdssted her i Riget.

§ 296.

Dersom Sagsøgte ikke under Sagen giver Møde ved antagen Sagfører, har Sagsøgeren at andrage på, at der af Retten må blive beskikket Sagsøgte en Forsvarer. Forsømmes dette, afvises Sagen.

Salæret til den for Sagsøgte beskikkede Forsvarer pålægges det Offentlige, hvor det ikke pålægges Sagsøgeren som tabende Part at udrede det.

§ 297.

Retten kan uden Hensyn til, om Modparten begærer det, pålægge Sagsøgeren at fremstille sig til Afhørelse under Domsforhandlingen og der under Ed at besvare de Spørgsmål angående Sagens Genstand, som Retten måtte gøre. Ugrundet Undladelse heraf eller vægring herved har til Følge, at Sagen afvises.

§ 298.

Ligeledes kan Retten, hvis Sagsøgte boer eller opholder sig i Riget, pålægge denne at fremstille sig til Afhørelse under Domsforhandlingen og der under Ed besvare de Spørgsmål angående Sagens Genstand, som gøres af Retten. Ugrundet Undladelse af at møde eller vægring ved at svare medfører dog kun Virkning efter § 299, 2det Punktum.

§ 299.

Indrømmende Proceserklæringer fra Sagsøgtes Side have ikke Virkning som bindende Grundlag for Stridsspørgsmålets Indhold og Omfang, men der kan alene tillægges dem Betydning som Bevismidler. Ligeledes kan Sagsøgtes Udeblivelse, Tavshed eller ubestemte Erklæringer i de i § 194 omhandlede Tilfælde kun tages i Betragtning som Bevisdata imod Pågældende.

106 Kap. XXVI. Ægteskabssager m. v.

§ 300.

Parts Ed finder, bortset fra de i §§ 297 og 298 omhandlede Tilfælde, ikke Anvendelse i Ægteskabssager.

§ 301.

Overanklageren kan under lagttagelse af Reglerne i Kap. XIX som Intervenient på det Offentliges Vegne indtræde i en Ægteskabssag for at forhindre, at Skilsmisdom eller Dom, hvorved et Ægteskab erklæres ugyldigt, urettelig tilsniges; han kan ligeledes, uden at være indtrådt i Sagen i første Instans, i det anførte Øjemed på det Offentliges Vegne påanke en sådan Dom.

§ 302.

I Sager, hvorunder en bortebleven Persons Arvinger ifølge Frd. 11. Septbr. 1839 søge sig hans Formue tilkendt enten til Indtægtsnydelse eller til Ejendom, have Sagsøgerne i Overensstemmelse med Grundsætningen i § 296 at drage Omsorg for, at et Forsvar for den Borteblevne beskikkes, i Landsretssager af Rettens lustitarius, i Underretssager af vedkommende Dommer, ligesom de ere pligtige efter Rettens Pålæg at fremstille sig for at afgive edelig Forklaring angående de Omstændigheder, på hvilke Sagens Afgørelse beror.

Kapitel XXVII.

Fremgangsmåden når Nogen skal umyndigøres, eller Enke skal sættes under fast Lavværgemål.

§ 303.

Begæring om Umyndiggørelse kan fremsattes af Pågældendes Ægtefælle, Slægtninge, Værge, Kurator eller Lavværge.

Derhos er i alle Tilfælde Øvrigheden berettiget til at andrage på Nogens Umyndiggørelse, når dette efter de Oplysninger, som enten fra Vedkommende selv, hans Slægt eller Venner eller på anden

Måde ere komne Øvrigheden i Hænde, må anses for rigtigt.

Endelig kan Enhver selv andrage på at blive umyndiggjort.

§ 304.

Begæring om Umyndiggørelse indleveres skriftlig til Underretten på det Sted, hvor den Pågældende, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmål, boer eller opholder sig; har han ikke bekendt Bopæl eller Opholdssted, da til Underretten på det Sted, hvor hans sidste bekendte Bopæl eller Opholdssted er beliggende.

Skriftlige Beviser for de Omstændigheder, ved hvilke Umyndiggørelsen skal begrundes, skulle såvidt muligt ledsage Andragendet. Skønnes yderligere Oplysninger fornødne, kan Underretsdommeren gøre Vedkommende opmærksom herpå og opfordre ham til at tilvejebringe dem, ligesom Underretsdommeren kan indkalde den, der søges umyndiggjort, til at møde for ham.

§ 305.

Er Begæringen udgået fra den, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmål, eller indvender han ikke Noget imod det, efter at han af Underretsdommeren er opfordret til at møde og erklære sig over det, tilfalder det Underretsdommeren ifølge de foreliggende Oplysninger at afgøre, om der er tilstrækkelig Grund til Umyndiggørelse, og i bekræftende Fald har han da at afgive endelig Umyndiggørelsesdekret, som ikke kan påkæres.

I alle andre Tilfælde har Underretsdommeren at indsende Andragendet og de samme ledsagende Beviser i Forbindelse med sådan skriftlig Erklæring, hvortil han måtte finde Grund, til den Landsret, under hvilken han står.

Dersom Umyndiggørelsesgrunden findes at være sandsynliggjort ved de fremlagte Beviser, og der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, kan Underretsdommeren uden Hensyn til Indsendelsen til

Landsretten afgive et foreløbigt Umyndiggørelsesdekret, der, da det straks træder i Kraft, bliver at tinglæse og iøvrigt offentliggøre på den Måde og med de Retsvirkninger, som Pl. 10. April 1841 bestemmer. Samtidig med Dekretets Afgivelse beskikker Underretsdommeren en foreløbig værge.

§ 306.

Landsrettens lustitarius beskikker en Sagfører til at varetage dens Tarv, som søges umyndiggjort, hvis ikke

en Sagfører anmelder sig som antaget af denne, og berammer derefter mundtlig Forhandling af Sagen i et Retsmøde, til hvilket begge Parter indkaldes ved Foranskaltning af Landsrettens Iustitiarius og med et af ham bestemt Varsel.

§ 307.

Efter at Parterne have ytret sig, afgør Retten på Grundlag af de foreliggende skriftlige Beviser og Erklæringer samt den Bevisførelse, der yderligere måtte have fundet Sted, om endeligt Umyndiggørelsesdekret skal afgives, eller om Begæringen herom skal nægtes.

§ 308.

Udebliver den, der andrager på Nogens Umyndiggørelse, i noget af de i §§ 306 og 307 omhandlede Møder, afvises Sagen, dersom ikke Retten i Omstændighederne finder Grund til at udsætte den

§ 309.

Med Hensyn til Pålæg af Omkostningerne ved heromhandlede Fremgangsmåde, derunder indbefattet Salær til den ifølge § 306 beskikkede Sagfører, komme Reglerne i Kap. XI. til Anvendelse, således at den, der umyndiggøres, betragtes som tabende.

§ 310.

Den ovenangivne Fremgangsmåde bliver også at anvende, når der af Andre fremsættes Begæring om, at Enke må sættes under fast Lavværgemål.

Når en Enke selv begærer at blive sat under fast Lavværgemål, har Underrettsdommeren uden videre Undersøgelse at tage Begæringen til Følge.

§ 311.

Når endeligt Umyndiggørelsesdekret er afgivet, eller når det er besluttet, at en Enke skal sættes under fast værgemål, påhviler det vedkommende Ret strax at give den til Værges eller Lavværges Udnævnelse kompetente Myndighed Underretning herom.

§ 312.

Når enten Øvrigheden eller den Person, der er erklæret umyndig eller sat under fast Lavværgemål, eller nogen af de i § 393, 1ste Stykke angivne Personer for Landsretten troer at kunne oplyse, at der ikke længere er Grund til denne Foranstaltnings Vedbliven, har Pågældende at indgive et Andragende til Landsretten i den Kreds, hvor den Umyndiggjorte boer, om at måtte blive stedt til i et Retsmøde at begrunde eller lade begrunde en Begæring om Umyndiggørelsens Ophævelse. Er Sindsvaghed Umyndiggørelsesgrunden, kan der dog i Reglen ikke tages Hensyn til et af den Umyndiggjorte eller af Andre på hans Vegne indgivet Andragende, medmindre det er ledsaget af en Embedslæges anbefaling.

Derefter har Landsretten at beramme et Retsmøde, om hvilket der meddeles den Umyndiggjortes Væрге betimelig Underretning; i Retsmødet høres de Pågældende, og de fremførte Beviser overvejes, hvorefter Landsretten enten ophæver Umyndiggørelsesdekretet eller afslår Begæringen herom.

I sidste Fald bæres Omkostningerne ved Forhandlingerne af den, der har rejst Sagen. Ophæves Dekretet, afholdes Omkostningerne af det Offentlige.

§ 313.

De om Landsretsproceduren givne Furskrifter komme iøvrigt med de af det Foregående følgende Lempelser til Anvendelse i disse Sager.

Kapitel XXVIII.

Fremgangsmåden ved at erhverve Mortifikations- eller Gjendomsdom.

§ 314.

Sager, hvorunder Mortifikation søges, blive, forsåvidt angår Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom, at anlægge ved Underretten på det Sted, hvor den faste Ejendom er beliggende, og ellers ved Landsretten på det Sted, hvor vedkommende Dokument er udstedt. Lade disse Regler sig ikke anvende, f. Ex. fordi Dokumentet er udstedt af en dansk Undersåt i Udlandet, skal Sagen anlægges i København.

Mortifikation af bortkomne Konnossementer søges på det Sted, hvor Varerne skulle afleveres. Mortifikation af Oplagsbeviser og de i Lov om Oplagsbeviser m. m. i Københavns Frihavn af 30. Mars 1894 ommeldte Garantibeviser søges på det Sted, hvor Oplagshuset er beliggende.

Sager, hvorunder Ejendomsdom søges, blive at anlægge ved Landsretten på det Sted, hvor Ejendommen er beliggende, eller, hvis Sagens Genstand er et Dokument, hvor Mortifikation af dette skulde søges efter Reglerne i denne Paragraf. Ejendomsdom på et Skib eller en Skibspart søges i København.

§ 315.

Den, der søger Mortifikation, har til den Ret, hvor Sagen efter § 314 skal føres, at indgive skriftlig Begæring om Indkaldelse af den eller dem, som måtte være Ihændehaver af Dokumentet eller anse sig berettiget til det.

§ 316.

Begæringen om Mortifikation skal være ledsaget af Oplysninger, som gøre det antageligt, at den Pågældende er berettiget til at erholde Mortifikation, og navnlig om Måden, hvorpå Dokumentet er frakommet ham, hvorhos det pågældende Dokument må betegnes med en sådan

Tydelighed, at det ikke kan forveksles med andre.

§ 317.

Retten afgør derpå ved Kendelse i et Retsmøde, hvortil den, der søger Mortifikation, tilsiges, om offentlig Indkaldelse må udstedes. Forinden Beslutning herom tages, kan Retten afæske den, der følger Mortifikation, yderligere mundtlig eller skriftlig Oplysning. Undlader han at efterkomme Opfordringen, eller befindes de af ham givne Oplysninger ufyldstgørende, kan Retten nægte at udstede Indkaldelsen.

§ 318.

> Tilstedes offentlig Indkaldelse, udfærdiger Retten en sådan i Overensstemmelse med den indgivne Begæring, hvorefter den, der søger Mortifikation, har at iværksætte Indkaldelsens offentlige Bekendtgørelse ved Indrykkelse 3 Gange i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendtgørelser samt i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad.

§ 319.

Indkaldelsen skal indeholde den efter Omstændighederne fornødne og mulige Betegnelse af Dokumentet samt Opfordring til den eller dem, der måtte anse sig for berettigede til det, til at møde og fremkomme med deres Indsigelser mod dets Mortifikation på en i Indkaldelsen angiven, af Retten nærmere bestemt Retsdag, som ikke må falde tidligere end 12 Uger og ikke senere end 1 År efter Indkaldelsens tredje Indrykkelse i de offentlige Tidender. Derhos må Indkaldelsen indeholde en udtrykkelig Tilkendegivelse om, at den, der ikke møder og fremsætter Indsigelse, må vente at se Dokumentet mortificeret.

§ 320.

Møder Ingen og gør Indsigelse på den i Indkaldelsen bestemte Retsdag, gives der, forsåvidt Retten ikke i den brugte Fremgangsmåde ser nogen Hindring derfor, Mortifikationsdom.

Møder Nogen og fremsætter Indsigelse mod Mortifikation, bliver Spørgsmålet, om denne kan gives eller ej, at afgøre ved Rettens Dom.

§ 321.

Mortifikationsdomme kunne kun påankes, forsåvidt der under Sagen er fremsat Indsigelse mod Mortifikationen eller på Grund af Fejl eller Mangler ved den brugte Fremgangsmåde eller på Grund af, at Tilfældet ikke egner sig til Mortifikation.

§ 322.

Det har sit Forblivende ved den gældende Rets Regler om, hvem der kan søge Mortifikation, og hvilke Dokumenter der kunne mortificeres, såvelsom angående Retsvirkningerne af Mortifikation.

Om Udlevering og Salg af Varer efter Konnossementer m. m. mod Sikkerhedsstillelse har det sit Forblivende ved Sølov 1. April 1892 § 167, Lov om Oplagshuse 23. Februar 1866 § 9 og Lov om Oplagsbeviser m. m. i Københavns Frihavn 30. Marts 1894 § 15. Ligeledes gælde fremdeles Reglerne i Vexelloven 7. Maj 1880 § 74.

Bestemmelserne i Frd. 28. Marts 1845 § 17 berøres ikke af denne Lov; Sagen bliver at anlægge ved vedkommende Underret.

§ 323.

De ovenfor givne Regler om Fremgangsmåden ved Mortifikationsdoms Erhvervelse komme med de af Forholdets Natur flydende Lempelser til Anvendelse, når Nogen vil søge Ejendomsdom efter foregående offentlig Indkaldelse.

Det har sit Forblivende ved den gældende Rets Regler om Adgangen til at søge sådan Ejendomsdom såvelsom om Retsvirkningerne af den.

Fjerde Afsnit

Eksekution og Tvangsauktion.

Kapitel XXIX.

Almindelige Betingelser for Eksekution.

§ 324.

Eksekution kan ske på Grundlag af:

1) Domme og Kendelser, afsagte af Domstole eller af andre Myndigheder, der efter Lovene ere beføjede til at afsige eksigible Kendelser.

2) Forlig, indgåede for Forligskommissioner, Retter eller Overøvrigheder, for

de sidstnævntes Vedkommende dog kun i sådanne Sager, hvor det ved Lovgivningen er pålagt dem at mægle Forlig, såvelsom for Landvæsenskommissioner og andre Myndigheder, om hvilke Lovene bestemte, at de for dem afsluttede Forlig skulle kunne eksekveres. Tinglæste Pantebreve, hvorved der for

3) en bestemt angiven Pengesum gives Pant i fast Ejendom, når de ere oprettede eller vedkendte for Notarius publicus eller for to Vitterlighedsvidner; Udlæget, som kan ske ikke blot for Kapitalen eller Afdrag på samme, men også særskilt for Renter, kan dog ikke udstrækkes til Andet end Pantet.

4) Bodmeribreve efter Reglerne i Sølov

1. April 1892 § 185.

5) Forlig, indgåede for, og Domme, afsagte af danske Konsuler i de i Lov om danske Konsulers Doms- og Dorighedsmyndighed m. m. af 15. Februar 1895 nævnte Tilfælde. Udpantning samt Udsættelses- og Indsættelsesforretninger uden foregående Lovmål og Dom kunne finde Sted under de i femte Affnit angivne Betingelser.

§ 325.

I Henhold til Traktat, indgået på Betingelse af Gensidighed, kan der ved Anordning tillægges Domme og Kendelser, afsagte af udenlandske Retter eller Myndigheder samt udenlandske offentlige Forlig, forfåvidt de bestemme andet end Straf, Eksekutionskraft her i Riget, når de ere forsynede med en af de i Anordningen angivne udenlandske Myndigheders Bevidnelse om at være udfærdigede i den Form, der fordres til Eksekution, samt om at have den Egenskab at give Adgang til Eksekution efter den udenlandske Lovgivning.

Med Hensyn til Sverrig har det sit Forblivende ved Lov 19. Februar 1861.

Udenfor de i denne Paragraf nævnte Tilfælde kan Eksekution ikke ske umiddelbart på Grundlag af en udenlandsk Dom eller Kendelse.

§ 326.

Eksekution foretages af Underretsdommeren, der i denne sin Virksomhed benævnes Foged.

Ved Eksekutionsforretningens Foretagelse har Fogden at førge for, at tvende gode Mænd ere til Stede som Vidner. Disse ere tillige uden anden særlig Bemyndigelse kompetente til at foretage de under Forretningen forefaldende Vurderinger og andre lignende Skøn. Skulde de ikke være i Stand til rettelig at anslå de forekommende Genstande, har Fogden at tilkalde andre Mænd, som hertil ere stilkede. Såvel Vidnerne som de, der tilkaldes for at udføre Vurderinger, have i Fogedprotokollen at underskrive en Forsikring på Tro og Love om, at de ville udføre Vurderingen efter deres

bedste Overbevisning.

Politiet er pligtigt på Forlangende at understøtte Fogden, dersom han i sine Forretningers Udførelse møder sådan Modstand, som han ikke ved egen og Vidnernes Hjælp tror at kunne overvinde, eller han af andre Grunde begærer Politiets Bistand.

§ 327.

Ingen Foged kan foretage Eksekutionsforretninger udenfor sin egen Retskreds, medmindre disse blot ere at anse som Fortsættelse af en i Retskredsen påbegyndt Eksekution, i hvilket Tilfælde han i tilstødende Retskredse er kompetent til at foretage Eksekution i rørligt Gods. Dog er Fogden ikke pligtig at rejse længere end 2 Mile ud over Grænserne af sin Retskreds.

§ 328.

Den, der vil have en Eksekution foretaget, skal for Fogden fremsætte sin Begæring herom, ledsaget af Udskrift af Dommen, Kendelsen eller Forliget eller af det originale Pantebrev eller Bodmeribrev, ligesom han også ved samme Lejlighed har at meddele alle de Oplysninger, som iøvrigt måtte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse.

Begæringen skal, hvis Fordringen, bortset fra Procesomkostninger og Renter, der ere påløbne siden Processens Begyndelse, overstiger 400 Kr.s Værdi, være skriftlig. I andet Fald kan den fremsættes mundtlig for Fogden, som da har at tage den til Protokollen.

Eksekution kan begæres under Et hos samme Skyldner efter forskellige Eksekutionsgrundlag.

§ 329.

Dommen eller Kendelsen må være udfærdiget i lovmæssig Form. Er dette Tilfældet, vedkommer det ikke Fogden at undersøge eller afgøre, om Dommen eller Kendelsen måtte lide af sådanne Fejl eller Mangler, som kunde medføre en anden Afgørelse efter Anke eller Kære. Kun hvis Dommen eller Kendelsen ikke er udgået fra en lovlig bestående Domstol eller nogen til

at afsige eksigible Dekreter beføjet Myndighed, eller den ikke i Følge sit Indhold kan fuldbyrdes, har Fogden at nægte Eksekution.

§ 330.

Under Eksekutionen af Forlig har Fogden at vankende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed, dog, hvad Retsforlig angår, kun, forsåvidt Fogdens Kendelse ikke vilde indeholde en Bedømmelse af Rettens Handlinger.

Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller en Tidsfrist, eller afhængig af Erlæggelsen af en Modydelse, må det ved Forligets eget Indhold eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indrømmelse være givet, at Betingelsen er indtrådt eller Tidsfristen udløben, eller at Forligshaveren fra sin Side har erlagt Modydelsen, forsåvidt ikke lovligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen og da endnu kan betimelig fremsættes.

§ 331.

De i foregående Paragraf med Hensyn til Forlig opstillede Grundsætninger sinde også Anvendelse på de i § 324 38 nævnte Pantebreve.

§ 332.

Den, der forlanger Eksekution efter en udenlandsk Dom eller Kendelse, må samtidig med Begæringen herom forelægge Fogden de Oplysninger, som udkræves efter § 325.

§ 333.

Domme kunne fuldbyrdes, når Fuldbyrdesfristen er udløben, uden at lovlig Anke er bleven iværksat ved Ankestævnings Indlevering til Verammelse inden denne Fristes Udløb. Fuldbyrdesfristen, der regnes fra Dommens Afsigelse eller, jfr. § 109, fra dens Forkyndelse, er ved Underrets- og Appel-

domme 4 Uger, ved Domme, afsagte af Landsretterne som 1ste Instans, 8 Uger.

Ved Domme, der påbyde en Handlings Foretagelse, kan Retten forlænge den nævnte Tidsfrist, hvis Domfældte findes at behøve længere Tid til at efterkomme Dommen.

Ansvar for Overtrædelse af en Dom, som pålægger at undlade Noget, ifaldes ikke før den almindelige Fuldbyrdesfrists Udløb.

Domme, hvorved der tilkendes Nogen en Ret, kunne ikke før udløbet af den almindelige Eksekutionsfrist afgive Hjemmel til Udøvelse af sådan Ret.

§ 334.

Ved udtrykkelig Bestemmelse i Dommen kan Retten, når Omstændighederne tale herfor, efter Påstand sætte Fuldbyrdelsesfristen — herunder også den ved de to sidste Stykker af § 333 hjemlede Frist — til kortere Tid end den i § 333 angivne. I Forbindelse hermed kan det på Domfældtes Vegæring bestemmes, at Domhaveren skal stille Sikkerhed, dersom han inden Udløbet af den almindelige Fuldbyrdelsesfrist vil eksekvere Dommen.

Ligeledes kan det efter Påstand i Dommen bestemmes, at Eksekution med eller uden foregående Sikkerhedsstilling skal kunne iværksættes, uanset at Dommen betimelig påankes.

Påstand om foranførte Bestemmelser må fremsættes senest under den mundtlige Domsforhandling.

§ 335.

Kendelser, som bestemme Noget, der skal fuldbyrdes, kunne eksekveres straks, såsnart de ere afsagte og givne beskrevne, medmindre Andet fremgår af Kendelsens eget Indhold.

Fuldbyrkelse af de i § 153, jfr. §§ 182 og 192, omtalte Kendelser kan dog først finde Sted, når Fristen til at fremsætte Begæring om Kendelsens Ophævelse i Henhold til § 153 er forløben, eller Retten har nægtet at efterkomme en sådan Begæring.

§ 336.

Eksekution efter Forlig kan foregå, såsnart Tidspunktet for Forligets Opfyldelse er indtrådt. Ved Pantebreve kan Panthaveren skride til Eksekution, når der er forløbet en Tid af 14 Dage fra Forfaldstiden at regne, og der herhos, forsåvidt Skyldneren bor på den pantsatte Ejendom, med 3 Dages Varsel er givet ham en i Overensstemmelse med Reglerne i Kapitel VIII forkyndt Meddelelse om Dagen, på hvilken Forretningen vil blive foretagen.

§ 337.

Når Fuldbyrdelsesfristen er udløben, kan Eksekutionen ikke hindres ved senere iværksat Anke, medmindre sådant bestemmes af den Ret, til hvilken Sagen er indanket.

§ 338.

De i det Følgende om Domme givne Bestemmelser finde også Anvendelse på Forlig og andre Eksekutionsgrundlag, dog med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

Kapitel XXX.

Fuldbyrdelse af Domme, der ikke lyde på Udredelse af Penge.

§ 339.

Er der pålagt Domfældte en anden Ydelse end Penge, sker Dommens Eksekution med de i §§ 340—342 nævnte Undtagelser, derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommelse anslås i Penge, og at Vederlagsbeløbet inddrives efter de i Kap. XXXI opstillede Regler, forsåvidt ikke en efter Dommens Afsigelse indtrådt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder efter den borgerlige Rets Grundsætninger har befriet Domfældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham.

Hvis der ikke i selve Dommen er fastsat et Pengevederlag, som træder i Stedet for den Ydelse, hvorpå Dommen principalt går ud, kan Domhaveren under Fogedfor-

retningen få fastsat det Pengebeløb, hvortil hans Interesse må anslås. Kan Ydelsen i og for sig ikke anslås til Penge, kan Fogden i Stedet derfor sætte en Godtgørelse i Penge.

I Reglen har Fogden med Vidnernes Bistand at foretage Ansættelsen (§ 326); hvis disse ikke ere tilstrækkelig sagkyndige, kan Fogden udmelde Andre, som, efter at have afgivet en Forsikring som den i § 326 omtalte, yde den fornødne Bistand.

Fogden har, såvidt muligt, at tilkalde Domfældte, for at han kan afgive sine Oplysninger og Erklæringer, forinden Vederlagssummen bestemmes.

Derefter fastsætter Fogden Pengevederlaget i Følge sit Skøn over Omstændighederne og uden at være bunden ved Vidnernes eller de i deres Sted trædende Personers Anskuelse. Han har herved fornemlig at drage Omsorg for, al Domhaveren får fuldstændig Erstatning, og i Tvivlstilfælde har han hellere at fastsætte denne rigeligt end at udsætte Domhaveren for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes.

Anlægger Domhaveren i Anledning af, at Dommen ikke efterkommes, Straffesag i Følge § 345, kan det ham tilkommende Pengevederlag fastsattes under denne Sag i i Stedet for under Fogedforretningen.

§ 340.

Skal Domfældte fravige Besiddelsen af en fast Ejendom eller tilstede Domhaveren en vis Rådighed over den, har Fogden, såvidt gørligt, umiddelbart at fremtvinge Dommens Efterlevelse ved Domfældtes Udsættelse eller på anden lignende Måde.

§ 341.

Lyder Dommen på, at Domfældte skal udlevere en rølig Ting, har Fogden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i værk ved at fratage Domfældte Tingen, om fornødent med Magt. Forefindes Tingen ikke under

Forretningen, kan Domhaveren fordre sin Interesse ansat til Penge på den i § 339 omtalte Måde og Beløbet inddrevet.

§ 342.

Skal Domfældte i Følge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranskaltninger, kan Fogden efter Domhaverens Påstand tillade denne at lade Sådant foretage ved Andre således, at Udlæg derefter kan gøres overensstemmende med næste Kapitel for det efter en af Fogden godkendt Regning hertil medgåede Beløb, dersom dette efter Omstændighederne findes at være den letteste og hurtigste Måde, hvorpå Domhaveren kan komme til sin Ret. Er Domfældte tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogden udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domfældte var bleven befuldmægtiget hertil. Er Domfældte tilpligtet at stille en Sikkerhed, kan Fogden udtage så meget af hans Gods, som hertil er fornødent, og over dette haves da samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods.

Er Domhaveren kendt berettiget til at udføre en Handling mod at erstatte den herved bevirkede Skade, eller Domfældte kendt pligtig at foretage Noget imod at få Udgifterne derved erstattede af Domhaveren, er Fogden pligtig til på Vedkommendes Forlangende, om fornødent med Sagkyndiges Bistand, at afgøre Spørgsmål om Udførelsen af Dommen såvelsom at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrkelse.

§ 343.

Lyder Dommen på, at Domfældte skal undlade Noget, kan Domhaveren, når Dommen overtrædes, dersom det ikke i Dommen selv er bestemt, hvilket Ansvar der skal være forbundet hermed, under en Fogedforretning på den i § 339 bestemte Måde få sin Interesse anslået i Penge og Beløbet inddrevet efter Kap. XXXI. Forsåvidt Domhaveren i Anledning af Dommens Overtrædelse anlægger Sag i Henhold til

§ 345, kan Erstatningen fastsættes Under denne i Stedet for under Fogedforretningen.

§ 344.

Lyder Dommen på, at Domfældte skal erlægge en Række Ydelser, eller kan Dommen overtrædes ved en Række Handlinger, kan Domhaveren, hver Gang Dommen tilsidesættes, gå frem efter §§ 339—343.

§ 345.

Den, der modvillig undlader at efterkomme en Dom, hvorved det er ham pålagt at foretage Noget, såvelsom den, der forsætlig overtroeder en Dom, hvorved det er ham pålagt at undlade Noget, kan, hvad enten Domhaveren går frem efter §§ 339 —343 eller ikke, under en af denne anlagt Sag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel, hver Gang en særskilt Tilsidesættelse af Dommen foreligger. Sådant Sag kan dog ikke anlægges, når Domhaveren i Mindelighed eller ved Anvendelse af ovennævnte Fremgangsmåde har opnået

sin Ret eller Sikkerhed for den, ligesom i så Fald en allerede anlagt Sag bliver at hæve og Fuldbyrdsen af en idømt Straf undlades eller standses. At Domfældte har udstået Straf efter en i Medfør af nærværende Paragraf erhvervet Dom, udelukker ikke Domhaveren fra at anvende den i §§ 339—343 ommeldte fremgangsmåde.

Når Straffedom er afsagt over Domfældte, har Politiet på Domhaverens Begæring at yde Bistand til hans Rets Gennemførelse bed at opsøge og fratage Domfældte de ham frakendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret, og deslige.

§ 346.

Ved de foregående Paragrafers Forskrifter er der ikke gjort nogen Indskrækning i Domhaverens Ret til at benytte de foreløbige Retsmidler for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommelse.

Kapitel XXXI.

Fuldbyrdselse af Domme, der lyde på Udredelse af Penge.

§ 347.

Domme, der lyde på Betaling af Penge, kunne fuldbyrdes ved Eksekution i Domfældtes Formue. Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retstrætter, følges de om Eksekution af Bødedomme gældende Regler, jfr. Lov om Strafferetsplejen §§ 384, 386 og 392. Derimod kan Domfældte ikke, underkastes Gældsfaengsel. Det har sit Forblivende ved de gældende Regler om Afsoning af Underholdsbidrag til uægte Børn og lignende Idelser af familieretlig Natur.

§ 348.

Eksekution kan kun udstrækkes til så meget af Domfældtes Gods, som, efter Fradrag af, hvad der kan forudses at ville medgå til Fyldestgørelsen af Trediemands fortrinligere Krav, i Henhold til stedfunden Vurdering behøves til Dommens Fyldestgørelse og til Dækning af de Omkostninger, som efter Domhaverens Påstand og Fogdens Skøn om dennes Rigtighed ville medgå til Retsgebyrer eller andre nødvendige Udgifter, såsom ved det Udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v. Forsåvidt Eksekution foretages for Honorar til Rekvirentens juridiske Konsulent, fastsættes dettes Størrelse af Fogden under Hensyn til Sagens Beskaffenhed og Ulejligheden med Inddrivelsen, selv om ingen Indsigelse mod Størrelsen af det fordrede Beløb fremsættes.

§ 349.

Eksekution iværksættes under lagttagelse af de i det Følgende givne Regler, derved, at Fogden giver Domhaveren Udlæg

til Forauktionering i Domfældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Rettigheder eller Fordringer på Andre, jfr. endvidere §§ 350, 403 og 404.

Er Godset behæftet eller i Forvejen udlagt til Andre, kan der gives sekundært Udlæg deri.

Hvis rede Penge forefindes, blive disse umiddelbart af Fogden at udbetale Domhaveren til Dækning af eller Afdrag på Fordringen. Domhaveren kan ikke vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer på ham selv, hvis Rigtighed anerkendes.

§ 350.

Udlæg kan gøres i Domfældtes Leje-, Forpagnings- eller Fæsterettigheder eller i andre Brugsrettigheder over faste Ejendomme på den Måde, at Ejendommen ved Fogdens Foranskaltning administreres til hans Fordel, og Indtægterne af den benyttes til hans Dækning på samme Måde som ellers de ved Tvangsauktion indvundne Pengebeløb, alt forsåvidt Sådant kan ske uden at krænke Andres Ret.

§ 351.

Udlagt Gods ansættes under Fogedforretningen til den Værdi, hvortil det Skønnes under sædvanlige Omstændigheder at kunne udbringes ved offentlig Auktion efter Fradrag af de med Auktionen og Inkassationen forbundne Omkostninger. Hvor Salg ved Auktion ikke finder Sted (§ 403), tages der Hensyn til de Omkostninger, som Salg på anden Måde vil medføre. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Indtægterne af faste Ejendomme finder ingen Vurdering Sted, men Udlæggets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et Skøn under tilbørligt Hensyn til de med den benyttede Fremgangsmåde forbundne Udgifter og Omkostninger.

§ 352.

Domfældte eller den, der under Forretningen optræder på hans Vegne. jfr.

§ 363, er berettiget til at påvise de Ting, i hvilke Eksekution skal ske, og Domhaveren kan ikke gøre Indvendinger herimod, når blot de påviste Genstande efter Fogedvidnernes Vurdering eller Skøn afgive en til det Beløb, der skal inddrives, svarende Sikkerhed. Dog behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Ejendom, når der kan påvises rørligt Gods eller Fordringer, hvoraf Fyldestgørelse kan fåes, såvelsom ej heller i Løsøregenstande, hvis Opbevaring eller Realisation måtte være særlig vanskelig, eller i Fordringer, som må anses for omtvistede eller usikre. Ej heller kan Domhaveren nødes til at søge sin Fyldestgørelse på anden Måde, når der kan gives ham Udlæg til Forauktionering. Forsåvidt andet Gods kan påvises, behøver han ikke at modtage sekundært Udlæg i Genstande, som i Forvejen ere udlagte til Andre, eller hvorover Andre have erhvervet Rettigheder, for hvilke Udlægshaveren må stå tilbage.

§ 353.

Påviser hverken Domfældte eller Nogen på hans Vegne Genstande, hvori Udlæg kan ske, tilfalder det Domhaveren at udvælge de Genstande, hvori han vil søge Fyldestgørelse. Dog har Fogden herved at pause, at de for Domfældte mest undværlige Genstande først udlægges, så at altså en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avlsredskaber såvelsom Håndværksredskaber og andre til Domfældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, sålænge andre mere undværlige Genstande forefindes. Gødning såvelsom Strå og Hø samt Føde- og Sædekorn, forsåvidt til Ejendommens Drift findes fornødent, må ikke ved Udlæg skilles fra Ejendommen, men bliver at betragte som et Tilbehør til den; ej heller må sæd på Marken omhugges eller anden Afgrøde indhøstes, førend den er moden hertil.

Det har endvidere, sit Forblivende ved Ven bestående Lovgivnings Bestemmelser om, at de befalede Brandredstaber ej kunne skilles fra Ejendommen.

§ 354.

Når Fyldestgørelse søges på den i 350 omhandlede Måde, har Fogden at overgive Administrationen af vedkommende Ejendom til en af ham valgt Bestyrer og at pålægge Fæstere, Forpagtere, Lejetagere og Andre at betale deres Afgifter til denne, samt iøvrigt at iværksætte de Tvangsforanstaltninger, som ere fornødne, for at Ejendommens Frugter og Indtægter kunne komme Domhaveren til Nytte.

Den af Fogden indsatte Bestyrer aflægger til de af Fogden bestemte Tider til denne Regnskab for Indkomsterne af Ejendommen og afleverer Overskudet til Fogden efter Fradrag af Driftsudgifter og øvrige Administrationsomkostninger, derunder hans eget Honorar.

Forsåvidt Ejendommens Bestyrelse måtte give Underskud, hæfter Domhaveren herfor, og Fogden kan med Hensyn hertil afkræve ham en Sikkerhedsstillelse, når han anser det fornødent.

Når Domhaveren er bleven dækket for sin Fordring med påløbende Renter og Omkostninger, overleveres Ejendommen igen til Skyldneren.

Alle Spørgsmål angående Ejendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelsen og den tvungne Administrations Ophør afgøres af Fogden, når Domhaveren, Skyldneren eller andre i Ejendommen Interesserede i den Anledning fremføre Klager eller Indsigelser.

§ 355.

Udlæg kan ikke gøres i de for Skyldneren og hans med ham samlevende Hustru og Born fornødne Senge og Sengklæder samt nødvendigste Linned og Gangklæder.

Endvidere kan Skyldneren fordrø, at der skal levnes ham Genstande, som høre til de vigtigste Livsfornødenheder eller ere

nødvendige til hans Næringsvejs Udøvelse, indtil et Vurderingsbeløb af 20 Kr. eller, dersom han er Familieforsørger, af 60 Kr. Tisse Genstande er han selv berettiget til at undtage fra Udlæget efter eget Valg; er han ikke tilstede Under Eksekutionsforretningen, bør der gives dem, der ellers ere tilstede i hans Hus, Anledning til på hans Vegne at foretage et sådant Valg. Denne Ret til at undtage Genstande indtil en vis Værdi fra Udlæget, indtræder dog ikke, når Udlæg gøres for Skatter eller andre Afgifter til det Offentlige, og kommer heller ikke til Anvendelse med Hensyn til Genstande, som ere særlig givne til Pant for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges.

§ 356.

Eksekution må ikke gøres i overeller underordnede Militæres Uniformstykker, Våben eller andre til deres tjenstmæssige Udrustning og Forsyning fornødne Genstande.

Ej heller må Eksekution gøres i civile Embeds- eller Bestillingsmænds Embedsdragter eller i Genstande, som af dem holdes og bruges til deres Embeders eller Bestillingers Udførelse.

§ 357.

Eksekution kan kun gøres i Rettigheder, som på den Tid, Forretningen foretages, alt ere erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser, såsom ventendes Arv.

Eksekution kan iværksættes i Domfældtes Fordringer på Andre, selv om de ere betingede eller endnu ikke forfaldne, når de dog kunne angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed. Er Udlæg sket i falden Arv, kan Arvekravet ikke uden Domfældtes Samtykke forauktioneres, forinden Arveparten kan fordres udbetalt.

Udlæg, kan ikke gøres i det, som Skyldneren måtte kunne erhverve i Følge gensidig bebyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra hans Side, når det, der af ham skal ydes, er personligt

Arbejde eller Tjeneste eller Andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægsforretningen sættes i Stand til at give eller udføre.

Dog skal ovenstående Forskrift ikke medføre nogen Indskrænkning i den hidtil bestående Adgang til for Underholdsbidrag til uægte Børn og lignende Ydelser af familieretlig Natur, at holde sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lignende Indtægt.

§ 358.

I sådant Gods, som ellers i Følge dets Natur kunde være Genstand for Eksekution, kan Udlæg ikke gøres, når det ved Retshandler med Trediemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldig er fastsat, at Kreditorer ikke kunne søge Fyldestgørelse i Godset.

§ 359.

I endnu ikke forfalden Embeds- eller Bestillingsløn eller i lignende Indtægter samt i ikke forfaldne Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse stående Understøttelser, som udredes af Statskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser, kan Udlæg ikke gives.

§ 360.

Undtagne fra Eksekution ere fremdeles: 1) De militære Underklassers Tjenesteemolumenter i Overensstemmelse med Lov 21. Marts 1874 § 2, 2) Dagpenge og lignende Udredelser til Embedsmænd eller Andre, som udføre offentlige Hverv, samt Rejseudgifter og Tærepenge, der ere udbetalte til indkaldte Vidner eller Synsmænd, 3) Underholdspenge, som i Følge Øvrighedsresolution, Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller børn, 4) Understøttelse og Hjælp til Trængende, som gives af det Offentlige, Stiftelser eller andre veldædige Indretninger, 5) Midler og Penge, der udenrigs fra indsættes i Nationalbanken, samt Klasselotterigevinster, 6) Skipperens og Skibs-

mandskabets om Bord i Skibet værende Ejendele, som udkræves til Tjenesten om Bord, når Skibet er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlferdigt.

§ 361.

Livrenter, Overlevelsesrenter, Livsforsikringssummer og lignende mod Vederlag erhvervede Indtægter ere, forsåvidt ikke Andet ved Retsforholdets Stiftelse retsgyldig er bestemt, ikke undtagne fra Eksekution, medmindre særlig Lovhjemmel derfor haves.

Kapitel XXXII.

Eksekutionsforretningens Foretagelse og Proceduren under samme.

§ 362.

Er det sornødne Eksekutionsgrundlag til Stede, og finder Fogden ikke iøvrigt Noget til Hinder for at efterkomme Begæringen om Eksekution, berammer han en Tid til Forretningens Foretagelse, såvidt muligt i Overensstemmelse med Domhaverens Ønske.

Eksekutionsforretningen skal i Reglen begynde på Domfældtes Bopæl, medmindre Fogden skønner, at der i Følge de foreliggende Omstændigheder er Anledning til Afvigelse herfra.

Når Dommen lyder på Udlevering eller Afståelse af Ting, kan Eksekutionsforretningen begynde, hvor disse forefindes.

Har Domfældte ingen Bopæl i Riget, kan Eksekutionsforretningen begynde, hvor Domfældte antræffes, eller hvor Ting, som

kunne tjene til Fyldestgørelse, forefindes.

§ 363.

Forretningen kan ikke fremmes, medmindre der under den gives behørigt Møde fra Domhaverens Side,

Derimod kan den foregå, selv om Domfældte ikke træffes til Stede. Dog skal i dette Tilfælde, hvis ingen Anden fremtræder som befuldmægtiget til at gide Møde for Domfældte, Fogden opfordre hans Hustru, Børn over 18 År, Tyende eller andre i hans Tjeneste stående eller til Husstanden hørende voksne Personer, som ere til Stede, til at varetage hans Tarv under Forretningen. Ere sådanne ikke heller at antræffe, eller ere de uvillige til at optræde, rettes en lige Opfordring til hans Husvært, Principal, Husbonde, Læremester eller Arbejdsherre, forsåvidt nogen af disse er til Stede.

§ 364.

Forretningen begynder med, at Fogden opfordrer Vedkommende til ved Fordringens Fyldestgørelse og de Domfældte til Last faldende Omkostningers Betaling at afværge Eksekutionens videre Fremgang. Sker dette ikke, strider Fogden efter Domhaverens nærmere Begæring til at foretage de fornødne Eksekutionshandlinger i Overensstemmelse med Kapitel XXXI.

§ 365.

Når Domfældte ikke påviser behørig Udlægsgenstande, er han efter Domhaverens Begæring Pligtig på Fogdens Forlangende at åbne sine værelser og Gemmer, for at det kan ses, om heri indeholdes Genstande, som egne sig til Udlæg. I vægringstilfælde, såvelsom når Ingen træffes til Stede, der er i Stand til at efterkomme Forlangendet, kan Fogden skride til den fornødne Magts Anvendelse. I fornødent Fald er Fogden ligeledes beføjet til at undersøge Domfældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Værdigenstande på sig. Dog kan en sådan Undersøgelse alene ske efter en af Grunde ledsaget Kendelse.

§ 366.

Skyldneren er pligtig under Eksekutionsforretningen på Forlangende at opgive redelig og overensstemmende med Sand-

heden, hvad han ejer til Fyldestgørelse af Fordringen, samt iøvrigt at meddele alle i så Henseende fornødne Oplysninger. Er Skyldneren ikke til Stede, kan Rekvirenten begære Forretningen udsat og med et af Fogden bestemt Varsel lade ham tilsige til Møde, hvilket af Rekvirenten kan forlanges afholdt på Fogdens Kontor.

Vægrer Skyldneren sig ved at fremkomme med Opgivelser og Oplysninger, eller undlader han uden lovligt Forfald at møde ved Forretningens Fortsættelse, kan Rekvirenten forlange ham hensat i simpelt Fængsel, indtil han opfylder sin Pligt i så Henseende, dog ikke udover 6 Måneder.

§ 367.

Når Skyldneren under en Eksekutionsforretning eller på en Tid, da han måtte forudse en sådan, i egennyttig Hensigt for at unddrage sin Kreditor den ham tilkommende Fyldestgørelse, foretager Noget, der går ud på, at hans lovlige Ejendele eller Fordringer skulle unddrag es fra at udlægges til pågældende Kreditor, bliver han at anse med Straf efter den almindelige borgerlige Straffelovs § 260.

§ 368.

Fra Domfældtes Side kan der med den i § 329 givne Begrænsning fremsattes Indsigelser imod Eksekutionens Fremme enten i det Hele eller for en Del eller på den påståede Måde.

I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren ytre sig.

Om nogen yderligere Ordveksling skal sinde Sted, beror på Fogdens Tilladelse.

§ 369.

Trediemand kan fremsætte Indsigelser imod Eksekutionen, når dennes Foretagelse på den påståede Måde vilde stride imod hans Ret. Han har i så Fald blot at møde under Forretningen, fremsætte sin Indsigelse til Protokollen og æske Fogdens Kendelse, hvorefter den indtrædende Trediemand er at anse som Part i Forretningen.

§ 370.

Forhandlingerne for Fogden foregå mundtlig.

Under Forhandlingerne for Fogden kan Bevisførelse ved Vidner, Syn og Skøn eller personlig Afhørelse af Parterne ikke finde Sted, medmindre Fogden mener undtagelsesvis at burde tilstede det. Finder en sådan Bevisførelse Sted, foretages den efter de for Underretssager gældende Regler.

Henhører Hovedsagen under Underret, har Fogden at yde Parterne Vejledning i Overensstemmelse med Grundsætningerne i § 277.

§ 371.

I Fogedprotokollen optages:

- 1) Angivelse af Tid og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Eksekutionsgrundlagets Beskaffenhed;
- 2) Betegnelse af Fogden og Vidnerne;
- 3) Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed.

I Tilfælde af Tvist optages i Fogedprotokollen en ordret Angivelse af de fremsatte Påstande. Derhos lader

Fogden i det Omfang, som af ham skønnes hensigtsmæssigt, Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokollere, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold. Det Tilførte oplæses og bedkendes.

§ 372.

Udsættelse kan kun undtagelsesvis gives under Forretningen, når ikke Parterne ere enige derom.

Derimod kan Fogden beslutte eller tilstå en Standsning i Forhandlingerne, når Omstændighederne kræve det. Fogden har da på Domhaverens Forlangende ved Bevogtning eller på anden Måde at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes. Parterne skulle på behørig Måde underrettes om Tiden herfor.

§ 373.

I opstående Tvistigheder afsiger Fogden Kendelse umiddelbart efter Forhandlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Kendelsen, der skal være ledsaget af Grunde, indføres fuldstændigt i Protokollen.

Dens Fuldbrydelse kan ikke hindres ved Anke eller Kære.

§ 374.

I Fogedprotokollen optegnes nøjagtigt alle de enkelte Genstande, hvori Udlæg gøres; ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Genstande for udlagte til Domhaverens Fyldestgørelse og betyder Domfældte, at han fra nu af ikke uden at pådrage sig Strafansvar kan råde over dem på en Måde, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret. Er Domfældte ikke til Stede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 363 tilkaldes på hans Vegne, Pålæg om at give Domfældte en sådan Betydning, og efter Omstændighederne kan lignende Betydning gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det Udlagte er.

§ 375.

Hvor der gives Udlæg i fast Ejendom, uden at der tillige gives Udlæg i dens Indtægter, forbliver den indtil Tvangsauktionen i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Ejendommen, i hvilket Tilfælde den kan sættes under en af Fogden valgt Mands Bestyrelse.

Udlægsforretningen må, for at kunne gøres gældende imod dem, der i god Tro ved Retshandler måtte erhverve Rettigheder over Ejendommen, tinglåses ved dennes Værneting.

§ 376.

Udlagt Løsøre må, når Udlægshaveren modsætter sig det, ikke forblive i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstedeblivelse

i uforringet Stand; Udlægshaveren er selv berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin Bevaring, dog, hvis det Udlagtes Værdi betydeligt overstiger hans Fordring, eller Fogden iøvrigt finder Grund til at forlange sådant, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Domfældtes Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, har Fogden at træffe de fornødne Foranskaltninger til det Udlagtes Bevaring på Domfældtes Bekostning.

§ 377.

Når Gældsbreve udlægges til Forauktionering, må de forsynes med en Påtegning om Udlæget, hvis dette skal kunne gøres gældende imod Trediemand, der senere i god Tro har fået Gældsrevet overdraget til Ejendom eller Pant, eller imod Skyldneren, der senere i god Tro har ydet Betaling på Kapitalen til den, hos hvem Udlæget er sket, mod Kvittering på eller Udlevering af Gældsrevet.

Hvor der gøres Udlæg i Fordringer af anden Beskaffenhed, må der meddeles Skyldneren Underretning herom, da denne i Mangel heraf befries ved i god Tro at betale til den, hos hvem Udlæget er sket. Det samme gælder for Skyldneren efter et Gældsrev for Rentebetalingers Vedkommende.

Med Hensyn til Udlæg i registrerings pligtige Skibe har det sit Forblivende ved Reglen i Skibsregistreringslov 1. April 1892 § 49.

§ 378.

Kan den Ting, hvori Udlæg gøres, ikke overleveres til Udlægshaveren eller den Mand, som efter Fogdens Bestemmelse skal have den i Bevaring, på Grund af Trediemands Ret til at besidde Tingen, bliver det efter Omstændighederne i Følge Udlægshaverens Begæring af Fogden at tilkendegive vedkommende Trediemand, at Domfældte ikke er beføjet til at modtage Tingen, når Trediemands Ret til dens Besiddelse ophører.

§ 379.

Når de i de foregående Paragrafer givne Bestemmelser ere iagttagne, bortfalder den Ret til efter lovlig Omgang at fyldestgøres af det Udlagte, som Udlæget giver, ikke ved Skyldnerens påfølgende Død eller Konkurs, jfr. dog Konkurslovens § 23, eller ved senere af andre Kreditorer iværksat Udlæg, ligesom Skyldneren ej heller ved senere Retshandler gyldig kan overdrage Trediemand nogen mod Udlægshaverens Ret stridende Rettighed over det Udlagte.

Dog taber Udlægshaveren i Løsøre, som er forblevet i Skyldnerens Besiddelse, sin af Udlæget flydende Sikkerhedsret overfor Skyldnerens Kreditorer i Tilfælde af Konkurs eller senere Udlæg, når han ikke inden 12

Uger efter Udlægsforretningens Slutning skrider til Tvangsauktion eller får det Udlagte bragt ud af Skyldnerens Besiddelse, medmindre han ved Anke eller Kære eller Trediemands Ret har været hindret i at fremme Tvangssalget, eller Trediemands Ret er til Hinder for at betage Skyldneren Besiddelsen.

§ 380.

Viser den stedfundne Tvangsauktion, at Udlægshaberen ikke bliver fyldestgjort af det Udlagte, eller kan en Udlægshaver, der ikke har fået tilstrækkeligt Udlæg til at dække hans Fordring, senere påvise Gods, hvori der kan gøres Eksekution, er han berettiget til at forlange Eksekutionsforretningen genoptaget og fortsat efter de overfor givne Regler. Omvendt er den, hos hvem Udlæget er sket, berettiget til at begære Forretningen genoptaget og det skete Udlæg i det Hele eller for en Del hævet, når den Fordring, hvorfor det er gjort, i det Hele eller for en Del er bortfalden, efter at Udlæget er sket.

Ligeledes kan Fogden efter Domhaverens Begæring genoptage Eksekutionsforretningen og træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det Udlagte, når Tiden, som vil hengå forinden Auktionen, betydeligt vil blive forlænget ved, at Anke eller Kære er rejst imod Udlægsfor-

retningen, eller når Domfældtes Forhold med Hensyn til udlagt Gods, som er forbleven i hans Besiddelse, giver Anledning dertil, eller når Bekosteligheden ved det Udlagtes Bevaring eller lignende Grunde opfordrer dertil.

§ 381.

Også i andre Tilfælde end de i § 380, jfr. § 379, 2det Stykke, nævnte kan Eksekutionsforretningen genoptages efter Begæring af Trediemand eller en af Parterne, når alle Vedkommende samtykke deri.

§ 382.

En sluttet Eksekutionsforretning kan påankes eller påkæres overensstemmende med Reglerne i Kapitel XXXVII.

Kendelser, der afsiges af Fogden, kunne først gøres til Genstand for Anke eller Kære, efter at hele Eksekutionsforretningen er sluttet.

§ 383.

Anke eller Kære imod Eksekutionsforretningen man i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Eksekutionsforretningen er endelig sluttet, eller, forsåvidt Eksekutionsgrundlaget på lovlig Måde Ophæves eller forandres, 4 Uger efter at dette er sket.

Dog kan Landsrettens Iustitarius indtil et År efter Eksekutionsforretningens Slutning, efter et fra vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger må følge, tillade Anke

eller Kære, når ganske særegne Omstændigheder tale herfor.

Kapitel XXXIII.

Almindelige Bestemmelser for Tvangsauktion.

§ 384.

Udlæg til Forauktionering giver Ret til, efter de i det Følgende opstillede Regler, at sætte det Udlagte til offentlig Auktion og gøre sig betalt af Auktionssummen, jfr dog § 403.

Med Hensyn til Forauktionering af håndfået Pant forbliver det ved den gældende Ret, dog således at Auktionen foretages af Fogden.

Det samme gælder om Furauktionering, foretagen af Statskassen som Panthaver for krediterede Toldafgifter i de en Oplagshaver betroede Oplagsvarer, om Auktion, foretagen af Toldvæsenet i Medfør af Lov om Told- og Skibsafgifter 4. Juli 1863 § 50, og om den af Skipperen efter Søløv 1. April 1892 § 157 foranskaltede offentlige Auktion over oplagt Gods.

Bortsalg af udlagt Løsøre, hvis Vurderingssum under Udlægsforretningen ikke overstiger 100 Kr., foregår på samme Måde som Bortsalg af udpantet Løsøre indtil samme Værdi (§ 452).

§ 385.

Tvangsauktion over udlagt Gods foretages i Reglen af den Foged, som har iværksat Udlæget.

Auktionen bliver i Almindelighed at afholde i den Jurisdiktion, hvor Udlæget er sket. Dog er Rekvirenten, forsåvidt Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion, berettiget til at lade de udlagte Genstande bortsælge i den ved Udlægsstedet nærmeste Købstad eller Handelsplads eller, forsåvidt Løsøre angår, med Fogdens Villigelse andet Steds.

Dette Steds Foged er da pligtig at afholde Auktionen; dog skal også den Foged, som har foretaget Udlæget, være beføjet til at afholde Auktionen, dersom Rekvirenten ønsker det, og han selv dertil er villig.

Den i Sølovens § 20, 5. St. omhandlede Auktion foretages af Fogden på Rederiets Hjemsted.

§ 386.

Ved Auktioners Afholdelse er særlig Tilkaldelse af Vidner ikke fornøden.

Politiet er forpligtet til på Begæring at yde Fogden Bistand i Overensstemmelse med, hvad der i § 326 er bestemt.

§ 387.

Ved Begæringen om Tvangsauktion forholdes der efter de ovenfor i § 328 givne Regler, dog at her desuden Udskrift af Udlægsforretningen må medfølge, med-

mindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Udlægsforretningen, i hvilket Tilfælde en simpel Påberåbelse af Udlægsforretningen med Angivelse af dens Datum er tilstrækkelig.

§ 388.

Finder Fogden, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt Intet er til Hinder for det Udlagtes Forauktionering, har han at foretage de til Auktionens Afholdelse fornødne Skridt i Henhold til den fremsatte Begæring, navnlig ved at udstede de fornødne Bekendtgørelser angående Auktionen, i hvilken Anledning han kan afkræve Rekvirenten de nødvendige Oplysninger.

Det bliver at iagttage, at Auktionen ikke må foregå, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløben. Fremlægges Bevis for, at der inden denne Fristes Udløb af nogen af de oprindelige Parter lovlig er rejst Anke eller Kære mod Udlægsforretningen, enten selvstændigt eller som et Tilbehør til Dommen, bliver det Udlagtes Forauktionering at stille i Bero.

Dog kan Fogden, når de udlagte Genstande ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge så længe, som lagttagelsen af foranstående Bestemmelser vilde kræve, eller når deres Bevaring er forbundet med uforholdsmæssig Bekostning, lade Auktionen afholde til et tidligere Tidspunkt, end de ovenangivne Regler hjemle.

§ 389.

Til Omkostninger ved Forauktioneringen regnes ikke blot de egentlige Auktionsudgifter, Gebyrer, Inkassationsalær, Leje af Lokale, Bekostning ved Varernes Opbevaring og desl., men også Fogdens Udlæg til Porto, Bekendtgørelser m. v. Til Auktionsomkostningerne henregnes endvidere ved Tvangsauktioner over faste Ejendomme Udgifter ved disses Bestyrelse og Drift efter Udlæget indtil det endelige Salg, forsåvidt den, der har udredet dem, har Krav på

Andel i Købesummen.

Kapitel XXXIV.

Tvangsauktion over Løsøre.

§ 390.

Bekendtgørelse om Auktion over udlagt Løsøre skal ske mindst 8 Dage før Auktionens Afholdelse, jfr. dog § 384, sidste St. og § 402. Den skal i det Mindste 2 Gange indrykkes i den af Egnens offentlige Tidender, som ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet hertil bestemmes, således at den første Bekendtgørelse sker med det nævnte Varsel, og den anden en af de nærmeste Dage før Auktionen. Fremdeles skal der om Auktionen ske Opslag ved Plakater og foregå offentligt Udråb, forsåvidt Sådant på Auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige Auktioner.

§ 391.

Bekendtgørelsen skal indeholde tydelig og nøjagtig Angivelse af Tiden og Stedet, når og hvor Auktionen holdes, samt en almindelig Betegnelse af de Genstande, som skulle bortsælges, med Fremhævelse af de særlig Værdifulde iblandt dem.

§ 392.

Auktionsrekvirenten antager en Inkassator, som har at stille en af Fogden nærmere bestemt Sikkerhed. Det påhviler Inkassator at være til Stede ved Auktionen og afgøre, om han vil give den enkelte Bydende Kredit eller ikke, samt at indkræve Auktionspengene.

Inkassator er som Selvskyldner ansvarlig for, at Beløbene af de af ham antagne Bud blive betalte, medmindre Andet er vedtaget.

§ 393.

Fogden har at påse, at der ved Auktionsvilkårene, som øvrigt forfattes af Rekvirenten, indrømmes vederhæftige Købere den på Egnen ved frivillige Auktioner sædvanlige Kredit, dog uden Fogdens Billigelse ikke udover 3 Måneder.

Det beror på Auktionsrekvirenten, om han ved Auktionsvilkårene vil pålægge Køberne at udrede Auktionsomkostningerne, eller om han vil fritage Køberne herfor og lade dem forlods udrede af Auktionssummen; i førstnævnte Tilfælde blive de at ansætte til visse Procent eller en vis Andel af hver Krone.

§ 394.

Trykte Auktionskataloger kunne udstedes af Rekvirenten med Fogdens Billigelse, når denne efter Beskaffenheden eller Værdien af de Genstande, der skulle sælges, finder sådant stemmende med alle

Parters Interesse, og udredes Udgifterne dertil i så Fald af Auktionsbeløbet.'

Finder Fogden ikke Udstedelse af trykte Auktionskataloger nødvendig, står det dog enhver i Tvangssalget interesseret frit for på egen Bekostning at udstede sådanne, dog indenfor de Frister, som af Fogden bestemmes.

§ 395.

Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvilkårene, som tillige skulle opslås til almindelig Efterretning på et iøjnefaldende Sted i Lokalet, eller, hvis Auktionen afholdes under åben Himmel, da der, hvor den holdes eller begyndes. I trykte Auktionskataloger indfyres Auktionsvilkårene straks efter Titelbladet.

Når dette er iagttaget, kunne de på Auktionen Bydende ikke påberåbe sig Uvidenhed om Auktionsvilkårene.

§ 396.

Fogden opråber derefter de enkelte Genstande til Salg.

Ere Auktionskataloger eller specificerede Auktionsplakater udgivne, bortsælges Tingene i den Orden, disse angive, medmindre Fogden tilsteder Afvigelser herfra; men i modsat Fald er Skyldneren berettiget til at bestemme den Orden, hvori de udlagte Genstande skulle opråbes.

Ved hver enkelt Genstand optegnes i Protokollen eller det dertil hørende Auktionskatalog, Auktionskøberens Navn og Budets Størrelse.

Hvis Betalingen erlægges kontant ved Hammerslaget, gøres derom Bemærkning.

§ 397.

Udlægshavere ere ingensinde berettigede til at modsætte sig, at ældre eller yngre Udlægshavere i samme Løsøre skride til Tvangsauktion efter de her opstillede Regler. Dog bør, hvor Auktionen afholdes i Følge Begæring af en yngre Udlægshaver, de af samme flydende Omkostninger ikke komme en ældre Udlægshaver til Skade, ligesom Beløbet bliver at anvende til hans Fyldestgørelse, forinden noget kan komme den yngre Udlægshaver til Gode (jfr. nedenfor § 400.)

Det afgøres efter de hidtil gældende Retsregler, om Panthavere kunne modsætte sig vedkommende Genstandes Realisation.

§ 398.

Når Auktionen er holdt i Overensstemmelse med ovenstående Regler, er den med Hensyn til sit Udfald bindende for alle dem, hvis Rettigheder over det Bortsolgte i Følge den borgerlige Rets Regler samt

Bestemmelsen i § 397 ophøre ved Tvangssalget.

§ 399.

Inden 14 Dage henholdsvis efter Auktionen eller den fastsatte Kredittids Udløb har Inkassator at aflægge Regnskab til Fogden over Auktionsbeløbet og til ham at indbetale, hvad der efter Fradrag af, hvad der tilkommer ham selv, bliver tilovers. I Inkassationslæser må i Reglen ikke beregnes mere end 4 pCt. af de Beløb, hvorpå der gives Kredit, og 2 pCt. af dem, der betales kontant; dog kan Fogden, når Inkassationen skønnes ikke at kunne fås udført for denne Betaling, tillade, at Inkassationslæser sættes højere.

§ 400.

Fogden har derefter uden Ophold at udbetale Auktionsrekvirenten den ham tilkommende Del af Auktionspengene og at afgive det mulig Tiloversblevne til Skyldneren, medmindre Flere hos Fogden have anmeldt Krav på Deltagelse i det ved Auktionen Indkomne, eller det af Skøde- og Pantebøgerne, hvis Bestyrer Fogden har at afkræve Attest i så Henseende, kan ses eller på anden Måde, såsom ved Skyldnerens Forklaring, af Fogden erfares, at sådant Krav haves.

I dette Tilfælde har Fogden at affatte et Udkast til Auktionssummens Fordeling mellem samtlige Vedkommende i Følge deres Rettigheders Beskaffenhed.

§ 401.

Fogden skal ufortøvet meddele enhver af de i foregående Paragraf omhandlede Personer, som har bekendt Bopæl inden Riget, særskilt Underretning (§ 81) om, at Udkastet henligger til Eftersyn på hans Kontor. Har nogen af de nævnte Personer ikke bekendt Bopæl inden Riget, er for hans Vedkommende offentlig Indkaldelse i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendtgørelser, tilstrækkelig, medmindre han har ladet møde ved Udlægsforretningen eller gjort Anmeldelse for Fogden ved en her i Riget bosat Fuldmægtig, i hvilket Tilfælde Underretning bør gives denne.

Fremkommer der ikke inden 4 Uger efter Underretningens Meddelelse eller efter Bekendtgørelsen Indsigelse imod Fogdens Udkast, iværksættes Fordelingen af Auktionsbeløbet, såsnart det er indkommet, i Overensstemmelse med Udkastet, dog uden at Nogens Ret iøvrigt er prækluderet herved. Opstår der Tvist om Fordelingen, som det ikke lykkes Fogden ved sin Mægling at bilægge, henviser han de stridende Parter til almindelig Rettergang. Indsigelser mod Fordelingen, der ikke behørig forfølges inden 14 Dage, anses som ikke fremkomne.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Uenighed er til Stede, udbetales i Overensstemmelse med Udkastet; men den Del, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes indtil Sagens endelige Afgørelse. Det påhviler Fogden at drage Omsorg for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargørelse i Mellemtiden.

§ 402.

Ere de udlagte Genstande udsatte for hurtig Fordærvelse eller Tab i Værdi, eller er deres Bevaring forbunden med uforholdsmæssig Bekostning, kan Fogden lade Auktion afholde med kortere Bekendtgørelsesfrister, end de ovenangivne Regler medføre.

§ 403.

Er Udlæg foretaget i Værdipapirer, som have Kurs på Københavns Børs, eller i udenlandske Statspapirer, Aktier og lignende Effekter, på hvilke Kurs noteres på fremmede Børser, har Fogden efter Udlægshaverens Begæring at befølge disse Effekter, der ikke blive at forauktionere, solgte ved et pålideligt Pengeinstitut.

§ 404.

Når Udlæg er givet i Fordringer af anden Beskaffenhed end de i foregående Paragraf omhandlede, kan Udlægshaveren, i Stedet for at stille dem til Auktion, efter hånden som de forfalde, lade dem indkræve hos den eller dem, der ere pligtige at betale samme, ved en af ham antagen Inkassator, som har at stille en af Fogden nærmere bestemt Sikkerhed. Rekvirenten er pligtig snarest muligt at underrette Fogden om, hvem han har antaget til Inkassator.

Inkassator kan legitimere sig som berettiget til at indkræve Fordringerne ved en Udskrift af Udlægsforretningen, forsynet med Fogdens Påtegning om, at han er antaget til og autoriseret som Inkassator. Gøres der Indsigelse mod det beregnede Inkassationsalær af nogen i Tvangssalget Interesseret, fastsættes det af Fogden under

Hensyn til det med Inkassationen forbundne Arbejde fra 2 til 6 pCt. af det indkomne Beløb.

§ 405.

De Pengebeløb, der indkomme, når der gås frem efter §§ 403 og 404, indbetales til Fogden, som derefter har at gå frem efter Reglerne i §§ 400 og 401.

Kapitel XXXV.

Tvangsauktion over fast Ejendom.

§ 406.

Samtidig med at Udlægshaveren indgiver Begæring om Auktion, har han til Fogden at afgive Udkast til Auktionsvilkårene, ledsaget af en Anmodning om, at Skyldneren såvelsom den eller de, der i Egenstab af Pant- eller Udlægshavere eller af andre Grunde skulle tage Del i Auktionssummen, eller hvis Stilling som Brugshavere, Servitutberettigede eller desl. iøvrigt kan blive berørt ved Salget, må blive indkaldte til et Møde. Med denne Anmodning skal der følge fornøden Attest af Skøde og Pantebogen og Udskrift af det senest tinglyste Adkomstdokument. Hvor Ejendommen består af flere Matrikulsnumre, der ere behæftede på samme Måde, er een Pantebogsattest tilstrækkelig for dem alle. Panteattesten og den nævnte Udskrift skal Retsskriveren levere inden 5 Dage efter Begæringen.

Når i Følge en Udlægshavers Begæring om Tvangsauktion Indkaldelse til det i den følgende Paragraf ommeldte Møde har fundet Sted, kunne andre Pant- eller Udlægshavere, så længe førstnævntes Forfølgning ikke er bortfalden, ikke begære Ejendommen stillet til Auktion (jfr. § 416), og en i fornævnte Tidsrum foretagen Arrest eller Eksekution i Ejendommen kan ikke påføre Forfølgningshaveren eller andre i Tvangssalget Interesserede nogen Udgift.

Dog skal en Panthaver, som foruden i selve den faste Ejendom har Pant i dertil hørende Besætning, Inventarium, Avl og Afgrøde, eller Maskiner, Driftsmateriel og Inventarium, eller noget herunder høgende, og som deri har gjort Udlæg forinden Auktionsvilkårenes Vedtagelse, kunne fordre, at en Auktion, der af en anden Kreditor er begæret afholdt over Ejendommen uden sådant Tilbehør eller kun med en Del deraf, skal omfatte de til ham pantsatte Løsøregenstande af omhandlede Art. På Auktionen opråbes da Ejendommen alternativt, nemlig først uden det nævnte Tilbehør, og uden at der pålægges Køberne de ved Udlæget heri forårsagede Omkostninger, og dernæst med sådant Tilbehør og således, at de nævnte Omkostninger pålægges Køberen.

§ 407.

Når Fogden har modtaget behørig Begæring om Tvangsauktion efter § 406, 1ste Stk., har han med 14 Dages Varsel at indkalde de i foregående Paragraf nævnte Personer til et Møde på hans Embedskontor eller Tingstedet.

Indkaldelsen sker ved, at der gives Skyldneren og dem, hvis Interesse i Tvangssalget kan ses af Pantebogsattesten eller på anden Måde, såsom ved Skyldnerens Forklaringer, kommer til Fogdens Kundskab, særskilt Underretning, forsåvidt de eller de for dem ved Udlægsforretningen mødte eller særlig opgivne Fuldmægtige have bekendt Bopæl inden Riget (§ 81). Har Nogen af de Pågældende ikke bekendt Bopæl inden Riget, eller finder Fogden iøvrigt på Grund af de foreliggende Omstændigheder Anledning dertil, sker Indkaldelsen tillige ved en almindelig Opfordring til at melde sig, som indrykkes efter Fogdens nærmere Bestemmelse, indtil 3 Gange i de i §§ 401 og 390 nævnte Tidender.

Indkaldelsen skal indeholde Oplysning om Auktionsrekvirentens eller hans Fuldmægtigs Navn og Adkomst til at stille Ejendommen til Salg, tydelig Betegnelse af Ejendommen efter Beliggenhed og Størrelse, Angivelse af Ejers Navn samt Tilkende-

givelse om, at Udkast til Auktionsvilkårene, af hvilke Enhver mod sportelmæssig Betaling kan få Udskrift, henligger til Eftersyn for Vedkommende på Fogdens Kontor. Auktionsrekvirenten har at tilstille de foran ham Berettigede, hvem særskilt Underretning gives, en Afskrift af hans Udkast til Auktionsvilkårene; at dette er sket, bliver i fornødent Fald at godtgøre på mødet. Derhos skal Tid og Sted for mødet angives med tilstrækkelig Bestemthed og Nøjagtighed, ligesom det i Indkaldelsen udtrykkelig skal bemærkes, at den, der udebliver, udsætter sig for at miste den Indflydelse på Auktionsvilkårenes Affattelse, som han ellers kunde udøve.

§ 408.

I Auktionsvilkårene skal der, hvis ikke såvel Skyldneren som alle de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer samtykke i en anden Fremgangsmåde, tilstås Køberen en passende Frist til

Tilvejebringelsen af den Del af Købesummen, som skal udbetales. For en Trediedel af dette Beløbs Vedkommende skal Fristen i det mindste være 3 Måneder fra Auktionens Datum; men med den Del, der overstiger fornævnte Trediedel, skal der gives Henstand til den første 11. Juni eller 11. December Termin, som indtræffer mindst 3 Måneder efter foranførte Trediedels Forfaldsdag. Omkostningerne ved Auktionen, som blive at udrede af Køberen, medmindre han ved Auktionsvilkårene er fritaget herfor, kunne fordres betalte inden 8 Dage. Enhver af de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer er pligtig at sinde sig i, at der i Auktionsvilkårene indrammes de ovennævnte Betalingsfrister med Hensyn til hans Andel i Auktionsudbyttet, ligesom han kan gøre Krav på, at Auktionsrekvirenten for sit Vedkommende underkaster sig dem. Derimod står det enhver af de nævnte Personer med Hensyn til hans Andel af Auktionssummen frit for at indrømme længere Betalingsfrister, give Tilsagn om Prioritetens Henståen i Ejendommen eller i andre

Måder tilstå Køberen lempeligere Vilkår. Det bliver i så Fald Pågældendes egen Sag at påse, at der i Auktionsvilkårene optages fornøden Tilkendegivelse herom, eller at Sådant sker ved et Tillæg til disse eller ved en Tilførsel i Auktionsprotokollen enten i det § 407 omtalte møde eller i senere Møder.

Den, som er kontraktmæssig forpligtet til at lade sin Pantefordring, uanset Ejendommens Salg, forblive indestående i den, har ikke noget Krav på Fyldestgørelse af Auktionsudbyttet, men kun på, at hans Ret bevares. På den anden Side kan selvfølgelig ingen Panthaver derved, at den pantsatte Ejendom sættes til Tvangsauktion, tvinges til at modtage Betaling, førend hans Fordring efter de almindelige Regler er forfalden.

Når ikke Andet med fælles Samtykke vedtages, har Køberen at forrente Auktionskøbesummen med den hver enkelt Panthaver lovlig tilkommende Rente og, forsåvidt Købesummen mere end dækker samtlige Prioriteter, for det overskydende Beløbs Vedkommende med 4 pCt. fra Hammerslagets Dato at regne.

§ 409.

Dersom der påhviler Ejendommen Grundbyrder, Udredelse af Livrente, Aftægt eller lignende Forpligtelser, som have Prioritet forud for al Pantegæld, bliver Ejendommen, medmindre den dertil Berettigede samtykker i andet, at opråbe med Forpligtelse til at udrede sådan Byrde udenfor Købesummen. De Ydelser af den nævnte Art, der ere forfaldne inden den endelige Auktion, pålægges det Køberen at betale inden 14 Dage fra Hammerslaget, eller, forsåvidt dette gives på Approbation, efter at sådan er meddelt.

Have sådanne Byrder sekundoer Prioritet, opråbes Ejendommen først med Forpligtelse til at overtage og udrede dem som anført udenfor Købesummen. Opnås derved ikke et til fuld Dækning af de forud prioriterede Krav tilstrækkeligt Bud, sker nyt Opråb uden sådan Forpligtelse. Byrden

vil da være at omsætte til Kapitalværdi efter Lovgivningens almindelige Regler, og den Berettigede have Ret til Dækning af Købesummen, så vidt tilstrække kan, forud for de senere Prioritetshavere, således at Udbetaling finder Sted til de i forrige Paragraf fastsatte Tider og med Rente af 4 pCt. fra Hammerslagets Dato. På lignende Måde forholdes med Hensyn til Brugsrettigheder, Servitutter o. desl., således at deres Kapitalværdi i fornødent Fald ansættes ved Skøn af Fogden, efter at alle Vedkommende have haft Lejlighed til at udtale sig desangående.

Dersom der påhviler Ejendommen betingede eller uvisse Fordringer, kan den Berettigede fordrø, at der af Købesummen og efter Prioritetens Beskaffenhed afsættes det fornødne Beløb til hans Fyldestgørelse. Det afsatte Beløb, der indbetales til Fogden, frugtbares af denne (jfr. § 427).

§ 410.

I Auktionsvilkårene bør der optages det Fornødne angående den Sikkerhedsstillelse, som kan fordres af den Bydende, dersom han vil nyde godt af de i § 408 omhandlede Henstande.

Hvis Ejendommen skal overleveres, inden Betaling finder Sted, bør der stilles Sikkerhed for en Trediedel af det Beløb, som Auktionskøberen er pligtig at udbetale, foruden for de af Auktionen flydende Omkostninger. Dersom der med Ejendommen sælges Besætning, Inventarium, Avl, Afgrøde, Driftsmateriel, Maskiner eller

andet Løsøre, som efter Fr. 28. Juli 1841 § 3 og Konkurslovens § 153 kan pantsættes i Forening med Ejendommen, skal Sikkerheden dog mindst omfatte det fulde Beløb af disse Genstandes Vurderingssum under Fogedforretningen og for Avl og Afgrøde, som da ikke var høstet, det Beløb, hvortil værdien af samme ansættes af Fogden efter Rådførelse med de Interesserede. For Købstadejendomme skal Sikkerheden mindst svare til den halvårlige Lejeindtægt og for bortforpagtede Ejendomme mindst til 1 Års Forpagtningsafgift.

Såfremt Ejendommen ikke skal overleveres, inden Købesummen er berigtiget, kan der kun fordres Sikkerhed for en Fjerdedel af det Beløb, som Køberen skal udbetale, foruden for Auktionsomkostningerne. Sikkerheden bør bestå i indenlandske Værdipapirer, der have Kurs på Københavns Børs, eller i Panteobligationer i faste Ejendomme, som fyldestgøre, hvad der efter de gældende Regler kræves til Umyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Betyggelse. Fogden kan tilstå den Bydende en kort Frist af indtil 8 Dage til at tilvejebringe Sikkerheden, når der kun ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som måtte flyde af, at der må afholdes en ny Auktion.

Medens enhver af de i Salget Interesserede er pligtig at lade sig nøje med foranførte Sikkerhed, står det derimod til enhver af dem for sit Vedkommende ganske at fratage Fordring på Sikkerhed eller at lade sig nøje med en ringere reel Sikkerhed eller med blot personlig Sikkerhed.

Hvis Pågældende ikke har ladet Tilkendegivelse herom optage i Auktionsvilkårene, kan han ved selve Auktionen før eller efter Budenes Modtagelse afgive sin Erklæring herom.

§ 411.

Ligesom Rekvirenten har at iagttage de ovenfor i §§ 408—410 givne Regler, således er såvel han som enhver anden af de i Tvangssalget interesserede Personer ubeføjet til uden Nødvendighed i Auktionsvilkårene at optage eller til dem at lade tilføje andre usædvanlige eller byrdefulde Betingelser, som kunne antages at ville afstrække Kuberne.

§ 412.

I det i § 407 omhandlede Møde have de Indkaldte at fremkomme med deres Indsigelser imod eller Ændringsforslag til det af Rekvirenten gjorte Udkast til Auktionsvilkår såvelsom med de Tilføjelser, som Enhver for sit eget Vedkommende vil have optaget i Auktionsvilkårene. Dog er hermed ikke sigtet til den eller dem, som anse sig ejen-

domsberettigede til det Udlagte eller tro sig i Besiddelse af Servitutter, Grundbyrder eller lignende Rettigheder over Ejendommen, forsåvidt disse skulle gå forud for alle dem, der skulle have Dækning gennem Tvangssalget.

§ 413.

Fremkommer ingen Indsigelse eller anden Vemærkning fra nogen af de Indkaldte eller Andre, som møde for at varetage deres Tarv i Anledning af Salget, anses de samtlige at vedtage, at Tvangssalget også for deres Vedkommende skal foregå i Henhold til det fremlagte Udkast til Auktionsvilkår. Dog har Fogden på Embeds Vegne at påse, at Auktionsvilkårene ikke vilkårlig afvige

de i §§ 408—411 givne Regler, medmindre udtrykkeligt Samtykke hertil haves fra alle Vedkommende, og at der ikke i Auktionsvilkårene indsættes Bestemmelser, som ere i Strid med de i Følge Panteattesten bedre

prioriterede, ikke mødende Panthaveres Rettigheder. Han har fremdeles at sørge for, at Størrelsen af de Omkostninger, Restancer og mulig andre Ydelser, som det pålægges Køberen at udrede udenfor Købesummen, oplyses og udtrykkelig opgives, i alt Fald ved Angivelse af deres højeste Beløb.

Fremsættes der Indsigelser, Ændringsforslag eller Begæringer om Tilføjelser til det forelagte Udkast til Auktionsvilkår, skal Fogden ved sin Mægling søge at tilvejebringe Enighed om Auktionsvilkårene; men lykkes dette ikke, har han, efter at Parterne have ytret sig, at afgøre den opståede Tvist ved en Kendelse, der afsiges snarest muligt, samt derefter at drage Omsorg for, at Auktionsvilkårene affattes i Overensstemmelse med den trufne Afgørelse.

Fogden kan, dersom Auktionsvilkårene ikke Skønnes at kunne endelig fastsættes i det i § 407 omhandlede møde, tilstå de fornødne Udsættelser, som i Reglen ikke må overstige 8 Dage. Fremkommer der Påstande om at forandre Rekvirentens Udkast til Auktionsvilkårene til Skade for nogen Indkaldt, som ikke har givet Møde, skal Fogden udsætte Sagens Afgørelse til et føl-

gende Møde, til hvilket de pågældende Udeblevne, som have bekendt Bopæl inden Riget, særlig skulle kaldes, samtidig med at det meddeles dem, hvilke Påstande der ere fremsatte. Udeblive de da, anses de at samtykke i, at Påstanden tages til Følge. Har nogen af de Pægældende ikke bekendt Bopæl her i Riget, er for hans Vedkommende offentlig Indkaldelse med 8 Dages Varsel i den i § 401 ommeldte Tidende tilstrækkelig.

§ 414.

Er der Uenighed om, hvorvidt eller i hvilken Orden Pægældende skulle fyldestgøres af Auktionssummen, kan det undlades i Auktionsvilkårene at optage nogen Angivelse af, til hvem af dem der skal betales: men det kan, når Fogden finder Grund til at give herom nedlagt Påstand Medhold, istedetfor bestemmes, at den omstridte Del af Købesummen skal indbetales til Fogden, som i så Fald har at forholde sig efter de nedenfor i § 427 givne Forskrifter, samt derhos tillige har at drage Omsorg for at indkræve Beløbet, i fornødent Fald ad Rettens Vej ved en dertil af ham antaget Sagfører.

§ 415.

Særskilt Vurdering af Ejendommen til Auktionsefterretning finder kun Sted, når det i det i § 407 omhandlede Møde vedtages, eller, i Tilfælde af Tvist, af Fogden kendes nødvendigt. Han udmelder i så Fald tvende kyndige mænd til at beskrive og vurdere Ejendommen. Personer, som bo udenfor Retskredsen, kunne udmeldes, såfremt der ikke i denne findes de fornødne Sagkyndige. For Udmeldelsen bliver i intet Tilfælde at erlægge Betaling, hvorimod Mændene have Krav på Betaling efter § 11 i Lov om Udlån af Umyndiges Midler af 19. Marts 1869. Forretningen bør af Mændene fremmes så hurtigt som muligt og kan foretages med Aftens Varsel til Ejeren, givet på Ejendommen, selv om han ikke der er til Stede. Den afgives skriftlig under Eds Tilbud og kan udfærdiges uden Brug af Stempel. Auktionsrekvirenten har

at tilvejebringe og tilstille Mændene de nødvendige Oplysninger.

§ 416.

Når Auktionsvilkårene ere fastsatte enten ved Overenskomst eller ifølge Fogdens Kendelse, kan, foruden Auktionsrekvirenten, enhver Udlægshaver og enhver Panthaver, hvis Fordring er forfalden, fordre, at der sirides til Auktion i Henhold til den begyndte Forfølgning og med den af samme følgende Retsvirkning. Det samme gælder, hvis Auktionsrekvirenten frafalder Forfølgningen på det i § 407 omhandlede eller et senere, i

Henhold til § 413 afholdt, Møde.

Hverken Rekvirenten eller den Udlægseller Panthaver, som, efter at den oprindelige Rekvirent har frafaldet Forfølgningen, begærer samme fremmet, kan påføre de Fordringshavere, der have Prioriteter eller reelle Rettigheder forud for ham, nogen Udgift i Anledning af Forfølgningens Fremme, men må selv bære de herved foranledigede Omkostninger, såfremt disse ikke kunne Dækkes af Auktionsudbyttet uden Tab for de Fortrinsberettigede. For Omkostningerne vil den Pågældende have at stille Sikkerhed efter Fogdens Bestemmelse.

§ 417.

5 Fogden har, såsnart Auktionsvilkårene ere fastsatte, af egen Drift og uden yderligere Opfordring at tillyse Auktionen.

Dette sker ved, at en Bekendtgørelse af det i næste Paragraf angivne Indhold 3 Gange indrykkes i den til retslige Bekendtgørelser bestemte almindelige Tidende samt udenfor København tillige i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad med et Varsel af mindst 14 Dage fra den første Indrykkelse at regne. Fogden kan derhos, når det af nogen Vedkommende forlanges, og han finder det tjenligt, også foranskalte Auktionen bekendtgjort i andre Aviser, endogså udenlandske.

Bortfalder Auktionen, har Fogden at aflyse den ved Bekendtgørelse een Gang i de nævnte indenlandske Blade.

§ 418.

Bekendtgørelsen skal indeholde en nøjagtig Betegnelse af Ejendommen og Ejerens Navn, dens Størrelse, Beliggenhed og andre Forhold, som kunne antages at have væsentlig Indflydelse på Værdien, når og hvorledes Ejendommen kan tages i Øjesyn, samt derhos en tydelig Angivelse af Tid og Sted for Auktionens Afholdelse.

Tillige skal Bekendtgørelsen indeholde Oplysning om, hvor Auktionsvilkårene og Vurderingsforretningen, forsåvidt en sådan er optaget, henligge til Eftersyn for Lysthavende.

§ 419.

På Auktionsdagen kan der vel modtages Erklæringer om Lempelser i Udbetalinger, i Betalingsfrister, i Sikkerhedsstillelse o. s. v., og af Fogden gøres Bemærkninger vedkommende Ejendommens Tilstand eller om andre faktiske Forhold eller derved nødvendiggjorte Tillæg til eller Forandringer i Auktionsvilkårene, men ikke fremsættes Indsigelse imod disse, således som de ere fastsatte i Henhold til § 413, undtagen forsåvidt der ankes over, at Fogden ikke herved har iagttaget, hvad der påligger ham at påse efter den nævnte Paragrafs første Stykke. Fremsættes sådan Anke, skal Fogden, forsåvidt det rejste Spørgsmål ikke i Medfør af § 414 udskydes til senere Afgørelse, afgive sin Kendelse for, hvorvidt han anser Anken beføjet, og hvorledes i bekræftende Fald Auktionsvilkårene ville være at ændre. Heller ikke kan det formenes dem, der ville fremkomme med de i § 412, 2det Punktum ommeldte Påstande, at fremsætte sådanne, der da kunne imødegåes af andre Vedkommende, dog uden at der kan afsiges Kendelse om Andet end om, hvorvidt Auktionen desuagtet kan fremmes eller ikke. Sådanne Påstande kunne dog efter Omstændighederne give Hjemmel for Fogden til efter Vedkommendes Begæring eller af egen Drift at udsætte Auktionen. Afsiges Fogdens Kendelse i de ovenommeldte Tilfælde ikke straks under Auktionen, blive de Pågældende af ham

med Aftens Varsel at ind-

kalde til at påhøre Kendelsen, og, forsåvidt Auktionen derefter skal fremmes, berammes samtidig, medmindre Anke eller Kære på Stedet erklæres og på Forlangende Sikkerhed stilles for det ved Auktionens Udsættelse forvoldet Tab, Tiden og Stedet, da Auktionen atter skal afholdes. Bekendtgørelse herom sker med 8 Dages Varsel i de i § 417 nævnte indenlandske Blade.

Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvilkårene, Panteattesten og så meget af tidligere Protokoltilførsler eller af andre Dokumenter, som Fogden finder fornødent at meddele de Lysthavende, medens de øvrige Salget vedkommende Dokumenter bør være *tilstede og til Lysthavendes Eftersyn*.

§ 420.

Ejendommen opråbes derefter enten delvis eller samlet og enten med eller uden Alternativer, eftersom Vilkårene give Anledning til. Budene optegnes, efterhånden som de gøres, enten i Protokollen eller på et særskilt Ark med Tilføjelse af de Bydendes Navne. Hvis Størrelsen af det mindste Overbud ikke er fastsat i Auktionsvilkårene, står det til Fogden at fordrø, at Overbud skulle have en i Forhold til Genstandens Betydenhed passende mindste Størrelse, ligesom Fogden i det Hele har at lede Auktionen og sørge for, at denne fremmes med Ro og Orden og uden unødvendigt Ophold. Når Ingen efter derom 3 Gange gentagen Opfordring gør Overbud, standses Opråbet, og Resultatet indføres i Protokollen. Der gives Vedkommende Lejlighed til at gøre de Bemærkninger med Hensyn til Sikkerhedsstillelse, ny Auktion, Auktionens Hævelse og deslige, hvortil der måtte være Anledning, og Fogden afgør derefter det Fornødne, dersom det behøves, ved en Kendelse. Hvis Salg skal sinde Sted, bekræftes det vedkommende Bud ved Hammerslag.

§ 421.

Enhver, som ifølge § 416 kan fordrø Auktionens Fremme, har, forsåvidt han ifølge sin Fordrings Beskaffenhed kan antages at ville få Del i den budne Købe-

sum, Ret til, dersom Andet ikke er vedtaget ved Auktionsvilkårenes Fastsættelse, at gøre Fordring på, at Hammerslag gives den Højstbydende, som kan tilfredsstille de Fordringer, der lovmedholdelig stilles med Hensyn til Sikkerheden for Budets Opfyldelse. Frem sættes en sådan Fordring ikke, og Rekvirenten ikke hører til dem, der ville få Del i den budne Købesum, hæves Auktionen ved en af Fogden afsagt Kendelse, og det påhviler Rekvirenten at udrede de med Auktionen forbundne Omkostninger. Ligeledes hæves Auktionen, når intet Bud gøres, medmindre anden Auktion er begært i Overensstemmelse med den følgende Paragraf. Den afsagte Kendelse kan om fornødent eksekveres hos Rekvirenten.

§ 422.

Dog kan Skyldneren såvelsom enhver af dem, hvis Rettighed over Ejendommen ved Tvangssalg vil bringes til at ophøre, sorsåvidt der ved første Auktion intet Bud sker, eller han ikke ifølge det skete Bud vil få fuld Dækning for sit Krav, fordrø en anden Auktion afholdt, når han straks på Auktionsstedet erklærer Sådant, imod at han stiller Sikkerhed for Betalingen af de af den nye Auktion flydende Omkostninger, forsåvidt disse ikke måtte blive dækkede ved et højere Bud. Flere Auktioner afholdes ikke, medmindre alle de, som ifølge § 416 kunne fordrø Auktionens Fremme, samtykke heri, i hvilken Henseende bemærkes, at de, der ikke gøre Indsigelse, ansees at samtykke. Gøres på anden eller en senere Auktion intet Bud, eller fremsættes der ikke af nogen dertil Berettiget Fordring på Hammerslag, hæver Fogden Auktionen ved Kendelse som i § 421 foreskrevet.

Den, som er Højstbydende ved første Auktion er, dog ikke i længere Tid end 6 Uger, bunden ved sit Bud for det Tilfælde, at der ikke ved anden Auktion skulde ske ligeså højt eller højere Bud, eller det skete Bud formedelst manglende Sikkerhedsstillelse ej kan antages. Gives der ved anden Auktion hverken Hammerslag til ham eller til nogen Anden, er den Højstbydende ved første

Auktion løst fra sit Bud, og Forpligtelse til at vedstå Budet påhviler heller ikke den eller de Højstbydende ved anden Auktion.

§ 423.

Når en anden Auktion skal finde Sted, må herom udgå en ny Bekendtgørelse med 14 Dages Varsel, der idetmindste indrykkes een Gang i de i § 417 nævnte offentlige Blade.

Det skal i Bekendtgørelsen udtrykkeligt bemærkes, at det er anden og sidste Auktion.

§ 424.

Enhver Pant- eller Udlægshaver er, forsåvidt han under Auktionen har gjort det højeste Bud og herved vil få Andel i Auktionssummen uden dog fuldtud at fyldestgøres, berettiget til at forlange sig Ejendommen udlagt for dette, når han på Auktionen, forinden Adgang til at byde er sluttet, tilkendegiver denne Hensigt og derved giver fornøden Opfordring til at gøre Overbud. Han har da at forlange Auktionen standset og derefter med Udskrift af det stedfundne samt med Bevis for, at han har opfyldt Auktionsvilkårene, at henvende sig til Fogden for af denne at få sig Ejendommen udlagt på hidtil gældende Måde.

§ 425.

Den Højstbydende har ikke ved nogen af Auktionerne Ret til at fordre Hammerslag.

Den i Auktionsvilkårene betingede Sikkerhedsstillelse (jfr. § 410) kan først forlanges, når Hammerslag tilbydes; dog kan Fogden, når der af Vedkommende fremsættes Påstand herom, forlange, at ubekendte eller uvederhæftige Personer straks skulle stilleen mindre Sikkerhed efter Fogdens Skøn, hvis deres Bud skal komme i Betragtning.

§ 426.

Den, der har erholdt Hammerslag, er forpligtet til at berigtige Købesummen ved Betaling enten umiddelbart til de i Auktionsvilkårene angivne Personer eller til

Fogden, dersom dette måtte være bestemt i Henhold til § 414. Det først forfaldende Afdrag på Købesummen erlægges, forsåvidt ikke Andet er bestemt i Auktionsvilkårene, eller forsåvidt ikke Samtykke fra Vedkommende til Udsættelse eller til pågældende Prioritets Overtagelse haves, til den eller de først Berettigede, forsåvidt tilstrække kan, og anvendes således i Almindelighed først til Dækning af resterende

Skatter og Afgifter, hvis Prioritet er bevaret, og som ikke ere betingede udredede udenfor Købesummen.

§ 427.

I det Tilfælde, at Betalingen efter § 414 skal erlægges til Fogden, har denne, snarest muligt efter at Hammerslag er givet, at gøre et Udkast til Auktionssummens Fordeling imellem de i Tvangssalget interesserede Personer, hvilke derpå med 14 Dages Varsel indkaldes til et Møde. Indkaldelsen, der skal indeholde Tilkendegivelse om, at Udkastet ligger til Eftersyn på Fogdens Kontor, hvor enhver Vedkommende mod sportelmæssig Betaling kan få en Afskrift af det, sker ved en almindelig Opfordring til at melde sig, som indrykkes een Gang i den til retslige Bekendtgørelser bestemte almindelige Tidende, hvorhos der bliver at give dem, hvis Interesse i Tvangssalget kan ses af Skøde- og Pantebøgerne eller på anden Måde, såsom ved de tidligere stedfundne Forhandlinger, er kommen til Fogdens Kundskab, særskilt Underretning, forsåvidt de have bekendt Bopæl inden Riget (§ 81). Fremkommer der i det berammede Møde ingen Indsigelse mod Fogdens Udkast, foretages Fordelingen af Købesummen, efterhånden som den indkommer, i Overensstemmelse med det, dog uden at herved Nogens Ret til Del i den iøvrigt prækluderes. Fremsættes derimod Indsigelser, og lykkes det ikke Fogden ved mægling at tilvejebringe Enighed, henviser han de tvistende Parter til almindelig Rettergang. Forfølges

en gjort Indsigelse ikke behørig inden 4 Uger, anses den som ikke fremsat.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Indsigelse er fremsat, udbetales i Overensstemmelse med Udkastet, men den Del af den, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes, forsåvidt den er indkommen eller måtte indkomme, indtil Sagens endelige Afgørelse.

Fogden har at sørge for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargørelse i Mellemtiden.

§ 428.

I Tilfælde af, at Auktionskøberen ikke efterkommer Auktionsvilkårene, er Rekvirenten såvelsom enhver af de Personer, som i Følge deres Fordringers Beskaffenhed have Krav på at få Del i Købesummen, berettiget til at fordre, at Ejendommen sættes til en eneste Auktion på Auktionskøberens Risiko og Regning, i Henhold til de vedtagne Auktionsvilkår med de af Forholdets Natur flydende Lempelser, således at han bliver pligtig at tilsvare, hvad der måtte bydes mindre, uden at have Krav på, hvad der måtte bydes mere end Auktionskøbesummen.

Fogden har på Vedkommendes Begæring at tillyse Auktionen i Overensstemmelse med de for den anden Auktion i § 423 givne

> Regler.

Ovenanførte Fremgangsmåde udelukker ikke, at enhver af de til Deltagelse i Auktionskøbesummen Berettigede for sin Del, eller efter Omstændighederne Fogden på Samtliges Vegne, anvender eller lader anvende almindelig Retsforfølgning imod AuktionsWerens.

§ 429.

Fogden har at udstede Auktionskøde til Køberen på Tvangsauktionen, eller hvem denne har overdraget sin Ret, når de for Skødes Erholdelse i Auktionsvilkårene satte Betingelser ere opfyldte, eller Bevis føres for, at alle Vedkommende have fået, hvad der tilkommer dem, eller de samtykke i, at Støde må udstedes. Oplyses

det for

Fogden, at en Kreditor, der efter tinglæst Forskrivning eller Udlæg har Krav på Dækning af Købesummen, trods lovligt Tilbud har vægret sig ved eller erklæret sig ude af Stand til at meddele behørig Kvittering til Udslettelse i Pantebogen, eller at han hverken har Bopæl her i Riget eller har opgivet nogen her bosiddende Person som befuldmægtiget til på hans Vegne at modtage Beløbet, kan dette afgives til Fogden til Bevaring og Frugtbargørelse efter § 427, sidste Stykke, og skal hans Erklæring herom i det af ham udfærdigede Skøde afgive Hjemmel for, at vedkommende Dokument kan udslettes ved Skødets Tinglæsning.

Består det Solgte af flere særskilte Ejendomme, skal Fogden, når det forlanges af Køberen, eller hvem der træder i hans Sted, og når de derpå hvilende Hæftelser ere helt afgjorte eller Vedkommendes Samtykke tilvejebragt, give særskilt Skøde eller Overdragelsesdokument på hver særskilt Ejendom. Forlanges en Ejendom delt, skal det Samme iagttages, når de lovbestemte Betingelser for Delingen ere godtgjorte at være til Stede.

Køberen er i Mangel af anden Bestemmelse i Vilklårene pligtig at tage Skøde eller Overdragelsesdokument og berigtige Købet i enhver Henseende inden 1 År efter Hammerslaget.

§ 430.

Køberen på Tvangsauktionen er, når den i § 438 angivne Frist af 4 Uger er forløben, uden at der er rejst Anke eller Kære, og han har fyldestgjort Auktionsvilkårene, berettiget til at lade de Hæftelser, til hvis Dækning der efter Auktionens Udfald Intet udkommer, udslette af Skøde- og Pantebogen.

§ 431.

I Honorar til Auktionsrekvirentens juridiske Konsulent kan der i det Højeste pålægges Køberen at betale for samtlige i Forbindelse med Auktionen stående Forretninger $\frac{1}{2}$ pCt. af Købesummen, når

denne overstiger 10,000 Kr., og hvis den er ringere, kun Salærer fra 20 til 50 Kr. foruden Rejseomkostninger.

Forsåvidt nogen af de øvrige Mødende har Krav på Salær, bestemmes dette ikke procentvis i Forhold til Købesummen eller Størrelsen af den Fordring, som de skulle værne om, men i Forhold til Ulejligheden ved Mødet og Sagens Beskaffenhed i det Hele ligeledes med Tillæg af Rejseomkostninger.

Hvor der tvistes om Størrelsen af et fordret Salær, afgør Fogden, hvis Overenskomst ikke kan opnås ved hans Mægling, Spørgsmål herom ved Kendelse.

Kapitel XXXVI.

Proceduren af Tvistigheder, der opstå under Tvangsauktionen.

§ 432.

Under Tvangsauktionen kunne de oprindelige Parter ikke fremsætte sådanne Indsigelser, som vedrøre Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme liggende Retshandlinger. Indsigelser, som ikke høre til de i Kap. XXXV omhandlede, kunne af Trediemand fremsættes under Auktionsforretningen, når han formener, at Auktionens Fremme på den påståede Måde vil komme i Strid med hans Ret.

§ 433.

Proceduren under Auktionen eller Forberedelserne til samme foregår efter de Regler, som i §§ 368, 369 og 370 ere givne om Tvistigheders Forhandling under Eksekutionsforretninger.

§ 434.

Hvad der skal optages i Auktionsprotokollen, afgøres efter de i § 371 opstillede Grundsætninger. Dog blive de i Rskr. 13. Juni 1783 og Pl. 3. September 1823 indeholdte Bestemmelser, hvorefter visse Løsøreauktioner

ikke behøve at foretages til Protokollen, fremdeles at anvende med de Lempelser, som Følge af Reglerne i nærværende Kapitel.

§ 435.

De i § 372 om Udsættelse og Standsning givne Regler komme også til Anvendelse på selve Auktionens Afholdelse jfr. dog § 419, 1. Stykke i Slutningen.

§ 436.

I opståede Tvistigheder forholdes der med Kendelses Afsigelse efter § 373.

§ 437.

Imod en sluttet Auktionsforretning kan der rejses Anke eller Kære overensstemmende med de nærmere

Bestemmelser herom i det følgende Kapitel.

Kendelser, der afsiges under Auktionen eller Forberedelserne til denne, kunne først påankes eller påkæres, efter at hele Auktionsforretningen er sluttet, jvf. dog § 419.

§ 438.

Anke eller Kære over Auktionsforretningen må i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Auktionsforretningen er sluttet, eller, forsåvidt foregående Retshandlinger ere påklagede for højere Ret, 4 Uger, efter at disse ere ophævede eller forandrede.

Dog kan Anke eller Kære inden Forløbet af et År tillades på samme Måde, som i § 383, 2. Stykke er bestemt om Udlæg.

Kapitel XXXVII.

Retsmidlerne imod de til Dømmes tvungne Fuldbyrdelse henhørende Fogedforretninger m. m.

§ 439.

Klager over Fogedforretninger, som vedrøre selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbyrdelse der er Spørgsmål, gøres gældende ved Anke til den Landsret, under

hvilken Fogden står. Har den, der vil rejse sådan Anke, tillige Klager af den i denne Paragrafs 2det Stykke angivne Beskaffenhed, blive disse at inddrage under Anken.

Klager, der alene angå de processuelle Betingelser for Fogedforretningen eller den ved samme brugte fremgangsmåde, gøres gældende ved Kære til den Landsret, under hvilken Fogden står.

§ 440.

Under Ankesagen eller Kæremålet er den for Fogden stedfundne Procedure ikke bindende, og der er endog Intet til Hinder for, at nye Påstande fremsattes. Dog kunne Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Fogden afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

løvrigt gælde de om Anke og Kære fra Underret til Landsret givne Regler med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur.

§ 441.

Anke fra Landsret til Højesteret i de heromhandlede Tilfælde finder kun Sted, når den Fordring, i Anledning af hvilken Eksekution er sket, har været Genstand for Landsrettens Afgørelse i første Instans eller dog i Følge sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde henhøre under samme. Dog kan, om end Fordringen ikke er af den anførte Beskaffenhed, Højesterets Lustitarius i Forening med to af ham tiltagne Medlemmer af Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højesteret. Begæring herom fremsættes og behandles på den i § 246 omtalte Måde.

Om Anken til Højesteret gælde de almindelige Regler i Kap. XXI.

Landsrettens Afgørelse i Anledning af Kære er ikke Genstand for yderligere Kære til Højesteret, medmindre det i første Stykke af denne Paragraf omtalte Udvalg undtagelsesvis meddeler Tilladelse hertil.

§ 442.

Forsåvidt Fogder, der i Medfør af nærværende Lovs Bestemmelser modtage

Indbetalinger eller Deposita, måtte findes pligtige at udrede Erstatning til Private i Anledning af deres Embedsførelse i så Henseende, er Statskassen ansvarlig for sådan Erstatnings Udredelse, dersom den ikke kan fås hos vedkommende Embedsmand eller i hans Bo.

Femte Afsnit.

Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

Kapitel XXXVIII.

Udpantning.

§ 443.

Udpantning kan kun finde Sted i de i Lov om Udpantning m. m. af 29. Marts 1873 § 1 og senere Love nævnte Tilfælde samt

1) for Renterestancer af den i Henhold til Lov 8. April 1851 om Selvejendoms Indførelse på det Staten tilhørende Bøndergods, jfr. Lov 27. Januar 1852 § 4, Lov 3 Marts 1852 § 2 og Lov 8. Februar 1844 §2, stiftede Pantegæld, og

2) for den Betaling, som i Henhold til Brandpolitilov for Landet af 2. Marts 1861 § 22, jfr. Lov 1. Marts 1889 og Bkg. 30. Marts 1889 § 23, og Lov om Brandvæsnet i Købstæderne af 21. Marts 1873 § 10 og dertil sig sluttende Reglementer tilkommer de af vedkommende Amtmænd og Kommunalbestyrelser antagne Skorstensfejere, foråavidt den ikke er bestemt til et fast årligt Vederlag af Ræmnerkassen.

Ligesom det altid står i Rekvirentens Magt at indtale sin Forbring ved sædvanlig Rettergang, således skal det også være ham tilladt, når Fogden finder, at Omstændighederne tale derfor, at benytte Udpantning for en Del af den ham tilkommende Fordring og indtale Resten ved sædvanlig Rettergang.

Tilbyder Skyldneren delvis Betaling, bør denne modtages.

§ 444.

Udpantningsretten følger Fordringen, så at den tilkommer Enhver, som med Hensyn til samme er trådt i den oprindelige Berettigedes Sted, og vedvarer indtil eet Nar, efter at Fordringen er forfalden til Betaling. Imidlertid er det i Henseende til Fristens Beregning tilstrækkeligt, at Udpantning er begæret inden Udløbet af ovennævnte Tidsrum, når den derefter med tilsrilig Hurtighed fremmes af Rekvirenten.

I det i Lov om Underholdsbidrag til Børn, der ere avlede udenfor Ægteskab m. m. af 12. April 1892 § 4 nævnte Tilfælde afbrydes Fristen ved Indgivelse af Begæring til Politimesteren (Magistraten) om Bidragets Udbetaling, når bemeldte Myndighed derefter uden Ophold foretager de fornødne Skridt til Bidragets Inddrivelse.

§ 445.

Den, der begærer Udpantning foretagen, har herom skriftlig at henvende sig til Fogden. Begæringen ledsages, forsåvidt Fordringen støttes på eller godtgøres ved skriftlige Dokumenter, af disse, og ellers af sådanne Oplysninger, som måtte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse, om Udpantning kan finde Sted. Finder han efter det Foreliggende Intet til Hinder for Udpantning, afsiger han ved Påtegning på Begæringen en Kendelse, gående ud på, at den forlangte Udpantning kan foretages, dog på Rekvirentens Ansvar, forsåvidt Fordringens Rigtighed angår, hvilken Kendelse ikke særskilt kan påklages. I modsat Fald nægter han den begærte Udpantning ved en Kendelse, der er Genstand for Kære efter Reglerne i foregående Afsnit.

§ 446.

Efter at Udpantning er bevilget, har Rekvirenten eller i de Tilfælde, i hvilke Foranstaltningen til Udpantningens Iværksættelse påligger Fogden i Embeds Medfør, denne at drage Omsorg for, at Begæringen og den samme påtegnede Kendelse mindst 6 Dage for Forretningens Foretagelse i Over-

ensstemmelse med Reglerne i Kapitel VIII forkyndes for Skyldneren.

Ved Inddrivelsen af Statsskatter, Bankrenter, Brandpenge, Kommuneskatter og alle andre Afgifter til det Offentlige, såvelsom af Tiendevederlag, Brokorn og alle andre deslige Indtægter, som inddrives ved Udpantning hos Beboerne af et Sogn eller en Kommune, er det tilstrækkeligt, at Bekendtgørelse om, at

Restancen af Fogden er godkendt til Inddrivelse, og at denne vil finde Sted uden videre Varsel, uden Nævnelse af de enkelte Skyldneres Navn, sker mindst 8 Dage, før Udpantningen foregår, i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad eller ved Opslag på offentlige Steder eller ved Trommeslag eller ved Læsning til Kirkestævne efter Stedets Skik og Brug.

§ 447.

Udpantning iværksættes af Fogden; dog kan Udpantning på Landet, når Fordringen ikke overstiger 100 Kr. og Genstanden for Udpantningen ikke er faste Ejendomme, ske ved Sognefogden. Når Rekvirenten afgiver Begæringen, forsynet med Påtegning om den i Overensstemmelse med foregående Paragraf skete Forkyndelse, henholdsvis til Fogden eller Sognefogden, skulle disse efter Fristens Udløb uden uforhøden Henstand iværksætte Udpantningen. Også hos de til Hæren eller Søværnet højdende Militærpersoner iværksættes Udpantning af den civile Foged eller Sognefogden, men den, som skal foretage Udpantningen, har forud at underrette den pågældende Chef om den forestående Udpantning.

Forsåvidt der med Hensyn til visse Fordringer i Lovgivningen er tildelt Fogden en videregående Virksomhed i Henseende til Forretningens Kundgørelse og Foretagelse og det Udlagtes Realisation m. m. samt foreskrevet bestemte Frister, inden hvilke det Fornødne i disse Henseender skal være foranskaltet, forbliver det ved de herom givne Bestemmelser, også med Hensyn til det for Forsømmelser i så Henseende fastsatte Ansvar.

§ 448.

I Sager, som angår Inddrivelse af Underholdsbidrag, skal det ikke være fornødent til Fogden at indgive særlig skriftlig Begæring om Udpantning, og Fogdens Kendelse om denne kan påtegnes Oberøvrighedens Resolution, hvorved Bidraget er fastsat, eller et om sammes Størrelse indgået Forlig er stadfæstet. Når sådan Resolution eengang er forkyndt for den eller de Vedkommende, kan Forkyndelsen af Fogdens Udpantningskendelse for de enkelte forfaldne Bidrag derhos gyldig ske på Landet ved Sognefogden og i Købstæderne ved en Politibetjent eller en enkelt Stævningsmand. Det påhviler fremdeles Fogden, når Begæring om Inddrivelse af slige Vidtrag er fremsat og funden begrundet, selvstændig at besørge det Fornødne til denne Inddrivelse, derunder indbefattet Realisation af de udlagte Genstande og Auktionsbeløbets Indfordring.

§ 449.

Udpantningen skal foruden Hovedfordringen omfatte alle af Forretningen samt Godsets Bevarelse og Realisation flydende Omkostninger, og Gebyrerne kunne ikke fordres forudbetalte. Udkommer der ikke ved Realisationen et til at Dække Fordringen og Omkostninger tilstrækkeligt Beløb, fortsættes Udpantningen, uden at der i så Fald gives Varsel efter § 446. Udpantning foregår iøvrigt efter de i foregående Afsnit om Udlæg givne Regler, dog at Rekvirentens Møde under Forretningen ikke er nødvendigt. Er Fordringen, hvorfor Udpantning foretages, en anden Ydelse end Penge, skal henholdsvis Fogden eller Sognefogden, efter såvidt muligt at have hørt Skyldnerens Erklæring herover, efter sit Skøn med Vidnernes Bistand, men uden at være bunden ved deres Anskuelse, ansætte Ydelsen til et Pengevederlag

De Udpantninger, som foretages af Sognefogden, ske i Overværelse af to af ham tilkaldte Vidner, som ere pligtige at følge ham; er Udpantningen så almindelig, at ingen Vidner kunne have i den By,

hvori den foregår, udmelder han dertil to Mænd af den nærmeste By. Han indfører Forretningen i en ham af Fogden leveret og af denne autoriseret Protokol, hvis Anskaffelse bekostes af vedkommende Politikasse.

Møder Rekvirenten ikke under Forretningen, skal henholdsvis Fogden eller Sognefogden være pligtig at modtage det Fordrede eller Afdrag herpå, når sådant tilbydes Under Forretningen, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Rekvirenten, ligesom det i så Fald påhviler den, der foretager Udpantningen, at bestemme, om det Udlagte skal forblive hos Skyldneren, og ellers drage Omsorg for, at det på Passende Måde bevares.

§ 450.

Foretages Udpantningsforretningen af Fogden, kunne Indsigelser fremsættes under Forretningen. Under den for Fogden foregående Forhandling om rejste Indsigelser kan ordentligvis kun Rekvirenten fåe Udsættelse for at begrunde sin Påstand. Er Rekvirenten ikke mødt, eller kan han ikke straks skaffes tilstede, og Fogden ikke finder, at en fremsat Indsigelse straks kan forkastes eller tages til Følge, udsættes Forretningen, og Parterne underrettes om, når Forretningen påny foretages, hvorefter den videre Forhandling mellem Parterne sker i Overensstemmelse med de i Kapitel XXXII. indeholdte Regler. Ved Påkendelsen af rejste Indsigelser er Fogden ikke bunden ved den i Overensstemmelse med § 445 givne Kendelse om Forretningens Fremme. Kendelser, hvorved en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis Påankes eller påkæres i Overensstemmelse med Reglerne i foregående Afsnit (jfr. navnlig §§ 439 ff.).

§ 451.

Foretages Udpantningsforretningen af Sognefogden, kunne Indsigelser fremsættes dels under Forretningen, dels i Løbet af 14 Dage efter Forretningens Afholdelse. Fremsættes Indsigelsen under Forret-

ningen, skal Sognefogden antegne Indsigelsen i Protokollen, men iøvrigt fremme Forretningen samt derefter tilstille Fogden en Udskrift af Protokollen. Indsigelser, som fremsættes efter Forretningen, rettes til Fogden. Efter Forløbet af 14 Dage fra Forretningens Afholdelse træffer Fogden Afgørelse om fremsatte Indsigelser; findes det fornødent, kan han forinden give Parterne Lejlighed til ved Møde for Fogedretten at ytre sig om Indsigelserne. Finder Fogden en fremsat Indsigelse grundet, berigtiger han selv eller ved Sognefogden Fejlen eller ophæber ved Kendelse den stedfundne Forretning i det Hele eller for en Del. Forkastes Indsigelsen, stadfæster Fogden Forretningen som endelig. Om Afgørelsen meddeles Parterne Underretning. Afgørelser, hvorved en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis påankes eller påkæres i Overensstemmelse med Reglerne i foregående Afsnit (sir. navnlig §§ 439 ff.).

§ 452.

Rekvirenten må ikke stride til Realisation af det Udpantede førend efter Forløbet af 4 Uger efter Udpantningen eller, forsåvidt Indsigelse efter § 451 er fremsat, dens Stadfæstelse, medmindre de udpantede Genstande øjensynlig ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge sålænge (jfr. dog §§ 453 og 454), Realisationen foregår iøvrigt, når enten Udpantningens Genstand er fast Ejendom eller Udpantningen har omfattet Løsøre til Værdi af mindst 100 Kroner, i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Tvangsauktion i Kap. XXXIII; i modsat Fald bortsælges det Udpantede mod kontant Betaling ved offentlig Auktion, som afholdes på Landet af Sognefogden og i Købstæderne af Politiet, efter at der mindst 3 Dage forud har fundet een Bekendtgørelse Sted henholdsvis ved Kirkestævne eller ved Indrykkelse i det Blad, i hvilket Bekendtgørelser fra Politiet pleje at offentliggøres.

§ 453.

Den, som finder sig forurettet ved en

Udpantning,, kan, hvad enten Indsigelse har været fremsat under Forretningen eller ikke, gøre sin Klage Gældende henholdsvis ved Anke eller Kære i Overensstemmelse med de i foregående Afsnit indeholdte Regler om Retsmidler imod de til Dommes Fuldbyrdelse sigtende Fogedforretninger. Ligeledes bliver der at forholde efter de der givne Regler med Hensyn til det Spørgsmål, om Forauktioneringen skal udsættes, når Anke eller Kære er rejst imod Udpantningsforretningen. Fristen til Anke eller Kære regnes fra Forretningens Dato eller, forsåvidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 451, dens Stadfæstelse; Oprensning kan ikke gives efter 6 Måneder fra det nævnte Tidspunkt.

§ 454.

Har den, hvem Udpantning er overgået, andre Indsigelser at gøre gældende mod denne end sådanne, som gå ud på, at Fordringen ikke ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, eller at der ved dennes Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmåde, kan han, forsåvidt han ikke vil gøre Ansvar mod Fogden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære imod Forretningen efter § 453, indbringe Spørgsmålet om disse Indsigelsers *Gyldighed til Prøvelse i første Instans*.

Dette Søgsmål, som iøvrigt bliver at behandle efter de almindelige Regler, kan uden Hensyn til Rekvirentens Værneting anlægges i den Retskreds, hvor Udpantningen er gjort, men det må i det Seneste anlægges inden 8 Uger fra Forretningens Dato eller, forsåvidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 451, dens Stadfæstelse.

Når Sag er anlagt mod Rekvirenten af Udpantningsforretningen inden Udløbet af de i § 452 ommeldte 4 Uger, kan Rekviritus mod at stille Sikkerhed standse Rekvirentens Ret til at bortsælge det Udpantede, sålænge indtil det til Prøvelse af Udpantningsforretningen anlagte Søgsmål er afgjort ved endelig Dom; Påstanden kan i så Fald rettes på Udpantningsforretningens Ophævelse. Er Rekvirentens

Ret til at stride til Realisation ikke på den anførte Mand standset, kan Påstanden rettes på Udpantningsforretningens Ophævelse, forsåvidt det Udpantede ikke allerede måtte være bortsolgt, men i modsat Fald kun på Skadesløsholdelse.

§ 455.

Ligesom Rekvirenten, derunder indbefattet Staten, Kommuner, andre Myndigheder eller juridiske Personer, når Udpantningen under et i Medfør af § 453 eller § 454 anlagt Søgsmål findes ulovlig foretagen, i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler har at erstatte Skyldneren al af Forretningen flydende Skade, således vil han også have at godtgøre Skyldneren Sagens Omkostninger i alle Instanser, såfremt Fordringen ikke skyldtes eller ikke var forfalden, da Udpantningen foregik, og det derhos ikke er Skyldneren, der har fremkaldt eller bestyrket den urigtige Opfattelse af Retsforholdet, som Rekvirenten har gjort gældende.

Kapitel XXXIX.

Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§ 456.

Det skal fremdeles i samme Tilfælde som hidtil stå vedkommende Berettigede åbent at fordre Fogdens Hjælp til at indsættes i eller udsætte Andre af Besiddelsen af fast Ejendom eller efter Omstændighederne af rørligt Gods, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede. Også skal Fogdens Hjælp fremdeles ligesom hidtil kunne fordres til at gøre Forældrreller værgemyndighed gældende med Hensyn til Umyndige, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede.

Når en Panthaver i Henhold til D. L. 5—7—8 og 9 vil træde til sit Pant, skal dette ske ved en af Fogden foretagen Indsættelsesforretning.

§ 457.

Foruden at det i de i foregående Paragraf omhandlede Tilfælde selvfølgelig står Rekviritus frit for at fremføre sine Indsigelser mod Forretningens Fremme for Fogden til Påkendelse i Overensstemmelse med de almindelige Regler i Kapitel XXXII, skal det, når Rekviritus har andre Indsigelser imod Forretningen at gøre gældende end sådanne, som gå ud på, at den ikke lovlig kunde finde Sted uden sædvanligt Eksekutionsgrundlag, eller at der ved dens Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmåde, være ham tilladt, forsåvidt han ikke vil gøre Ansvar imod Fogden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære, at anlægge Regressøgsmål i fyrste Instans imod Rekvirenten. Under dette Søgsmål, som må anlægges inden 8 Uger, kan der da efter Omstændighederne såvel tilkendes ham Erstatning i Anledning af den formentlig ulovlige Forretning som også gives Dom for, at Forretningen bør være ophævet.

§ 458.

Imod Fogdens Afgørelser under de i § 456 omhandlede Forretninger kan der benyttes henholdsvis Anke eller Kære i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Retsmidler imod de til Dømmes Fuldbyrkelse sigtende Fogedforretninger M. navnlig §§ 439 ff.).

Sjette Afsnit.

De foreløbige Retsmidler.

Kapitel XL.

Arrest.

§ 459.

Til Sikkerhed for et Krav, der lyder på Penge eller Penges Værd, kan Arrest på Gods sinde Sted, når

1) Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres i Godset, og derhos

2) enten Fordringen er forfalden, eller der er Grund til at befrygte, at Skyldneren ellers ved at bortflytte eller forstikke sit Gods eller på anden Måde vilde umuliggøre eller dog væsentlig vanskeliggøre Adgangen til i sin Tid at opnå Dom og gøre Eksekution.

Med Hensyn til Arrest for Bodmerigæld har det sit Forblivende ved Sølov 1. April 1892 § 185.

§ 460.

Arrest på Person som Sikkerhedsmiddel for Fordringer af den i § 459 ommeldte Beskaffenhed kan kun anvendes på Skyldnere, der stå i Begreb med at forlade Landet for bestandigt eller på ubestemt Tid, i Anledning af forfaldne Fordringer, for hvilke de i Følge denne Lovs Regler vilde kunne sagsøges ved danske Retter.

§ 461.

Arrest på Gods kan ikke foretages i Ting, hvori der ikke vilde kunne gøres Eksekution for den pågældende Fordring.

Når et Skib er udklareret for en Rejse og iøvrigt sejlfærdigt, kan Skipperen og Skibsmandskabet ikke arresteres for gæld.

I Overensstemmelse med de gældende Regler kan der tilstås Fritagelse for Arrest for de i Låne- og Sparekasser samt andre lignende Institutioner indsatte Summer og disses Renter, så længe de indestå sammesteds.

§ 462.

Arrest kan afværges, og foretagen Arrest fåes ophævet, når Skyldneren stiller fornøden Sikkerhed for den Fordring med Renter og Omkostninger, i Anledning af hvilken Arrest søges.

Om den tilbudne Sikkerhed i Følge Størrelse og Beskaffenhed er fyldestgørende, bedømmes af Fogden efter et Skøn.

§ 463.

Arrest på Gods medfører, at Skyldneren fra det Øjeblik, Arrestdekretet er afsagt, bliver uberettiget til at forflytte, forbruge, tilintetgøre eller ved Retshandler råde over de arresterede Genstande, derunder oppebære arresterede Fordringer.

For at Arrestens Retsvirkning skal kunne gøres gældende overfor en godtroende Tredjemand, således at de foretagne Retshandler tabe Gyldighed, er det nødvendigt, at Tinglæsning af Arrestdekretet har fundet Sted ved Skyldnerens personlige Værneting eller, hvis Arresten er gjort i fast Ejendom, ved dennes Værneting. Er Arrest foretaget i Gælds brev, udfordres derhos, at der på dette er gjort en Påtegning herom, og når Arrest er gjort i Fordringer, der ikke grundes på Gælds brev, må der gives Skyldneren efter Fordringen Underretning om Arresten, hvilket ligeledes bliver at iagttage overfor Skyldneren efter et gælds brev for Rentebetalingens Vedkommende.

Med Hensyn til Arrest i registreringspligtige Skibe har det sit Forblivende ved Skibsregistreringslov 1. April 1892 § 49

§ 464.

Arrestekvirenten er i Reglen ikke berettiget til at lade de arresterede Genstande tage fra Skyldneren. Dog kan Fogden ved

rørligt Gods, når de arresterede Genstandes Beskaffenhed eller Skyldnerens Person og Forhold opfordre dertil, bestemme, at de arresterede Genstande skulle tages under Bevogtning af ham selv eller af Nogen, der hertil as ham beskikkes på Skyldnerens Bekostning.

§ 465.

Arrest på Person sker ved Hensættelse i Gælds fængsel ved Fogdens Foranstaltning. Hvis Skyldneren ved Henførelsen til eller Opholdet i Gælds fængslet vilde lide Skade på Helbred, kan Gælds fængsel ikke anvendes eller kun med sådanne Lempelser, som Fogden skønner fornødne.

I Gælds fængslet må der ikke pålægges Skyldneren anden Indskrænkning i Henseende til hans Levevis, end Fængslets Orden med Nødvendighed kræver.

§ 466.

Gælds fængsel kan ikke anvendes, når en til Fordringens Størrelse svarende Sikkerhed kan fåes ved Arrest på Gods.

§ 467.

Arrest på Person kan ikke anvendes for Fordringer, der ere mindre end 100 Kr.

For Fordringer under 200 Kr. må Fængslingens Varighed ikke overstige 4 Uger, for Fordringer under 400 Kr. 8 Uger, for Fordringer under 1000 Kr. 12 Uger, for Fordringer under 2000 Kr. 16 Uger, for Fordringer under 4000 Kr. 20 Uger, for større Fordringer 24 Uger.

§ 468.

Selv om de i foregående Paragraf angivne Tider ikke ere forløbne, ophører Skyldnerens Fængsling i alle Tilfælde: 1) såsnart Eksekution kan gøres for den Fordring, til Sikkerhed for hvilken Arresten er foretaget, enten i Følge en under Arrestforfølgningssagen eller på anden Måde erhvervet Dom eller i Følge et offentlig Forlig;

2) såsnart den arresterede Skyldners Bo her i Landet er taget Under Konkursbehandling;

3) såsnart den arresterede Skyldner oplyser, at han Intet ejer, hverken her i Landet eller andetsteds, hvori Eksekution kunde gøres for Fordringen.

§ 469.

Den Arresteredes Hensættelse i Gælds fængsel sker på Rekvirentens Regning. De herved foranledigede Udgifter kunne ikke fordres godtgjorte af Skyldneren.

§ 470.

De Udgifter, hvis Udredelse påhbiler Rekvirenten ved Gælds fængsels Anvendelse, ere dels Underholdspenge til Skyldneren, dels Varetægtspenge til Arrestforvareren.

Underholdspengene fastsattes til 8 Kr. om Ugen i Tiden fra 1. Maj til 1. November og 10 Kr. om Ugen i Tiden fra 1. November til 1. Maj. Varetægtspengene fastsættes til 2 Kr. om Ugen til alle Tider på Året.

Andre i Anledning af Gælds fængslets Anvendelse fornødne Udgifter, såsom til Lokale, til dettes Renholdelse, til fornødne Sengklæder og Boskab m. m. udredes af det Offentlige. Skyldneren har selv at bekoste Lys og Varme.

§ 471.

De i foregående Paragraf omhandlede Underholds- og Varetægtspenge har Rekvirenten at erlægge henholdsvis til Skyldneren og til Arrestforvareren forud for mindst en Uge ad Gangen, første Gang inden eller ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængslet og senere inden det hertil svarende Klokkeslet hver Ugedag derefter.

Undlader Rekvirenten at betale på foranførte Måde, er Skyldneren berettiget til straks at løslades, og han kan ikke mere fængsles for samme Fordring.

§ 472.

Arrestforretninger udføres af Fogden. Ved deres Foretagelse benyttes Vidner på den Måde, som i § 326 er foreskrevet.

Den i § 326, sidste Stykke, givne Forskrift er også anvendelig på Arrestforretninger.

§ 473.

Hvilken Foged der er pligtig eller berettiget til at foretage Arrestforretninger, afgøres efter de i § 327 givne Regler.

§ 474.

Den, der vil erhverve Arrest på Nogens Gods eller Person, har at indgive skriftlig Begæring herom til vedkommende Foged, ledsaget af de Dokumenter og øvrige Oplysninger, som ere for Hånden. I Reglen har Fogden før Forretningens Foretagelse at afkræve Rekvirenten en Sikkerhedsstillelse, reel eller personlig, med Hensyn til det Erstatningsbeløb, som vilde tilkomme den, hos hvem Arresten er gjort, i Tilfælde af dennes Ulovlighed; kun hvor de foreliggende Oplysninger skønnes at indeholde et fuldstændigt Bevis for Arrestens Lovlighed, er Sikkerhedsstillelse uforuden, sålænge ikke Beviset svækkes ved det under Forretningen oplyste. Dog bør der ikke en Gang mod Sikkerhedsstillelse indrammes Arrest, når det i Følge det for Fogden oplyste skønnes, at Fordringen er ugrundet. Alle Spørgsmål om Sikkerhedsstillelsens Art og Størrelse afgør Fogden efter sit Skøn. Søges Arrest for en af de i § 290 ommeldte Fordringer, kan der ikke afkræves Arrestrekvirenten Sikkerhedsstillelse, medmindre der fra Skyldnerens Side under Arrestforretningen fremkommer sådanne Indsigelser, som kunne fremsættes under den i Anledning af Fordringen anlagte Sag, jfr. Kap. XXV.

§ 475.

Arrestforretningen begynder på Skyldnerens Bopæl eller i Mangel af en sådan på hans sædvanlige Opholdssted, men kan dog efter Omstændighederne, navnlig når der er Fare ved Opsættelse, eller når Skyldneren ikke har Bopæl i Riget eller står i Begreb med at forlade dette, begynde på det Sted, hvor Personen eller Forretningens Genstand forefindes.

§ 476.

Med Hensyn til Parternes Møde under Forretningen m. m. gælde de i § 363 givne Regler.

§ 477.

Arrestforretningen begynder med, at Fogden opfordrer Pågældende til ved Sikkerhedsstillelse eller Betaling at tilfredsstille Rekvirenten, hvorpå han, når dette ikke straks sker, efter Afgørelse af mulige Indsigelser strider til Arrestens Udførelse.

§ 478.

Arresten kan kun udstrækkes til så meget af Skyldnerens Gods, som i Henhold til en under Forretningen foretagne Vurdering behøves til at sikre Rekvirentens Fordring i Forbindelse med de sandsynlige Udgifter ved Arresten.

§ 479.

Med Hensyn til Valget af de Genstande, hvori Arresten gøres, forholdes der efter de i §§ 352 og 353 givne Forskrifter, ligesom der iøvrigt ved Arrestforretningers Foretagelse, med de af Forholdets Natur følgende Lempelser, gås frem efter de om Eksekutionsforretninger i § 365—373 givne Regler.

§ 480.

I Fogedprotokollen optegnes nøjagtigt alle de enkelte Genstande, hvori Arrest gøres, og ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Genstande for belagte med Arrest til Arrestrekvirentens Sikkerhed. Det betyder Skyldneren, at han fra nu af ikke uden at udsætte sig for Strafansvar efter Straffelovens § 253 kan råde over dem på en Måde, som kommer i Strid med Arrestrekvirentens Ret. Er Skyldneren ikke til Stede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 363 tilkaldes på hans Vegne, Pålæg om at give ham en sådan Betydning. Efter Omstændighederne kan et lignende Pålæg gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det Arresterede er.

Er Arrest på Person pålagt, tilkendegives det af Fogden Skyldneren, hvis han er til Stede, at han er belagt med Gældsfængsel, hvorefter Fogden beordrer ham straks henbragt til Gældsfængstet. I modsat Tilfælde er det Rekvirentens egen Sag at drage Omsorg for Udførelsen af Arrestkendelsen ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængsel, og han kan hertil fordrø Politiets Bistand. Såsnart Indsættelsen i Gældsfængslet er sket, har

Rekvirenten øjeblikkelig at meddele Fogden Underretning herom; denne gør, efter at have hørt Arrestforvarerens Forklaring, forneden Bemærkning i Fogedprotokollen om Tiden og Klokkeslettet for Indsættelsen.

§ 481.

Hvis der ikke allerede er anlagt Retssag i Anledning af den Fordring, for hvilken Arrest er gjort, skal Rekvirenten, når Skyldneren ikke under eller efter Forretningen har frafaldet Forfølgning, inden en Uge efter Arresten, anlægge sådan Sag, under hvilken han tillige skal nedlægge særstilt Påstand på, at Arrestens Foretagelse stadfæstes. Retten kan bestemme, at Spørgsmål vedrørende Arrestens Stadfæstelse forhandles særstilt, jfr. § 94.

Er Retssag i Anledning af pågældende Fordring svævende ved første Instans, bliver der inden fornævnte Frist at anlægge en særskilt Arrestsag ved den samme Ret, ved hvilken hin Sag behandles. Det er Retten forbeholdt at bestemme, at Arrestsagen skal sættes i Forbindelse med Hovedsagen, såvelsom at den ene af disse Sager skal udsættes, indtil den anden er påkendt, jfr. §§ 94 og 95.

Er Dom falden i første Instans i Retssagen, hvorunder den Fordring er indtalt, for hvilken Arresten er gjort, anlægges Arrestsagen ved den Ret, af hvilken hin Sag er bleven påkendt. Retten kan i Tilfælde af Anke udsætte Arrestsagens Forhandling i det Hele eller for en Del, jfr. § 95.

Når Arrestforfølgning finder Sted som særskilt Sag, er Forligsmægling unødvendig.

Reglerne om Arrestens og Fordringens Forfølgning blive med de fornødne Lempelser at anvende, når Arrest er afværget ved Sikkerhedsstillelse.

Arrest for Bodmerigæld behøver ikke at forfølges til Stadfæstelse.

§ 482.

Kommer Skyldneren, efter at Arresten er gjort, under Konkurs, eller dør han, og offentligt Skifte uden Gælds Vedgåelse finder Sted efter ham, bortfalder Arrestrekvirentens Forpligtelse til at anlægge Retssag i Anledning af Fordringen eller Arresten. Den af Rekvirenten i Anledning af Arresten stillede Sikkerhed løsgives dog først, når 8 Uger ere gæede efter Arrestens Foretagelse eller, hvis Sag har været anlagt og hæves, 8 Uger efter Ophævelsen, og der derhos ikke fra Boets Side er rejst Sag om Erstatning. Er dette sket, må det endelige Udfald af Sagen afventes.

§ 483.

Under Arrestsagen påkendes det, om Arresten er lovlig gjort. Er Retssag i Anledning af den pågældende Fordring svævende, og Arrestsagen ikke behandles i Forbindelse med Hovedsagen, kunne Indsigelser mod Fordringens Rigtighed ikke fremføres under Arrestsagen. Iøvrigt kunne alle Undre Indsigelser vedkommende Arrestens Lovlighed fremsættes og påkendes under Arrestsagen, uden Hensyn til om de tilforn have været undergivne Fogdens Afgørelse.

Klager fra dens Side, hos hvem Arresten er gjort, sigtende til at bevirke Ophævelse af den foretagne Arrest som ulovligt gjort, kunne overfor Arrestrekvirenten alene fremføres henholdsvis under Arrestsagen eller den i Anledning af Fordringen anlagte Retssag.

§ 485.

Arresten kan ophæves såvel ved Dommen i Arrestsagen som ved Dommen i Hovedsagen.

Arresten bortfalder først, når Ankefristen for den Dom, hvorved den kendes ugyldig, er udløbet, uden at Anke er iværksat, medmindre andet er bestemt i Dommen.

§ 486.

Forsømmer Arrestrekvirenten den ham i Følge det Foregående påhvilende Forpligtelse til inden den i § 481 ommeldte Frist at anlægge Arrestsag eller at anlægge Sag i Anledning af Fordringen, eller afvises eller hæves nogen af disse Sager, kan Arresten fordres ophævet, dog uden at Arrestrekvirenten af denne Grund er udelukket fra igen at gøre Arrest for den samme Fordring.

§ 487.

En pålagt Arrest kan i det Hele eller for en Del ophæves af Fogden på Grund af Omstændigheder, som ere indtrufne efter Arrestens Foretagelse. På Grund af formelle Feil ved Forfølgningssagen kan Arresten kun fordres Ophævet i Medfør af § 486.

Forinden Arresten ophæves, skal Fogden såvidt muligt give Arrestrekvirenten Lejlighed til at ytre sig, medmindre Grunden til Ophævelsen er Udeblivelse med de anordnede Underholds- og Varetægtspenge.

Imod Fogdens Kendelse kan der, hvad enten den går ud på at ophæve Arresten eller nægte dens Ophævelse, iværksættes Anke eller Kære i Overensstemmelse med Reglerne om Anke eller Kære imod de til Dommes Fuldbgyrdelse sigtende Fogedforretninger, jfr. navnlig §§ 439 ff.

Fogdens Ophævelsesdekret kan ikke hindres fra at træde i Virksomhed ved Anvendelse af Anke eller Kære.

§ 488.

Befindes en Arrest i det Hele ulovlig, enten fordi den Fordring, for hvilken den er iværksat, ikke ved endelig Dom befindes grundet hverken i det Hele eller for en Del, eller fordi Arresten selv, bortset fra Fordringens Rigtighed, lider af Mangler, som medføre dens Ugyldighed, og som kunde have været undgåede af

Arrestrekvirenten ved

fornøden Agtpågivenhed, er Arrestrekvirenten Pligtig at yde den, hos hvem Arresten er gjort, Erstatning for Tab, Tort og Kreditspilde. Befindes Arresten ulovlig for en Del, er Arrestrekvirenten pligtig at erstatte den, hos hvem Arresten er gjort, det særlige Tab og den særlige Kreditspilde, som måtte være en Følge af, at der er bleven givet Arresten en for stor Udstrækning. Bortfalder eller ophæves en gjort Arrest på Grund af efterfølgende Omstændigheder, tilkommer der den, hos hvem Arresten er gjort, Erstatning for Tab, Tort og Kreditspilde, når det må antages, at Arresten, om den var bleven behørig forfulgt og holdt ved Magt, vilde have medført sådant Ansvar.

§ 489.

Krav på Erstatning i Anledning af Arresten kan gøres gældende mod Arrestrekvirenten enten som Modkrav under Arrestsagen eller under et selvstændigt Søgsmål i første Instans, hvilket sidste dog først kan anlægges, når Arresten enten ved Dom er kendt ugyldig, eller ved Fogdens Kendelse (§ 487) ophævet; sådant selvstændigt Søgsmål må i så Fald anlægges inden 12 Uger.

§ 490.

Ophæves Arresten af overordnet Ret, for hvilken Fogdens Nægtelse (§ 487) af at ophæve Arresten er indbragt, kan der ved samme Dom tillægges den, hos hvem Arresten er gjort, den ham tilkommende Erstatning hos Arrestrekvirenten.

§ 491.

Vil Nogen drage Fogden til personligt Ansvar i Anledning af hans Embedsforhold med Hensyn til Arrestens Foretagelse eller nægtelse, må dette ske ved Anke.

§ 492.

Fogdens Nægtelse af Arrest er Genstand for Kære efter Reglerne i Kap. XXXVII.

Kapitel XLI.

Forbud.

§ 493.

Ved Forbud, foretaget af Fogden, kan der gives en eller flere bestemte private Personer såvelsom Repræsentanter for Stat eller Kommune i disses Egenskab som Ejere af faste Ejendomme eller som Medkontrahenter i Kontraktsforhold Pålæg om at undlade Handlinger eller Foretagender, som stride imod Forbudsrekvirentens Ret, og som de Pågældende på Grund heraf, selv uden Forbudet, vilde være uberettigede til at foretage.

Forbud mod Ægteskab kan finde Sted ligesom hidtil.

§ 494.

Forbud kan gøres, uagtet det ikke for Fogden bevises, at de Handlinger, der skulde forbydes, ere stridende med Forbudsrekvirentens Ret, men denne må i så Fald stille Sikkerhed for den Skade og Ulempe, som ved Forbudet kan forårsages den Pågældende.

Dog må Forbud end ikke imod Sikkerhedsstillelse iværksættes, når det må antages, at det er ulovligt.

§ 495.

Forbud kan kun gøres, når den, mod hvem Forbudet rettes, ved Gærning eller Ord har givet Grund til at antage, at han vil foretage de Handlinger, som skulle forbydes. Kan fyldestgørende Bevis i så Henseende ikke fremskaffes for Fogden, kan det pålægges Forbudsrekvirenten at stille Sikkerhed som Betingelse for at få Forbud iværksat.

Forbudet bør ikke meddeles, når det skønnes, at en af Rekviritus tilbudt Sikkerhed eller den Straf, som Lovens almindelige Regler hjemle for Retskrænkelsen, yder Rekvirenten tilstrækkeligt Værn.

§ 496.

I de i de tvende foregående Paragrafer omhandlede Tilfælde bestemmer Fogden i Følge Skøn over samtlige Omstændigheder Sikkerhedens Art og Størrelse.

§ 497.

Den, der modvillig overtræder et for han ved Fogden nedlagt Forbud, kan under en af Forbudsrekvirenten anlagt Sag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel og i Forbindelse Hermed efter Omstændighederne til Erstatning. Spørgsmålet om Idømmelse af Straf og Erstatning kan dog udsættes, indtil Forbudssagen er afgjort. Når Forbud ved Fogden er nedlagt, har Politiet på Forbudsrekvirentens Begæring at yde Bistand til

Forbudets Opretholdelse ved at hindre Pågældende i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der måtte være foretaget i Strid med Forbudet, og deslige.

§ 498.

Enhver, der, vidende om et Forbud, yder den, mod hvem Forbudet er rettet, Bistand til de forbudne Foretagenders Udførelse, bliver, forsåvidt Forbudet stadfæstes, erstatningspligts overfor Forbudsrekvirenten.

§ 499.

I øvrigt blive med de Lempelser, som Følge af Forholdets Beskaffenhed, de Regler at anvende, som i det foregående Kapitel, navnlig §§ 472—476 samt §§ 480—481 og 483—492, ere givne om Arrest.

§ 500.

Forbud imod en Fordrings Udbetaling, et Skibs Afsejling eller overhovedet en Genstands Forflyttelse eller anden Rådighedsudøvelse over den er, når Hensigten hermed er at søge Sikkerhed for Fyldestgørelsen af Krav af den i § 459 ommeldte Art, uden Hensyn til, hvorledes Forretningen benævnes, i Et og Alt at betragte som Arrest i den pægældende Fordring eller Genstand. Som en Følge heraf blive de i forrige Kapitel om Arrest givne Regler i alle Henseender at anvende på sådanne Forretninger.

Syvende Afsnit.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. samt Konkurs.

Kapitel XLII.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v.

§ 501.

Med Hensyn til Behandlingen af Dødsboer såvelsom af de øvrige Boer, der omhandles i Skifteloven af 30. November 1874 med dertil sig sluttende Love, har det sit Forblivende ved den gældende Ret med de Forandringer, som følge af de i denne Lov indeholdte Regler.

§ 502.

Når en på offentlig Skifte anmeldt Fordring eller et der fremsat Krav med Hensyn til de under Skiftebehandling værende Midler modsiges af Nogen iblandt Boets Vedkommende, og det ikke lykkes at tilvejebringe Forlig ved Mægling af Skifteretten, afgør denne, om pågældende Påstand skal bestrides af Boet, hvilket Sidste også kan besluttes af Skifteretten, hvor denne på Embeds Vegne finder at burde modsætte sig den, eller om Boet ikke skal optræde som Part, men overlade Vedkommende selv at udføre Tvisten.

§ 503.

Skal en Påstand eller Fordring bestrides fra Boets Side, har Skifteretten snarest muligt herom at underrette den, der har fremsat Påstanden eller anmeldt Fordringen, samt tilkendegive ham, at han må

forfølge sit Krav ved sædvanlig Rettergang mod Boet. Anlægges Sag ikke af den Pågældende inden 4 Uger herefter, bliver Boet at opgøre, som om Påstanden ikke var bleven fremsat, eller Fordringen ikke var bleven anmeldt.

Overlades det til den, som modsiger Fordringen eller Påstanden, selv at udføre Tvisten, har Skifteretten at tilkendegive ham, at han inden 4 Uger må anlægge Retssag imod den, som har anmeldt Fordringen eller nedlagt Påstanden, da der i modsat Fald ved Boets Opgørelse ikke vil blive taget Hensyn til hans Indsigelse imod Fordringen eller Påstanden.

De ovennævnte Underretninger fra Skifteretten meddeles på den Måde, denne finder hensigtsmæssig; det er tilladt at benytte anbefalet Brev.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist på Skiftet er opstået, overlade Spørgsmålets Afgørelse til Skifteretten, er denne, når ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Parternes egen Forklaring behøves, pligtig at afsige en Kendelse, ved hvilken Spørgsmålet da er afgjort på samme Måde som ved Voldgift.

§ 504.

De i foregående Paragraf omhandlede Sager kunne anlægges ved det Steds Underret, hvor Boet behandles, eller, forsåvidt Sagen i Følge dens Genstand henhører under Landsret, ved den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret står.

Dog skal det, hvor en Fordring bestrides af Boet, altid stå den, der nedlægger Påstanden eller anmelder Fordringen, frit for at anlægge Sagen ved Underret uden Hensyn til dens Genstand.

§ 505.

Boet er i de i § 503, første Stykke, omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Stævningen lyder på det og forkyndes for Skifteretten på Boets Vegne.

Det påhviler Skifteretten at sørge for, at Boet under Retssagen repræsenteres på behørig Måde.

§ 506.

Dommen i en i Henhold til § 503 anlagt Sag kan ikke, medmindre pågældende Parter frafalde Anke imod Dommen, eller den kun kan påankes efter særlig Tilladelse, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend den almindelige Ankefrist er udløben ubenyttet.

Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge senere Påanke, tages behørigt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling, i fornødent Fald ved Omgørelse af det Foretagne, hvis Skifte ikke endnu er sluttet, men efter den Tid må enhver Forandring søges iværksat ved Påanke af Repartitionen.

§ 507.

Spørgsmål om Boets Overtagelse, Bestyrelse — derunder Fastsættelse af de i Skifteloven af 30 November 1874 § 31, 2. Stykke, og § 33, 2. Stykke, omhandlede Vederlag — Udlevering og, med de af §§ 502 og 503 flydende Begrænsninger, også om dets Opgørelse påkendes af Skifteretten. Tvistigheder angående disse Spørgsmål behandles efter de for Underretssager foreskrevne Regler. Forligsmægling foregår ved Skifteretten.

§ 508.

Kendelser eller Beslutninger af Skifteretten, der forefalde under Boets Behandling, kunne, forsåvidt der overhovedet er Udgang til at indbringe dem til højere Rets Prøvelse (jfr. § 510), påkæres til den Landsret, under hvilken Skifteretten står. Boets Behandling bliver dog ikke desto mindre at sortsætte, men Skifteretten har i så Fald at drage Omsorg for, at den Ankendes Ret ikke foregribes ved Behandlingen, medens Kæremålet står på.

Kæremålet må iværksættes inden 2 Uger, efter at pågældende Beslutning er tagen eller Kendelse afsagt.

Dog kan Landsrettens Iustitarius efter et af vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplys-

ninger må følge, undtagelsesvis indtil 6 Måneder, efter at Beslutningen er tagen eller Kendelsen afsagt, tilstede Kæres Iværksættelse, når ganske særegne Omstændigheder retfærdiggøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Kære.

§ 509.

Den tilendebragte Skiftebehandling og i Forbindelse hermed de Under samme afsagte Kendelser og tagne Beslutninger, forsåvidt som disse ikke have været gjort til Genstand for Kære, kunne påankes til den Landsret, under hvilken Skifteretten står.

Anke må iværksættes inden 4 Uger, efter at Skiftet i Henhold til Reglen i Lov af 30. November 1874 § 50 ansees som sluttet.

Dog kan Oprejsning imod Undladelse af at iværksætte Anke inden den foreskrevne Tid iøvrigt i Overensstemmelse med Reglen i § 508, sidste Stykke, gives indtil 1 År efter Skiftets Slutning.

§ 510.

Anke eller Kære kan ikke finde Sted imod de Bestemmelser, der af Skifteretten træffes ifølge Lov af 30. November 1874, §§ 16, sidste Stykke, 19, tredie Punktum, 23, 24, første Punktum, 27, sidste Punktum, 30, sidste Punktum, 32, 47, første Punktum, 51, første Stykke, og. 75 samt denne Lovs § 502.

§ 511.

Anke foregår i Overensstemmelse med de om Anke fra Underret til Landsret i tredie Afsnit givne Regler med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

Ankestævningen forkyndes for Skifteretten, der på Boets Bekostning har at drage Omsorg for, at der i fornødent Fald tages til Genmæle.

Den for Skifteretten stedfundne Procedure er ikke bindende, og der er endog Intet til Hinder for, at Tillæg til og Rettelser i de tidligere Påstande fremsættes. Dog kunne Parterne ikke tilbagekalde de af dem

for Skifteretten afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

§ 512.

Kære foregår med de Lempelser, som følge af ovenstående Bestemmelser, efter samme Regler som Kære til Landsret over Underrettens Afgørelser, jfr. § 289.

§ 513.

Når en i Henhold til § 509 iværksat Anke har fundet sin Afgørelse ved Landsret, kan der i Reglen ikke ske yderligere Anke til Højesteret. Dog kan Højesterets Iustitiarius i Forbindelse med to af ham tiltagne

Medlemmer af Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højesteret. Andragende herom fremsættes og behandles på den i § 246 fastsatte Måde.

Om Anke til Højesteret gælde de almindelige Regler i Kap. XXI.

Landrettens Afgørelse i Anledning af Kære er ikke Genstand for yderligere Kære til Højesteret.

Kapitel XLIII.

Konkurs.

§ 514.

Med Hensyn til Behandlingen af Konkursboer har det sit Forblivende ved Reglerne i Konkursloven af 25. Marts 1872 og Lov om en forandret Affattelse af visse Paragrafer i Konkursloven af 15. April 1887 med de Forandringer, som følge af denne Lov.

§ 515.

Når et i Konkursboet fremsat Krav eller en anmeldt Fordring modsiges, eller den Fortrinsret, som er tillagt samme på den i Henhold til Konkurslovens § 87 forfattede Oversigt, bestrides, og det ikke

lykkes at tilvejebringe Forlig imellem de pågældende (jfr. Konkurslovens § 88), har Skifteretten at fremkalde en Beslutning af Boets Vedkommende (jfr. Konkurslovens §§ 74 og 75), om og for hvilket Beløb Boet vil anerkende Fordringen, og hvilken Fortrinsret det vil indrømme den. Herom underretter Kurator snarest muligt den pågældende Fordringshaver samt tilkendegiver ham, at han, hvis han ikke vil finde sig i at behandles på denne Måde, må forfølge sit Krav ved sædvanlig Rettergang imod Boet. Underretningen meddeles på den Måde, Skifteretten finder hensigtsmæssig; det er tilladt at benytte anbefalet Brev. Anlægges Sag ikke af den Pågældende inden 4 Uger herefter, bliver Fordringen ved Boets videre Behandling og Opgørelse kun at anerkende forsåvidt og med den Fortrinsret, som Boet har indrømmet.

Fordringshavere, som have Interesse i at bestride en Fordring, uagtet Boet ikke vil modsige den eller den for samme påståede Fortrinsret, have Adgang hertil, forsåvidt der ikke af Boet er sluttet Overenskomst med Vedkommende om Tvistens Genstand, og Sagens Forfølgning ikke udsætter Boet for Tab af Rettigheder. De pågældende Fordringshavere have i så Fald at anlægge Retssag inden 4 Uger, efter at Boets Beslutning er taget. I modsat Tilfælde bliver der ved Boets Opgørelse ikke taget Hensyn til deres Indsigelser. De ere pligtige at lade Stævningen forkynde for Boets Kurator.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist er opstået, overlade Spørgsmålets Afgørelse til Skifteretten, er denne, når ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Parternes egen Forklaring behøves, pligtig at afsige en Kendelse, ved hvilken Spørgsmålet da er afgjort på samme Måde som ved Voldgift.

§ 516.

De i foregående Paragraf omhandlede Sager kunne anlægges ved det Steds Underret, hvor Boet behandles eller, forsåvidt Sagen ifølge dens Genstand henhører under

Landsret, ved den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret står.

Dog skal det altid stå den, hvis Fordring eller nedlagte Påstand bestrides af Boet, frit for at anlægge Sagen ved Underret uden Hensyn til dens Genstand.

§ 517.

Boet er i de i § 515, første Stykke, omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Stævningen lyder på det og forkyndes for Kurator på Boets Vegne.

Det påhviler Kurator at sørge for, at Boet under Retssagen repræsenteres på behørig Måde.

§ 518.

Dommen i en i Henhold til § 515 anlagt Sag kan ikke, medmindre pågældende Parter frafalde Anke mod Dommen, eller den kun kan påankes efter særlig Tilladelse, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend den almindelige Ankefrist er udløbet ubenyttet. Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge en senere Påanke, tages behørigt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling, i fornødent Fald ved Omgørelse af det Foretagne, hvis Konkursbehandlingen ikke endnu er sluttet, men efter den Tid må enhver Forandring søges iværksat ved Påanke af Udlodningen.

§ 519.

Spørgsmål om Boets Overtagelse, Bestyrelse — derunder Fastsættelse af de i Konkurslovens § 69 omhandlede Vederlag — Udlevering og, med de af § 515 flydende Begrænsninger, også om dets Opgørelse påkendes af Skifteretten. Tvistigheder angående disse Spørgsmål behandles efter de for Underretssager foreskrevne Regler. Forligsmægling foregår ved Skifteretten.

§ 520.

Imod Kendelser eller Beslutninger af Skifteretten, som forefalde under Boets Behandling, kan der udenfor de i Konkurs-

lovens § 137 angivne Tilfælde finde Kære Sted til den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret står. Ligeledes er den i Konkurslovens § 48, 2det Stykke, omhandlede Beslutning Genstand for Kære til Landsretten. Med Hensyn til Kære imod den Beslutning af Skifteretten, hvorved en antagen Akkord forkastes, blive de i Konkurslovens § 138 fastsatte Begrænsninger at iagttage.

Den sluttede Konkursbehandling og i Forbindelse hermed de under samme afsagte Kendelser og tagne

Beslutninger, forsåvidt som disse ikke have været gjort til Genstand for Kære, kunne pånkes til den Landsret, under hvilken Skifteretten står. Den Beslutning af Skifteretten, hvorved en antagen Akkord er stadfæstet, kan dog kun i de i Konkurslovens § 139 nævnte Tilfælde indbringes til Prøvelse af Landsretten; dette sker ved Kære.

§ 521.

Ankefristen er 4 Uger.

Dog kan Landsrettens Iustitiarius efter et af vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger må følge, undtagelsesvis indtil 1 År efter Konkursbehandlingens Slutning, tilstede Anke, når ganske særegne Omstændigheder retfærdiggøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Anke.

§ 522.

Kærefristen er 2 Uger.

Når en Kendelse eller Beslutning, der forefalder under Konkursbehandlingen, er påkæret, bliver Boets Behandling ikke desto mindre at fortsætte, men Skifteretten har i så Fald at drage Omsorg for, at den Kærendes Ret ikke foregribes ved Behandlingen, medens Kæremålet står på. Er der iværksat Kære imod den Beslutning, hvorved en Akkord stadfæstes, må Boet ikke forinden Spørgsmålets endelige Afgørelse udleveres til Skyldneren, medmindre der drages Omsorg for at sikre den Kærende. Et Kæreskrift, der ikke påberåber sig nogen af de i Konkurslovens § 139 ommeldte

Ankegrunde, hindrer ikke Boets Udlevering til Skyldneren.

Oprejsning imod Oversiddelse af Kærefristen kan gives efter Reglen i § 521, sidste Stykke, dog ikke længere end i 6 Måneder.

§ 523.

Ankestævning forkyndes for Kurator, hvem det påhviler på Boets Bekostning at drage Omsorg for, at der i fornødent Fald tages til Genmæle.

§ 524.

Med Hensyn til Alt, hvad der efter Bestemmelserne i dette Kapitel skal iagttages af eller overfor Boets Kurator, træder i Boer, hvor ingen Kurator er beskikket, Skifteretten i dennes Sted (jfr. Konkurslovens § 80).

§ 525.

Iøvrigt finde med Hensyn til Anke og Kære i de ovenfor omhandlede Tilfælde Reglerne i §§ 511—513 tilsvarende Anvendelse.

Kapitel XLIV.

Auktioner i Dødsboer m. m. og i Konkursboer.

§ 526.

Når pantsatte Genstande skulle bortsælges ved Tvangsauktion fra et Arv- og Gældsfragåelsesbo eller et Konkursbo, skal Auktionen foretages af Skifteretten under lagttagelse af de i Kap. XXXIII. til XXXVI. indeholdte Regler og iøvrigt med de Lempelser, som følge af Konkurslov 25. Marts 1872 og Skiftelov 30. Nov. 1874, således som disse Love og Loven om en forandrer Affattelse af visse Paragrafer i Konkursloven af 15. April 1887 forandres ved de i nærværende Lov indeholdte Bestemmelser. Kurator i Boet har at udføre, hvad der

påligger Rekvirenten af en Tvangsauktion. Den, der besørger Inkassators Forretninger for Boet, fungerer også som sådan, forsåvidt Tvangsauktionen angår.

§ 527.

I her omhandlede Boer skal enhver Underpanthaver i fast Ejendom og dermed som Tilbehør pantsat Løsøre være berettiget til inden en Måned efter Konkursens Begyndelse eller efter at Arv og Gæld i Dødsbo er fragået, at erklære, at han alene vil holde sig til sit Pant og frafalde Fordring på Boet iøvrigt. I så Fald kan enhver sådan Panthaver forfølge sin Panteret uafhængigt af Skiftebehandlingen, dog uden Indskrænkning i Boets Adgang til at sætte Ejendommen til Tvangsauktion efter Reglerne i denne Lov, forsåvidt nogen Panthaver, der ikke benytter sig af heromhandlede Adgang til selv at forfølge sin Panteret, begærer det, eller forsåvidt Boet vil forsøge, om nogen Del af Pantets Anktionssum kan tilfalde det, hvorhos i heromhandlede Tilfælde den pantsatte Ejendom i Henseende til Skiftegebyret kun anses at henhøre til Boets Masse med Fradrag af Beløbet af de Pantefordringer, for hvis Vedkommende Fordring på Boet udenfor Pantet er frafalden.

§ 528.

Forsåvidt der på en af Boet rekvireret Tvangsauktion efter Budets Beskaffenhed ikke udkommer noget

Overskud til de personlige Kreditorer, og ingen af de Pantekreditorer, hvis Fordringer helt eller delvis vilde erholde Dækning ved Budet, forlanger Bortsalg, bliver Auktionen at hæve, såfremt Panthaverne på Boets Forlangende fra Auktionen at regne påtage sig det fornødne med Hensyn til Ejendommens Bestyrelse og holde Boet fri for Udgifter i den Anledning. I så Fald er enhver af de nævnte Panthavere, uden Hensyn til, om hans Fordring ellers var forfalden, og om han måtte have anmeldt den i Boet, berettiget til at forfølge sin Panteret i Ejendommen, uafhængig af Skiftebehandlingen, i hvilket Til-

fælde den pantsatte Ejendom ikke medtages ved Beregning af Skiftegebyret, men Panthaverne anses da at have frafaldet Krav i Boet.

§ 529.

Når iøvrigt Afhændelse ved offentlig Auktion af et Bo's Effekter skal finde Sted, sker dette efter Skifterettens Bestemmelse enten ved denne selv eller ved en beskikket Auktionsbestyrer.

Ottende Afsnit.

Kapitel XLV.

Lovens Troeden i Kraft. Overgangsbestemmelser m. m.

§ 530.

Denne Lov træder i Kraft samtidig med Loven om Domsmagtens Ordning m. v. i Overensstemmelse med de i de følgende Paragrafer nærmere givne Regler.

§ 531.

Fra den Dag, Loven træder i Kraft, behandles borgerlige Domssager, som derefter tingfæstes (jfr. § 84), i Overensstemmelse med de Regler, som denne Lov foreskriver, dog at den i Medfør af den ældre Lovgivning ved Forligskommissionerne stedfundne Forligsprøve forbliver gyldig. Derimod bliver Behandlingen af de Domssager, i hvilke Stævning på den nævnte Tid allerede er forkyndt, at tilendebringe i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler. Den, der meddeler Modparten Stævning i Overensstemmelse med denne Lov, antages derved at have lovlig frafaldet den Stævning, som han i Henhold til de hidtil gældende Regler måtte have udtaget og ladet forkynde, men endnu ikke irettelagt.

§ 532.

Søgsmål efter Gældsbreve, med Hensyn til hvilke den i Frdn. 25. Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning gyldig er vedtaget, blive, forsåvidt de ikke i Følge foregående Paragraf skulle behandles efter de hidtil gældende Regler, at behandle efter de i Kapitel XXV. givne Regler, som om disse vare påberåbte i Gælds brevet.

§ 533.

I alle Tilfælde hvor Behandlingen af en Sag er foregået eller i Følge § 531 skal foregå efter de hidtil gældende Regler, bliver der også med Hensyn til Anke at forholde efter disse.

Dog skal Anken, forsåvidt ikke Ankefristen udløber tidligere i Medfør af den hidtil gældende Ret, iværksættes i det Seneste inden 8 Uger at regne fra Dommens Afsigelse eller, hvis Dommen er afsagt forinden Lovens træden i Kraft, fra dette Tidspunkt. Oprejsning kan dog bevilges overensstemmende med de hidtil gældende Regler.

§ 534.

På Fuldbyrdsen af Domme, som ere afsagte inden Lovens træden i Kraft eller i Sager, hvis Behandling i Medfør af § 531 er foregået efter den hidtil bestående Ret, blive Reglerne i denne Lov at anvende med de af Forholdets Natur flydende Lempelser.

Med Hensyn til Eksekution efter tinglæste Pantebreve med Pant i faste Ejendomme, der ere oprettede forinden Lovens Ikrafttræden, forholdes efter Lov om Udpantning m. m. 29. Marts 1873, § 15, 1. Stk.

§ 535.

Med Hensyn til foreløbige Retsmidler, som først bringes i Anvendelse efter Lovens træden i Kraft, blive dennes Regler i det Hele at følge.

§ 536.

Enhver, der forinden denne Lovs Træden i Kraft er belagt med Arrest på Person, bør sættes i Frihed, forsåvidt og såfnart han i Følge nærværende Lovs Bestemmelser ikke vilde kunne holdes i Gælds fængsel. Ligeledes bliver den Forhøjelse af Underholdspenge, som fastsættes i § 470, efter Lovens Træden i Kraft at anvende med Hensyn til allerede arresterede Skyldnere, dog at overfor disse den Virkning, som er forbundet med Udeblivelse af de befalede Underholdspenges Betaling, ikke skal ind-

træde førend en Uge, efter at vedkommende Arrestrekvirent ved Fogdens Foranstaltning er blevet underrettet om Forhøjelsen.

§ 537.

Alle Bøder efter denne Lov tilfalde Statskassen.

§ 538.

Det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning Reglerne i nærværende Lov skulle gøres anvendelige på Færøerne.